

BALKAN / NOVA STRATEGIJA ZAHODA

ZDA bodo z letali varovale sile ZN

WASHINGTON, SARAJEVO - ZDA, Rusija in glavni evropski zavezniki so se dogovorili o skupni strategiji za zaustavitev vojne v BiH. Po srečanju med ameriškim državnim sekretarjem Christopherjem in zunanji ministri Rusije, Velike Britanije, Francije in Španije so izdali skupno sporočilo: ZDA so pripravljene ponuditi svoja letala za varovanje mirovnih sil Združenih narodov v BiH, če bi le-te napadli. Modre celade bodo namreč ščitile varna območja v BiH, kjer je večinsko prebivalstvo muslimansko. Druga najpomembnejša naloga je zagotoviti, da Srbija ne pošilja orožja Srbom v BiH. Zunanji ministri so posvarili tudi Hrvaško, naj ne podpira bosanskih Hrvatov pri napadih na Muslimane. »Skupno si bomo prizadevali, da povečamo pritisk na tiste, ki so vpleteni v konflikt, da ustavimo pobijanje in da preprečimo sirjenje spopadov,« je povedal ameriški državni sekretar Christopher. »ZDA ne nameravajo poslati kopenskih sil v BiH, toda če bodo od nas to zahtevali ZN, bomo scitili mirovne sile ZN, ki so že na ozemlju BiH.« je dodal Christopher.

V Sarajevu so doživeli enega najhujših napadov po premirju, ki sta ga srbska in muslimanska stran podpisali pod pokroviteljstvom generala Morillon. Ubityh je bilo osem ljudi, več kot osemdeset pa je bilo ranjenih. Kirurg v sarajevski bolnišnici Kosevo je dejal: »To je najhujši dan vojne. Imeli smo že veliko ranjenecv, toda že dolgo ne toliko kot danes.«

Oklepniki, otroci in lesene puške: embargo na uvoz orožja še velja, miru pa ni od nikoder

RIM / NAPOVEDUJEJO ŠE STROŽJE UKREPE

Sobotni ukrepi le prvi korak

Romita: Vlada je vzela, kjer je dobila

RIM - Italijanska vlada je včeraj strnila v zakonski odlok v 19 členih ukrepe, ki jih je sprejela v petek, da bi uravnesila državni proračun. V obrazložitvenem delu je rečeno, da se »doseg« ukrepov približuje 12.500 milijardam lir. 6.500 milijard bo vlada pridobila s klestenjem izdatkov, po-viski bencina in naftnih derivatov ter privijanje vijaka davka na dodatno vrednost pa naj bi navrgli 6.000 milijard lir.

Ti ukrepi pa po oceni Evropske skupnosti ne bodo zadostovali in vlada bo prihodnje leto morala poseci še odločneje, da stabilizira odnos med kosmatim proizvodom in javnim primanjkljajem. V studiju, ki jo je pripravilo evropsko raziskovalno središče Cer se nakazuje za prihodnje leto nujnost ukrepov, ki naj za 54 tisoč milijard lir uravnesajo proračun, za leto 1995 pa se strožje ukrepe za skupnih 64 tisoč milijard lir. K temu pa dodatni dveletni poseg, ki naj bi v prihodnjem letu oklestil za 25 tisoč milijard lir proračun, v letu 95 pa za 39 tisoč milijard.

Studija je pesimistična tudi glede gospodarskih perspektiv. Vlak ekonomije bo po tej oceni v ZDA nekoliko pospesil tek prihodnje leto, v Evropi in v Italiji pa sele v letu 1995.

Medtem pa se nadaljujejo odmevi na vladne ukrepe. Najbolj kritične so skrbstvene ustanove, ki jih je vlada prizadela s tem, da bodo morale položiti v državno blagajno kot brezobrestno posojilo 15 odstotkov imetja. Predsednik zbornične komisije za skrbstvo Pierluigi Romita je dejal, da je »vlada vzela, kjer je pač dobila«, obenem pa prizadela »sklade, ki so sad dela in prihrankov številnih kategorij delavcev«. Kritični so bili tudi predstavniki obrtnikov, ki menijo, da je vlada prizadela predvsem majhna podjetja.

Manj izraziti so bili odmevi političnih sil. Rino Serri je v imenu SKP menil, da je Ciampi nadaljeval z Amatovo politiko tamponskih ukrepov, ki prizadevajo predvsem odvisne delavce, medtem ko je Giovanni Moro v imenu Demokratskega federativnega gibanja, da bi bil pričakoval kakovostno drugačne ukrepe.

S sindikati, ki tudi niso navdušeni nad vladnimi ukrepi, pa bo Ciampijeva vlada imela prvo srečanje v torek, ko se bodo nadaljevala pogajanja o ceni dela. In v tistem okviru bo na stalisce sindikatov nedvomno vplivala tudi ocena o varčevalnih ukrepih. (VT)

O vojni v BiH tudi na konferenci o manjšinah

BLED - Na sobotnem delu konference o manjšinah, ki v organizaciji ameriškega Inštituta za preučevanje odnosov Vzhod-Zahod (IEWS) poteka na Bledu, so na dopoldanskem plenarnem zasedanju po uvodnem govoru slovenskega zunanjega ministra Lojzeta Peterleta razpravljali o iskanju identitete skupin v postsocialistični Evropi, kasneje pa so delo nadaljevali v posebnih delovnih skupinah. Strokovnjaki so obravnavali vprašanja manjšin na Slovenskem, Madžarskem, Kosovu in Rusiji, spregovorili pa so tudi o antisemitizmu. Kot rdca nit je že drugi dan v ospredju razprav, se posebej na popoldanskem zasedanju, ko so govorili o vlogi sredstev javnega obvesčanja pri oblikovanju podobe o manjšinah, vojna v Bosni in Hercegovini, ki je med nekaterimi novinarji

zaradi navzočnosti treh narodov v tej državi povzročila precej zmede. Po mnenju nekaterih razpravljalcev lahko konferenca pripomore vsaj k temu, da se vojna v BiH ne razbohoti zunaj sedanjih meja. O posledicah vojne v BiH in vplivu na manjšinsko vprašanje bodo razpravljali tudi danes, pod vodstvom madžarskega zunanjega ministra Jeszenskega pa bodo govorili tudi o odgovorih mednarodne skupnosti na manjšinska vprašanja in o zaščiti manjšin v vzhodni Evropi. Razprave se bo kot predstavnik Slovenije udeležil Ljubo Sirč. Udeleženci tridnevne konference bodo po plenarnem zasedanju, kjer bodo predstavili zaključke konference, popoldne zapustili Bled in se z avtobusi odpeljali na ogled Ljubljane. (J. P.)

Obšineja na 5. strani

KOROŠKI SLOVENCİ / VOLITVE

Neenotnost ogroža uspeh

IVAN LUKAN

BOROVLJE - Enotna lista (EL), narodna stranka koroskih Slovencev, bo nastopila na naslednjih deleznozborskih volitvah na avstrijskem Koroskem. Tako so se včeraj soglasno odločili delegati na deleznem zborovanju Enotne liste v Borovljah. Volitve bodo po vsej verjetnosti spomladi leta 1994, niso pa izključene predčasne volitve letos jeseni.

Na zborovanju sta Andrej Wakounig, znova izvoljen za predsednika EL, in predsednik Narodnega sveta koroskih Slovencev (NSKS) Matevz Grlic poudarila, da je kandidatura EL odločilnega pomena za nadaljnji potek pogovorov o ureditvi manjšinskega mandata v koroskem deleznem zboru. Njen cilj je, da na volitvah zbere najmanj 4.200 glasov. »To pa bi bila močna demonstracija za uvedbo manjšinskega zastopstva v koroskem deleznem zboru,« je dejal Wakounig. De-

legati, ki so prišli iz vseh občin dvojezičnega ozemlja, so sprejeli tudi resolucijo, naj koroski delezni zbor nemudoma omogoči »zakonsko zagotovljen polnovreden manjšinski mandat za koroske Slovence, katerega izvolitev ne sme biti odvisna od nobenih številčnih ali drugačnih pogojev«. EL bo nastopila v vseh starih volilnih okrožjih. Ze zdaj pa je jasno, da Slovenci zaradi majhnim strankam nenaklonjenega volilnega sistema ne bodo dobili zastopnika v prihodnjem koroskem deleznem zboru. Neuspehu pa bo botrovala tudi razdvojenost znotraj slovenske narodnostne skupnosti, saj Zveza slovenskih organizacij (-ZSO) ne podpira kandidature EL na delezni ravni. Delovna skupnost slovenskih socialdemokratov pa podpira Slovenko Ani Blatnik na kandidatni listi socialistov. Edini močni zavznik Enotne liste v volilnem boju bo tako NSKS.

Višje cene povzročile gnečo

SEVERNA PRIMORSKA - Ukrepi italijanske vlade niso povzročili razburjenja samo v Italiji, ampak tudi pri nas, zlasti ob meji. Kot je bilo pričakovati, je že v soboto prišlo do navala italijanskih voznikov na glavne Petrolove bencinske crpalke na severnem Primorskem. V dopoldanskem casu se ni bilo opaziti pretiranega povečanja prometa, popoldne in zvečer pa so se pojavile vrste kot v »najboljših« casih. Če upostevamo nove cene bencina, ki veljajo v Italiji, so zdaj cene pri nas skoraj za polovico manjše. Podražitev pri sosedih so povzročile gnečo tudi v naših trgovinah, na tržnicah, v restavracijah in igralnicah. (V. C.)

Obsirneje na 10. strani

GORICA / OBČNI ZBOR

ZSKD zarisala smer svoje dejavnosti v prihodnje

Predsednik Ace Mermolja je orisal smernice nadaljnjega delovanja ZSKD (KROMA)

GORICA - Na sedežu goriske pokrajinske uprave je bil včeraj popoldne 29. redni občni zbor Zveze slovenskih kulturnih društev. Geslo skupščine je bilo »Kultura kot temelj identitete in moč dialoga«. Uvodno poročilo je imel predsednik Ace Mermolja, ki je zelo poglobljeno in odkrito obravnaval dileme in probleme našega kulturnega vsakdana. Njegov poseg je imel med udeleženci skupščine velik odmev.

Na goriskem obcnem zboru so tudi podelili priznanja in plakete zaslužnim kulturnim delavcem in skupinam. Spomnili so se tudi prezgodaj preminule kulturne delavke Nadje Kriscak. Občni zbor so pozdravili številni gostje, med katerimi tudi slovenski senator Darko Bratina. Pogrešali pa so goste iz matične Slovenije. O kulturni dejavnosti v posameznih pokrajinah so poročali Rudi Pavšič (Gorica), Jole Namor (Beneška Slovenija) in Nives Košuta (tržaska pokrajina).

Gorica - INPS terja od podjetij trinajst milijard lir

Na včerajšnjem sestanku med predstavniki stanovskih združenj, goriske Občine in Trgovinske zbornice so skušali najti rešitev, kako iz težav zaradi neplačanih socialnih dajatev kakih tridesetih podjetij. Zavod INPS namreč zahteva kar trinajst milijard lir.

stran 5.....

Roberto Joos razstavlja na goriškem gradu

Na goriškem gradu so v petek odprli razstavo 34 slik znanega goriškega umetnika Roberta Joosa. Odprta bo do 28. junija in bo, kot kaže, osrednji kulturni dogodek v Gorici.

stran 5.....

Danes začetek kolesarske dirke po Italiji

Na otoku Elba se danes pričinja 76. kolesarska dirka po Italiji. Na popularnem Giru bodo kolesarji v dobrih treh tednih prevozili 3734 kilometrov. Favoriti za končno zmago so lanski zmagovalec Spanec Miguel Indurain in Italijani Bugno, Chiappucci in Fondriest.

stran 17.....

NOVICE

Kavarna Tommaseo
spet odpira vrata

TRST - Zgodovinska kavarna Tommaseo, ki je bila lani prisiljena zapreti vrata zaradi umazane afe-re z mamili, se po daljšem počitku, med katerim je zamenjala upravitelje, spet odpira za obiskovalce. Gre za enega najimunitnejših tržaskih javnih lokalov, ki je bil pred leti temeljito prenovljen in vrnjen mestu v vsej svoji lepoti. Novi upravitelji, ki so prišli od drugod, so lokal spravili na kolena, uslužbenke pa pustili na cesti. Kljub tako negativni reklami pa so se vendarle nasli ljudje, ki so se odločili za prevzem kavarne in za njeno vrnitev v tržasko družabno in kulturno življenje. Osvežen in polepsan lokal bo po četrtkovem slovesnem odprtju (ob 18.30) na voljo za konference in predavanja, za kulturne in glasbene večere, za razna praznovanja, modne revije, poroke in bankete vseh vrst.

Posvet o tehnološki
inovaciji in raziskavah

TRST - V kongresnem centru znotraj bivše Pomorske postaje se je razvilo včeraj zasedanje o tehnoloških inovacijah in znanstvenih raziskavah, na katerem je prišla do izraza huda hiba Italije: da namreč se zmeraj zanemarija ključno vprašanje povezave univerzitetnega raziskovanja s stvarnimi potrebami industrijskih in siceršnjih podjetij. Zaradi tega ne prihaja, kakor bi pač moralo, do pravočasnega obnavljanja, moderniziranja in kakovostnega plemenitenja proizvodov, produkcijskih procesov in ustreznih tehnologij. Dokaz tega je v podatku, da je Italija v obdobju 1985-90 vložila v razvojne raziskave na področju proizvodnje komaj 0,7 odstotka družbenega proizvoda, medtem ko znašajo ustrezní deleži v Franciji 1,4 odstotka, na Japonskem 1,9 odstotka, v Nemčiji 2,1 odstotka in v Združenih državah Amerike 2,7 odstotka! Italija bi morala potemtaka začeti investirati v tem pogledu najmanj 2, 8 odstotka notranjega proizvoda, drugače se ne bo izvele iz kase, ki jo povzroča nekonkurenčnost nasproti mednarodnemu tržiscu.

Što smrek iz Karnije
za ustanovo ENEA

VIDEM - Karnijsko društvo za turistično promocijo je razpisalo natečaj za program, s katerim bi preko ustrezne monitoraze preverili ekološko stanje krajevnih gozdov oziroma izpeljali ambien-talno akcijo za njihov preporod - za človeku prijaznejše okolje. Ustrezna žirija je kot nagrado za opravljeno delo namenila ustanovi za alternatивно energijo ENEA gozdič s sto smrekami, da ga uporabi za sanacijsko pobudo. Karnijske oblasti želijo na ta način spet ovrédnotiti zelene površine oziroma uskladiti skrb za zelenice s potrebami industrije in obrti.

OBČNI ZBOR / ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV

Mermolja: »Vedeti moramo
kaj naj napravimo sami s sabo«

Podelitev tradicionalnih priznanj - Nastop Sovodenjskega noneta

GORICA - Temelj identitete, moč dialoga. To je bilo geslo včerajšnjega občnega zbora Zveze slovenskih kulturnih društev, ki je prikazal nekatere temeljne težave in probleme naše ljubiteljske kulture, a tudi zacrtal »smer plovbe, ki jo je nemogoče zarisati, če posadka ne najprej do-loci, kje je v danem trenutku ladja«. To velja za kulturo in za celotno našo narodno skupnost.

Predsednik Ace Mermolja je v svojem zelo odmevnem poročilu brez vsakršne jokavosti pod-crtal, da se vsakdanja poli-tika manjšine ne sme omejití samo na zahteve napram italijanske večine. Moramo vedeti tudi to, kaj naj napravimo sami s sabo. Nujni so jasni

SANDOR TENCE

odnosi do naših kulturnih ustanov, do organizacij, kot je ZSKD, do občil, vključno z objubljenimi televizijami. ZSKD je članica SKGZ, to je zelo vplivne manjšinske organizacije. Prav zato lahko recemo - je dejal Mermolja - da mora tudi SKGZ jasno določiti svoj odnos do kulture. Tako v razmerju s partnerji, kot znotraj svoje lastne strukture. Pri tem je omenil tudi vlogo Primorskega dnevnika in Republike.

Slovenijo je pozval, naj ne idealizira manjšine, prav tako pa bi bilo zanjo zmotno riniti v Evropo, ne da bi prisluhnila, kaj menijo bratje za mejo. Pameten mornar ne od-

pluje, ne da bi upšteval mnenja skromnega, a izkušnega ribiča domaćina. Mermolja se je tudi navezal na naras-cajoč in nevaren vpliv italijanskega nacionalizma. Po njegovem pa bi bilo zgoreno, da bi Slovenci v Italiji gradili bodocnost zgolj v luci nacionalnih spopadov.

S tem bi obubožali tudi mi - je se podčrtal predsednik ZSKD - saj mora biti nas vitalni interes, da vztrajno in povsod zagovarjamo kulturo dialoga, saj sta manjšina in njena kultura tudi izjemni komunikacijski sredstvi. To pričajo plodni stiki, ki jih zveza vzdrzuje s sorodnimi ita-

lijanskimi organizacijami. Mermolja je pozval vse slovenske organizacije - začeni s SKGZ, SSO do politikov in gospodarstvenikov - da strnejo svoje vrste za ohranitev in okrepitev zelene-ga drevesa slovenske kulture. Svojo poročilo je zaključil s mislijo na vojno v Bosni. Ne samo zaradi pietete, ampak ker nas vsa ta groza blokira in omejuje. Zato je toliko večja potreba, da geslo občnega zbora ne ostane mrtva točka.

Goriško skupščino je uvedla pesem Sovodenjskih deklet. Na njej so podelili tudi tradicionalna priznanja ZSKD. Krog z zvezdo za življenjsko delo so dobili Vilko Fajt, Kiljan Ferluga, Oskar Kjuder, Dario Lovriha, Milan Pernarčič in Ivan Petejan. Zlati krog za poztvovnost Nori Jerić, Stojan Petaros in Luisa Cher, zlati krog za izjemne dosežke pa dvojezični vrtec iz Spetra, mladinski oder Briški grič iz Steverjana in SKD Grad ob Banov.

Breda Pahor se je z ganljivimi besedami spomnila prežganih prem-nule kulturne delavke Nadje Krišćak. O kulturni dejavnosti v pozameznih pokrajinah so poročali Rudi Pavsic (Gorica), Jole Namor (Benečija) in Nives Kosuta (Trst). Sledili so pozdravi gostov, med katerimi smo pogrešali predstavnike iz Slovenije, od koder se je oglašil le predstavnik ZKO Vojko Stopar.

Goriški občni zbor se je zaključil z razpravo in z izvolitvijo novega glavnega odbora ZSKD.

POLITIKA / TEŽKA POT SOOČANJA

Bitka za nova
volilna pravila

Hude polemike med KD in levico

VOJMR TAVCAR

RIM - Bitka za nova volilna pravila se je začela. In z njo tudi bitka o tem, kaksna naj bo podoba italijanske druge republike: demokracija izmeničnosti, v kateri bosta napredni in konservativni pol tekmovala za oblast, ali demokracija, v kateri bo sredinski del političnega loka tako ali drugače uspel ohraniti dosedanje oblast.

Spopad se je razplamtel v času, ko sta predsednika senata in poslanske zbornice Giovanni Spadolini in Giorgio Napolitano usklajevala koledar parlamentarnih del zato, da bi bila nova volilna pravila sprejeta pred poletno pavzo.

Demokratski tajnik Mino Martinazzoli se je izjasnil za večinski volilni sistem v enem samem krogu, obenem pa je spet kompaktiral stranko, ko je nakazal sredinsko ali levsredinsko usmeritev prenovljene KD, ki bi bila odprta dialogu z Mariom Segnijem in z Giulianom Amatom, okoli tega pa naj bi oblikovali novo os za ravnanje političnega sistema. To strankino usmeritev je potrdila tudi evropska poslanka in tajnica KD v Venetu Rosy Bindi, ki je včeraj v polemiki s tajnikom DSL Achillejem Occhettom

poudarila, da »ni mogoče vsiliti Italiji togo bipolarno shemo, ker je v nasprotju s tradicijo naše države«.

Povsem nasprotnega mnenja je DSL, ki je z Occhettom presekala pot Martinazzoliju. Ali je KD pripravljena na pogajanja in soocanje o volilnih pravilih, ali pa bo DSL umaknila »moralno podporo Ciampijevi vladi, je v petek zagrozil Occhetto. Krščansko demokracijo je obtožil nadutosti in poskusa, da bi spremenili vse zato, da bi se ne spremenilo nič. Kot sredstvo pritiska pa tajnik DSL uporablja odnos stranke do Ciampijeve vlade, ki bi najbrž ne zdržala dolgo časa, če bi se DSL odločila za ostro opozicijo.

Podoben očitke kot Occhetto naslavljajo Krščanski demokraciji z drugega brega tudi liberalci, ki obtožujejo KD »poskusa transformistične akcije, da bi spet preprecila soocanje med alternativnimi koalicijami in krtila državljano možnost izbire«.

Po mnenju predstav-nika DSL, sicer pa tudi Segnijevega sodelavca Augusta Barbere, ne gre samo za bitko okoli volilnih pravil. Dejanski cilj je poskus politične osamitve DSL, kar naj bi doka-

zovala tudi travme v socialistični stranki. Benvenuto je bil prisiljen k odstopu, pravi Barbera, ko se je opredelil za volitve v dveh krogih in za oblikovanje naprednega pola skupaj z DSL.

V tej razpravi je po svoje jezikce na tehtnici Mario Segni, ki se doslej se ni opredelil za enega od dveh sistemov. Včeraj je poudaril, da ne koristi »verske vojne, pač pa je treba realistično iskati možne rešitve«. Po njegovem mnenju je ponovitev sheme, ki je bila sprejeta z referendumom za senat (večinski volilni sistem v enem samem krogu s 25 odstotno proporcno korekturo) »najbolj logična rešitev tudi za zbornice«. Pripravljen je sicer na razpravo tudi o drugacni »konkretnih predlogih, vendar jih doslej nismo videli«. Zavzel se je za »hitro odločanje, ker je čas besedčenja mimo«. Segni je bil previden tudi glede bodočih zavezništ-tev, odločno pa je zavrnil vstop v skupino, »ki bi bila etiketirana kot levicarska«. Soocanje se bo zaostroilo v prihodnjih dneh. Vozel pa bodo najbrž spet morali razplesti volilci, saj bo od izidov upravnih volitev v začetku junija jasno, kaksno je vzdušje v državi.

STRANKE / VIHAR V UL. DEL CORSO

Za PSI teden
napetosti in
merjenja moči

Del Turco novi tajnik?

RIM - Toni so za spoznanje bolj umirjeni, toda vojna se nadaljuje. Za socialistično stranko se pripravlja teden napetega soocanja in merjenja moči. Tudi zaradi tega ne bo lahka vloga Gina Giugnija, ki je sicer vrnil predsedniški mandat, a je na prigovarjanje Craxijeve nomenklature, ki je ostala zabarikadirana na strankinem sedezu v UL del Corso, sprejel vlogo posredovalca.

Po oceni nekaterih komentatorjev so s to potezo voditelji Craxijeve skupine dosegli uspeh, ker so Benvenutovi in Spinijevi skupini iztrgali pomemben simbol. Toda Giugni, ki je v glavnem podprl Benvenutovo prizadevanje za prenovitev socialistične stranke, je včeraj v Bologni jasno nakazal, kate-ro se smernice in možnosti njegovega posredovanja.

»Pripravljen sem na posredovanje«, je dejal Giugni, »vendar zato, da na stečaj odpremo vrata prenavljanju. Zamrznitev današnjega stanja bi bila porazna.« Zato je predlagal odstop vseh voditeljev in prenovitev celotnega vodstvenega kadra, zavrnil pa je tudi možnost, da bi voditelji, ki imajo o pravico, sicer

odstopili, toda sami izbrali svoje namestnike. »Ne bom pristal na igrico vejic La Gange, Intinija in njihovih so-mišljenikov,« je dejal Giugni. In postavil se dva jasna pogoja: do kongresa je treba zaupa-ti stranko gibčnemu kolektivnemu vodstvu, predvsem pa se ne more sestati za torej sklicano vodstvo. »Če ga bodo sklicali, se seje ne bom udeležil, ker je nepotrebna in neproduktivna. Ti organi se sploh ne smejo več sestati.«

Strankina nomenklatura je torej opozorjena: če bo vztrajala s sejo vodstva in izvolitvijo novega tajnika (kaze, da ima trenutno največ sans bivši sindikalist Ottaviano del Turcio, ki naj bi pod določenimi pogoji pripravljen sprejeti nelahko nalogo), ne bo mogla več računati na posredovalno vlogo Gina Giugnija.

Medtem pa se zlasti iz vrst sindikalistov množijo solidarnostne izjave z Benvenuto. Podprl ga je vsedrjavni tajnik UIL Pietro Larizza, z njim je lombardijski del istega sindikata, zaupanje mu je ponovi-la Nennijeva hčerka Giuliana. In njegovo potezo je cenila tudi krščanska prenoviteljica Rosy Bindi (VT)

NAGRADA MESTA TRST

Visoka kakovost
na letošnjem
uspelem natečaju

Prvo nagrado prejel francoski skladatelj Bernard de Vienne

TRST - Mednarodna žirija 39. Glasbene nagrade mesta Trst in obe-nem 31. mednarodnega natečaja o kompoziciji, je zaključila svoje delo. Sestavljali so jo glasbeniki iz Argentine, Hrvaske, Svíce in Madzarske pod predsedstvom italijanskih predstavnikov Riccarda Malipiera, Franca Donatonija in Adriana Guarnierija: proučila je 332 partitur, ki so jih predložili skladatelji iz 40 držav. Žirija je predsedoval dr. Adriano Dugulin, ki je sporočil, da je žirija dodelila prvo nagrado (v višini 5 milijonov lir) letosnjega natečaja, ki je bil namenjen komorni glasbi, francoskemu skladatelju Bernardu de Viennu za skladbo "L'Envie de Par-tir". Skladatelj ima 36 let in je flavtist-pripravljen sprejeti nelahko nalogo, ne bo mogla več računati na posredovalno vlogo Gina Giugnija.

Medtem pa se zlasti iz vrst sindikalistov množijo solidarnostne izjave z Benvenuto. Podprl ga je vsedrjavni tajnik UIL Pietro Larizza, z njim je lombardijski del istega sindikata, zaupanje mu je ponovi-la Nennijeva hčerka Giuliana. In njegovo potezo je cenila tudi krščanska prenoviteljica Rosy Bindi (VT)

Zirija je drugo nagrado (v višini 2, 5 milijona lir) podelila italijanske-mu skladatelju Giorgiu Colombu Taccaniju za skladbo "De Geste" za flavto, klarinet, fagot, violino, viol, violonče-

Bernard de Vienne

lo in klavir. Skladatelj ima 32 let in živi v Milanu; diplomiral je na milanski univerzi na fakulteti modernih jezikov s tezo o glasbeni zgodovini. S svojimi deli je nastopil na številnih natečajih in bil večkrat nagrajen. Od leta 1991 se v glavnem ukvarja z elektronsko glasbo v studiju AGON v Milanu, trenutno pa poučuje kompozicijo v milanski Glasbeni soli. Istemu skladatelju je žirija dodelila posebno nagrado "Alpe Jadran". Žirija je ob koncu svojega dela ugotovila, da je bila umetniška raven predloženih skladb na visoki kakovostni ravni.

MILAN / AFERA O PODKUPNINAH

Jamstveno obvestilo
tudi za senatorja PSI
Franca Castiglioneja

Zaradi domnevne korupcije in kršitve zakona o finansiranju političnih strank

Franco Castiglione

MILAN - Milanski ka-rabinjerji so izročili biv-semu podtajniku za pravo-sodje Francu Castiglione-ju jamstveno sporočilo zaradi korupcije z obte-zilnimi okoliscinami in kršitve zakona o finansiranju političnih strank. Sodniki, ki vodijo prei-skavo »ciste roke«, dom-nevajo, da je furlanski so-cialistični senator, ko je bil podtajnik, sprejel ponudbo 3-odstotnega de-leža od 5, 6 milijarde lir, kolikor je veljal svezjen dobav Olivettijevih apa-

rator pravosodnemu mi-nistru.

»Naravnost osupel sem,« je izjavil senator Castiglione novinarjem, ko je izvedel za sodni uk-rep, in pripomnil, da je to zanj kot strela z jasne-ga. Izrekel je tudi željo, naj bi sodna oblast ne-mudoma razjasnila vso zadevo, in isti sapi pa na-povedal, da namerava iz-stopiti iz socialistične stranke.

Senatorjeva osuplost je v določenem pogledu se kako razumljiva. Zaradi kompiuterskega skrata je bilo v jamstvenem obve-stilu prvotno zapisano, da se nanasa gori ome-njeni 3-odstotni delež kar na 5.600 milijard lir! Ne samo, pripisali so mu tudi prekršek, ki ga je zagrešila neka druga oseba, in sicer to, da je sprejel 120 milijonov lir in 200.000 dolarjev podku-pnine, ker da je omogočil gotova dela turinskemu občinskemu podjetju za energetske dobave.

Racunovodja Franco Castiglione je zelo dobro poznan v Vidmu in tudi sicer v Furlaniji-Juljski krajini kot pripadnik le-vicarskega krila v sociali-stični stranki, lansko leto pa je bil ze v drugo iz-voljen za senatorja in si-cer v tolmeskem volil-nem okrožju.

KROŽEK ZA DRUŽBENA VPRAŠANJA VIRGIL SCEK vabi v sredo, 26. maja, ob 20.30 v Kulturni dom v Sovodnje na okroglo mizo in predstavitev knjige

Statuti krajevnih uprav
in slovenska manjšina

Sodelujejo predsednik krožka Rafko Dolhar, urednik knjige Bojan Brezigar, strokovnjak Stefan Bukovec in deželni svetovalec SSK Ivo Jevnikar.

ČEDAD / ZASKRBLJIVE VESTI

Bodo denarne težave
preprečile Mittelfest?

Država ne namerava podpreti manifestacije
Ostre reakcije predsednika festivala Tomasetiga

RUDI PAVSIC

Z lanske otvoritvene Mittelfesta v Čedadu

CEAD - Kaksna bodocnost se piše Mittelfestu, kulturnemu srečanju, ki je pred dve-ma letoma nastal z naj-boljšo perspektivo in pod pokroviteljstvom takratnega predse-dnika republike France-sca Cossige, zunanje-ga ministra Giannija De Michelisa in same Pentagone?

Po vesteh, ki krožijo v tem času, ni izgle-dov, da bi letos poleti lahko prisostvovali iz-vedbi manifestacije, pa čeprav znani rek pravi, da v tretje gre rado. Dejstvo je, da obljubljene-ga denarja s strani države ni in po vsej verjetnosti ga tudi ne bo.

To je dokaj jasno po-vedal bivši zunanji mi-nister Emilio Colombo, ki je najavil, da ne mi-sli podpreti pobud

svojih predhodnikov. Kaksno je stališče zdajšnjega zunanje-ga ministra Nina Andreatte, ni dano vedeti, sicer menimo, da Mit-telfest nima realnih možnosti, da bi se le-tos predstavil v Ceda-du.

O njegovi možni iz-vedbi leta 1994 so spregovorili na kulturni deželni komisiji in cedajski manifestaciji postavili na prva me-sta prioritete lestvice.

Cesare Tomasetig, direktor Mittelfesta, ugotavlja, da tako De-zela Furlanija Juljska krajina kot zunanje mi-nistrstvo nista pokazala potrebne pozornosti do festivala, ki je izraz novih odnosov in so-delovanja med dezelami srednje Evrope. To-masetig je najavil, da se bo skupaj s Pres-

sburgerjem in Incon-terro, ki sta bila umet-niški in glasbeni vodja manifestacije, srečal s predsednikom Dezele Viniciom Turellom, da bi izvedel, kaj resnično misli o bodocnosti te pobude, za katero je danes sporna tudi lo-kacija (nekateri so predlagali Videm ozi-roma Trst).

Tomasetig se je obregnil tudi ob upra-vitelje iz Cedađa, kate-re krivi, da bi si zagotovili nadaljevanje festivalne prireditve. Zaradi povedanega je jasno, zaključuje Cesa-re Tomasetig, da se ce-dajskemu Mittelfestu pišejo slabi dnevi in da je nasa dežela izgu-bila lepo priloznost za utrditev srednjeevro-pske kulturne integra-cije.

Udeleženci včerajšnjega občnega zbora ZSKD (foto Ferrari/KROMA)

OBČINA / ZASEDANJE SKUPŠČINE

Lekcija neomike v občinski dvorani

Župan mirno preskočil »primer Perelli«

VLASTA BERNARD

»Prislo je do institucijskega udara.« Tako je predsednik svetovalske komisije za razvidnost Paolo Gherisina včeraj komentiral izid petkovskega zasedanja trzasko občinske skupščine, o katerem lahko z eno samo besedo recemo, da je bilo pod vsako sprejemljivo kulturno ravni. Deset minut pred koncem zasedanja, ki se je končalo ob 5. uri zjutraj, so Gherisina, republikanci, svetovalci Severne lige in Demokratične lige zapustili dvorano, v kateri so se vse od zgodnjega večera izmenjevale epizode arogance in neomike, mesebojnega zmerjanja in klevetanja. Povrh je nemalo članov večine in odbora dobesedno - in nemoteno - spalo na svetovalskih mizah, pa čeprav so prav oni zahtevali razpravo. Da ne govorimo o županu, ki je svoj prezir do občinskega sveta pokazal tudi z dolgotrajno odsotnostjo med razpravo, tako da je severnoligaša Marchesich celo zaskrbelo, da ni »prvega občana« morebiti zadela slabost...

V ure in ure trajajoči razpravi o občinski komisiji za razvidnost - se pred katero je večina zavrnila Cancianijev (SKP) predlog o zamrznitvi ob-

cinskega sveta in o odstupu odbora po junijskih volitvah z ozirom na odstop odbornika Perellija - je leva opozicija skušala spraviti na dnevni red zamenjavo odbornika Perellija, a se ji je Staffieri izognil s čisto pristransko interpretacijo pravilnika, čes da je bila takrat, ko je prislo do Perellijeve aretacije, občinska seja že sklicana. Razprava se je nato nadaljevala med stališči o odnosih med občinsko upravo in komisijo za razvidnost - katere predsednik Gherisina je na župana naslovil obtožbo, da so člani komisije tuji v lastni hiši - na eni in o vse odločnejšem vdiranju podkupniške afere v občinsko palaco na drugi strani. Vmes je bil svetovalec SSK Samo Pahor deležen tudi ostre lekcije trenutnega županovega namestnika Lapanjeja (LpT), ki je svetovalec (komaj je ta nič hudega sluteč odprl usta) narahulil, da mu noben zakon ne dovoljuje govoriti v posestnici. Pahor je nato poslel v italijansčini, v drugem delu zasedanja pa si je okrog 3. ure ponoči pri svojem drugem posegu privoščil slovenski uvod, ki ga je prekinilo običajno prerakanje s Staffierjem.

Županov poskus, da bi

se izognil obravnavi primera Perelli je posebno ostro napadel predstavnik Demokratične lige Treu, ki je poleg resolucije s predlogi za učinkovitejše delo komisije za razvidnost predlagal tudi resolucijo, ki vabi župana in odbor, naj glede na dejstvo, da sta dva odbornika vpletena v sodne preiskave, odstopita. Obe sta bili seveda zavrnjeni, pač pa je Treuov nastop spodbudil svetovalec Segheneja, da se je oglašil v razpravo in trdo ozgosal »sakalstvo«, ki da ga izvajajo tisti, ki se nepoklicano in neupravičeno proglašajo za sodnike tuje, ne pa tudi lastne morale.

Med neomikani toni in nizkimi udarci se je po sprejemu resolucije o komisiji za razvidnost (o kateri ni bilo glasovanja, ker jo je odbor v celoti sprejel) in se zadnjem poskusu Severne lige, da bi Staffierja - z vabilom, naj »odbor zombijev« odstopi - spravila v kot, seja nadaljevala z razpravo o nacrtu za parkirišča. Med obstrukcijo leve opozicije in lisičenjem večine se je, kot rečeno, ob 5. uri zaključila s sprejemom sklepa občinskega odbora, potem ko so v začetku nasteti svetovalci zapustili dvorano.

DEBATNI VEČER / V PRIREDBI OPENSKE KNJIŽNICE

Manjšinska politika pred zahtevno nalogo

Govorili so Budin(DSL), Jevnikar(SSK), Pavšič(PSI) in Spetič(SK)

SANDOR TENCE

Junijske deželne in pokrajinske volitve ter zajamčeno zastopstvo Slovencev v izvoljenih telesih so bile osrednje teme, o katerih so v petek na Opcinah razpravljali Stojan Spetič (SKP), Rudi Pavšič (PSI), Ivo Jevnikar (SSK) in Miloš Budin (DSL). Debatni večer, za katerega je dala pobudo openska knjižnica Pinko Tomazič, je mimo volitev dokazal, da je v manjšini precej nerešenih političnih vprašanj in da bo tudi znotraj nje v kratkem prislo do velikih sprememb.

Spetič je glede deželnih volitev rekel, da moramo Slovenci čim bolj realno investirati nase glasove. Za Deželo imata na Trzaskem po njegovem edina realne možnosti za izvolitev Budin in Lipovec (SKP) - jaz privoščim izvolitev obema, je dejal Spetič - in pozval obe levicarski sili, naj se izogneta medsebojnim polemikam ter naj ne tekmujeta med sabo. Obzaloval je zelo težek položaj, v katerem se znajde SSK, s katerim ne sme biti nihče zadovoljen, prav nasprotno. A opozoril je tudi na nevarnost, da bi poskus reševanja SSK ne prizadel ostalih slovenskih

Od leve: Budin, Jevnikar, Pavšič, Spetič in predsednica knjižnice Stanka Hrovatin

kandidatov, ki imajo možnosti za izvolitev.

Pavšič je znova opozoril na agonijo PSI in na trnovo pot slovenskih socialistov. Iz sedanjosti stranke bosta po njegovem nastala dva nova politična subjekta: eden, ki bo zagovarjal socialističnih idealov in združevanje na levi ter drugi, ki bo zagovarjal staro politiko ter stremel le po oblasti. Mesto slovenskih socialistov je v naprednem taboru. Pavšič je potrdil podporo kandidatu za Deželo Dariu Tersariju, za Pokrajino Trst pa velja usmeri-

tev za predsedniškega kandidata Franca Codego.

Jevnikar je rekel, da SSK ne slepomisi s stvilkami in da gre na volitve brez iluzij in fantazij, a tudi v prepričanju, da je na pravi poti. Zelo dober odziv, ki ga je doživelo zbiranje podpisov za kandidatne liste SSK v Trstu in v Gorici, dokazuje, da je v manjšini zelo prisotna skrb za usodo slovenske stranke. Zgodovina SSK - je dejal Jevnikar - se vsekar ne bo končala 6. junija, ki bo samo neka etapa na poti samostoj-

nega političnega nastopanja.

Budin je svoj poseg posvetil predvsem obdobju po volitvah. Poudaril je, da Slovenci zal se vedno operiramo s starimi shemami, medtem ko se okrog nas vse hitro spreminja. Manjšina se mora zaradi tega politično reorganizirati, nujno potrebne novosti pa bodo morale seveda upoštevati pluralizem. Zastopnik DSL je rekel, da mora biti glavni cilj slovenske politike ustavitve narodnostne asimilacije, medtem ko moramo paziti, da ne bomo sli v getizacijo, ki je tuja narodnostno mešan krajem.

Prav nevarnost getizacije in preštevavanja manjšine je sprožila razpravo o zajamčenem slovenskem zastopstvu. Vsi govorniki (razpravo je vodila Stanka Hrovatin) so soglasali, da sodi to med temeljna vprašanja nasega političnega vsakdana, treba pa bo najti pravo in enotno rešitev, ki je za sedaj še ni. Jevnikar je rekel, da je SSK preko strank narodnih manjšin - Union Valdotaïne in južnotirolske SVP - že večkrat v Rimu opozorila na ta problem. Pri teh prizadevanjih pa si zeli več podpore ostalih slovenskih komponent. Spetič je rekel, da se moramo Slovenci aktivno vključiti v snovanje novih volilnih zakonov. Zajamčeno zastopstvo bo moralo biti v interesu in ne proti manjšini. Izogniti se moramo nevarnosti "volilnega apartheida" in tudi narodnostni kontrapoziciji, je dodal Budin, ki je prerogativa desnice, ki se v Trstu - glej kandidaturu Sardosa Albertinija za Pokrajino - organizirano predstavlja volilcem.

AKCIJA / NA POBUDO SSK

Zbirali bodo podpise z zahtevo po zajamčenem zastopstvu

Peticijo s podpisi bodo poslali predsednikoma obeh vej parlamenta

Od leve: Breclj, Jevnikar in Terčon (f. Krizmančič)

Slovenska skupnost je dala pobudo za široko podpisno akcijo v podporo zahtevi po zajamčenem zastopstvu slovenske manjšine v vseh izvoljenih telesih - od parlamenta preko deželne sveta do pokrajini in občin, v katerih avtohtono živi naša narodna skupnost.

Zahteva je zapisana v peticiji, ki je naslovljena na predsednika poslanske zbornice Napolitana in na predsednika senata Spadolinija.

Na tiskovni konferenci v Trstu so pobudo predstavili deželni tajnik SSK in nosilec strankine deželne kandidatne liste Ivo Jevnikar, pokrajinski tajnik za Trzasko Martin Breclj in predsednik pokrajinskega sveta SSK za Gorisko Stefan Bukovec.

Govorniki so poudarili, da se moramo Slovenci z vsemi možnimi sredstvi vključiti v vsedrjavno razpravo o volilnih reformah, da nas ne bodo povsem izključili iz izvoljenih teles. Podpisovanje peticije, ki nima strankarske vsebine in je natisnjena v slovensčini

in italijansčini, je lahko pomemben signal italijanskim oblastem, k sodelovanju v akciji pa so vabljeni vsi občani FJK, Slovenci in Italijani.

NEPOSREČENA NORČIJA

Pacient ranil bolničarja z ostrim kuhinjskim nožem

Z nožem se ne smes igrati. Tako bi lahko pokomentirali dogodek, ki se je pripetil včeraj popoldne v Centru za diagnozo in zdravljenje glavne trzasko bolnišnice. Tu se je okrog 17.30 pojavil 29-letni Massimiliano Bussetta Pitacco iz Ul. Sinico 72 s kuhinjskim nožem srednje velikosti v roki. Mladenica v centru že poznajo, saj se je zaradi psihičnih problemov vanj že večkrat zatekel. Seveda pa je njegov pojav z nožem takoj razburil ambient. Čeprav je bilo vsem jasno, da se sal, eden iz-

med bolničarjev le ni prenesel, da mu je mladenič vihtel rezilo pred nosom, in zato ga je skušal odstraniti z roko. Zal pa je usoda hotela, da je nož zadal bolničarja v roko in ga ranil. Bolničar je 42-letni Umberto Foti iz Ul. Lorenzetti 6 v Trstu, ki se bo moral zaradi ureza zdraviti kakih 10 dni.

Norčija bi utegnila mladeniča precej stati. Seveda pa bo marsikaj odvisno tudi od bolničarja in poleg tega je treba tudi upoštevati, da gre za bolnika s psihičnimi motnjami.

NOVICE

Poziv žensk DSL: predsedniku Scalfaru

Zenske, ki so včlanjene v Demokratično stranko levice so se odločile za svojevrstno pobudo: prebivalstvo pozivajo, da predsedniku republike Scalfaru odposljejo razglednico, da bi prislo do preklica normativov, ki jih vsebuje vladni odlok, ki krati pravico do minimalne pokojninske integracije v primerih, ko družinski dohodki presegajo 1.400.000 tisoč lir mesečno. Predstavnice DSL Perla Lusa, Diana De Rosa in Nives Cossutta bodo pobudo predstavile jutri, ob 10. uri, na Trgu Capo di Piazza.

Kulturni krožek Stella o pomenu referendumov

Ljudski kulturni krožek "Stella" iz Podlonjerja prireja jutri, ob 20. uri, javno srečanje, na katerem bodo njeni predstavniki orisali vsebino in cilje referendumske kampanje za preklic vladnih odlokov o zdravstvu in o pokojninskem sistemu. Spregovorili bodo Anna Maria Mozzi, predstavnica gibanja "La Rete" in predstavnica Stranke komunistične prenove Bruna Zorzini Spetič. Srečanje bo vodila Rada Cergol.

Gorelo na Trgu Venezia

Nekaj po 13. uri je v poslopiju na Trgu Venezia 6/7 izbruhnil požar, ki je zajel okrog 25 kvadratnih metrov podstrešnih prostorov. Zanimivo je, da je gasilec prvi poklical neki moški iz Ul. Revoltella: od tam je namreč lep razgled na mesto, očitno pa se je kratkocasil z daljnogledom.

Prostor, ki so ga zajeli plameni, ravnokar preurejajo, delavci, ki so tam zaposleni, pa so odšli že v petek popoldne. Domnevajo, da je ogenj med tramovjem dalj časa tlel, morda celo od dneva prej. Poslopje ima tri nadstropja in mansarde, ki pa niso naseljene. Gasilci so nemudoma posegli, sicer bi bila škoda še večja (ocenjujejo jo na nekaj milijonov lir): prišli so s stiri vozili. Koordinirala sta jih vodja skupine Rinaldi in Candotti, na mestu je bil tudi inž. Vallefuoco.

Demokratična zveza o slabih povezavah z Miljami

Franco Codega, ki ga Demokratična zveza kandidira za predsednika trzasko pokrajinske uprave je na tiskovni konferenci, ki jo je DSL priredila v Miljah, obsodil kritično stanje prometnih povezav med Trstom in Miljami ter med Miljami in vsedrjavno avtocestno mrežo. Codega se je zato obvezal, da bo posegel na pristojnih ravneh.

Krožek "Altritalia" o kulturi miru

Združenje "Altritalia" prireja v okviru ciklusa srečanj "Za pot miru" okroglo mizo pod naslovom "Današnji instrumenti za mir". Jutri, ob 16.30 bodo v dvorani "D" pravne fakultete na Trzaski univerzi o tem vprašanju govorili prof. G. Migliorino, prof. L. Menapace, prof. N. Salio in prof. C. Frantantonio. Zasedanje bo koordinirala Antonella Caroli, predsednica združenja "Altritalia".

SODIŠČE / NOVE ARETACIJE

Seghene, Coslovich in Tripani končali v koronejskih zaporih

Kaže, da so obtoženi izsiljevanja - šlo naj bi za velike denarje

V podkupniški aferi v Trstu je včeraj verjetno prislo do »kakovostnega« skoka, ki ga je sicer bilo že nekaj dni slutiti: v koronejskih zaporih se je znova znesel sedaj že bivši občinski odbornik PSI Augusto Seghene, njegov prag pa sta prvič prestopila tudi Sergio Tripani (občinski svetovalec Krscanske demokracije, do pred dobrim mesecem njen večletni pokrajinski tajnik) ter Antonio Coslovich (nekdanji predsednik trzaskih Delavskih združenj COOP, pri katerih je se danes na vodilnem mestu; od leta 1979 do 1985 je bil pokrajinski tajnik Krscanske demokracije, kar je postal prav v času, ko je bila morotejska struja Colonija in Rinaldija v hudi krizi; sedaj je osebnostni tajnik Colonija). Ko to pisemo, pa na sedežu finančne straže v Ul. Giulia še vedno zaslišujejo inž. Dorian Del Monaco, »cu-deznega« izvedenca iz Ferrare (kot ga je svojčas imenoval občinski svetovalec zelenih Paolo Gherisina, saj je sodeloval pri vseh večjih javnih delih v Trstu), ki je bil v zaporu v zvezi s čistilno napravo v Zavljah, zaradi katere je gradbenik Cividin se v hišnem priporu. Tokrat se tudi ne govori o krsenju zakona o javnem financiranju strank, temveč o izsiljevanju. Kot je povedal eden od odvetnikov, tudi denarni zneski niso taki kot ob izbruhu prvih afer v Trstu, ko se je omenjalo nekaj desetnih milijonov lir, temveč veliko višji. Osumljeni pa naj bi bili vpleteni pri gradnji podmorske napeljave ter projektu o higieniko-ambientalni sanaciji Miljskega zaliva, za kar je predvi-

denih okrog 24 milijard lir stroškov.

Seghene, sploh prvi vidni in aktivni politični predstavnik, ki so ga zaprli v Trstu, je bil prvi areti-

ran že 18. marca, v Koroneju je ostal do 27. marca, nakar je bil vse do 3. aprila v hišnem priporu: priznal je, da je od milanske družbe Ecologia prejel 20 mi-

lijonov lir za svojo volilno kampanjo (Ecologia skupaj s Cividinovim podjetjem gradi čistilno napravo v Zavljah na podlagi nacrtu, ki ga je izdelal prav Del Monaco). Segheneja (zastopa ga odv. Giordano Mario) so finančni stražniki obiskali že v jutranjih urah, nakar so ga odpeljali v Ul. Giulia, kjer so ga aretirali, namestnika državne pravdnika Reinotti in De Nicolo sta ga zasliševala skoraj dve uri, nekaj po 18.00 pa je s torbo v roki prestopil prag koronejskega zaporu. Do 19. ure sta se mu pridružila se Coslovich in Tripani.

Na koncu pa moramo zabeležiti se mnenje enega od odvetnikov, in sicer, da tudi tokrat namig tukajšnjim sodnikom prihaja iz Milana.

Antonio Coslovich

Sergio Tripani

SRHLJIVA NESREČA V UL. FLAVIA

Deček z avtobusa pod avtomobil Na katinari se zdaj bori za življenje

V Ul. Flavija, v južnem trzaskem predmestju, se včeraj popoldne pripetila srhljiva prometna nesreča, v kateri se je hudo ranil 13-letni deček. Gre za Stefana Bassaneseja, stanujočega v Ul. Sinico 72 v Trstu, ki se zdaj mudi na nevrokirurškem oddelku katinarske bolnišnice s pridržano prognozo.

Nesreča se je pripetila ob 15.45. Mali Stefano je komaj izstopil z avtobusa, ki je bil namenjen proti Miljam, ter pred njim prekal prometno Ul. Flavio. Fantic očitno

ni pogledal, ali je cesta prosta, in to ga je drago stalo, saj je prav tedaj pripeljala mimo avtobusa v smeri proti Miljam zastava s puljsko evidenčno tablico in ga podrla. Zastavo je upravljal 23-letni hrvaški državljani Igor Medica iz Pulja, ki se je vracal domov, potem ko se je mudil v Trstu po nakupih.

Na kraj nesreče je prihitel rešilec Rdecega kriza in Stefana odpeljal v otroško bolnišnico Burlo Garofolo. A tu je deček padel v nezavest in zato so ga takoj nato prepeljali v katinarsko

bolnišnico na intenzivno zdravnisko nego.

Omenimo naj, da je deček skušal neprevidno prečkati cesto izven prehoda za pešce. Kljub temu pa bo vsaj del odgovornosti za nesrečo nosil voznik zastave, saj je po novem prometnem zakoniku prepovedano prehitevanje avtobusov, ko stoji na postaji. Ta predpis je že bil v središču hudih polemik in ga v resnici nihče ne spoštuje, nekatere pa bo vseeno drago stal. Seveda pa tu tudi takšna razmisljanja zbledijo, ko gre za življenje otroka.

OKRAINER
POHIŠTVO

CENE

BOMBA

POPOLNA RAZPRODAJA
ZARADI PREUREJAVE ELEKTRICNIH NAPELJAV PO NORMAH CEE

VSE ZA 50% POPUSTA

O.KRAINER · UL. FLAVIA 53 TRST Tel. 826644
KUHNJE · SALONI · SPALNICE · OTROSKE SOBE · DNEVNE SOBE · VHODI

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo trzasko tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - FR A.E. d.d. - Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZIT, Trst
Tisk: VITA, Videm

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, NTA, Slovenska 54, tel. 061-113121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročniško služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Trst in Gorica: Publistel
tel. 040-7796611, fax 040-768697
Italija: podružnice SPI
Slovenija: Studio Vista - Ljubljana
tel. 061-153244 int. 38, fax 061-224943

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (sirnina 1 stolpec, visina 42 mm) 80.000 LIT,
financi in legalni 120.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
850 LIT beseda; dodatne, zhalvale in sozhalve po formatu. IVA 19%

Cena: 1.200 LIT - 45 SIT
Naročnina za Italijo: letna 315.000 LIT
za Slovenijo: mesečna 1.300 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

ZGONIK

Od petka do nedelje XXIX. razstava in pokušnja domačih vin v Zgoniku

V Zgoniku tečejo se zadnje priprave na 29. razstavo in pokušnjo domačih vin. V petek bodo ob 19. uri odprli to tradicionalno manifestacijo, katere namen je valorizacija domačega vinskega pridelka. Vinogradniki iz zgoniške občine, ki se ob nasvetih strokovne službe vse bolj trudijo, da dvigajo raven in kvaliteto zlahtne kapljice, bodo na razstavo prispevali skupno kar 31 vzorcev: poleg devetih primerkov belega vina in šestih vzorcev terana, bodo cenjeni obiskovalci lahko poskusili tudi 16 vrst ustekleničenega vina z zaščitenim poreklom.

Organizacijsko plat celotne prireditve je prevzel sporni krožek Kras, ki bo s prostovoljnimi delom svojih članov, upravljal tudi kioske z vinom. Tako rešitev so narekovele predvsem okoliščine davčnega značaja.

V petek bo za ples igral ansambel Krti. Za soboto, 29. maja, je ob 9. uri predviden mednarodni balinarski turnir sportnega društva Kras za XX. kraski pokal. Finale turnirja je predviden za 18. uro. V popoldanskih urah

bodo odprli kioske, zvečer pa bo za ples in prijetno počutje igral ansambel Kraski kvintet.

Cela vrsta prireditev se bo zvrstila v nedeljo, 30. maja. Otroci se bodo lahko pomerili v slikarskem ex tempore. Tekmovanje je namenjeno osnovnosolcem in otrokom vrtcev. Zbrali se bodo ob 10. uri. Shinkai Karate Club bo ob 14. uri priredil mednarodni turnir karateja za 4. pokal Zgonik. Srečanja bodo v Sportno kulturnem centru v Zgoniku. Tekmovalci bodo ob 18. uri pokazali svoje veščine tudi na prireditvenem prostoru. Sportni del bo obsegal tudi turnir »med dvema ognjema« za osnovnosolsko mladino. Zmagovalcem bo sel XIII. kraski pokal. Tekmovanja se bodo začela ob 17. uri.

Kulturni del se bo pričel ob 18.30 s koncertom godbe na pihala, nakar bo ob 19. uri nastopila mladinska gledališka skupina SKD Tabor z Opcin s predstavo Odrček poje. Celotno prireditev bo zaključila plesna zabava ob zvokih ansambla Kraski kvintet. (-bs-)

Zbiranje podpisov v protest proti nepravilni minimum tax

»Odbor proti minimum tax« je v sodelovanju s stanovskimi združenji trgovcev, obrtnikov, gostincev in malih podjetnikov, med katerimi je tudi SDGZ, sprožil akcijo za zbiranje podpisov v protest proti nepravilnemu in nezakonitemu davčnemu ukrepu, ki ga je lani sprejela vlada. Doslej je bilo zbranih okrog tisoč podpisov, akcija pa se nadaljuje z namenom, da se ob zaključku izdelata skupna peticija, ki bo s podpismi poslana predsedniku republike in predsedniku ministrskega sveta.

V ponedeljek ob 20.30 bo v dvorani Don Sturzo (Trg Rosmini, ob cerkvi) zborovanje podpisnikov javne peticije.

ZBIRANJE PODPISOV PROTI MINIMUM TAX

S svojim podpisom se pridružujem akciji »odpora proti minimum tax«, ker je ta ukrep v nasprotju s 3., 23., 53. in 76. členom italijanske ustave.

IME.....

PRIMEK.....

ULICA.....ST.....

POSTNA ST.....KRAJ.....

PODPIS

Ta odrezek je treba izpolniti in izročiti ali poslati na Slovensko deželno gospodarsko združenje, Trst, Ulica Cicerone st.8.

MLADIKA št. 3

o odločilnih trenutkih za slovensko manjšino

TRZASKA KNJIGARNA vabi v petek, 28. t. m., ob 17.30 na predstavitev knjige

prof. dr. Borisa Peternuja

»Razpotja slovenske proze«

O delu bo spregovorila pisateljica Ivanka Hergold. Vabljeni!

Ob 115-letnici ustanovitve KD VALENTIN VODNIK

vabi na

PESEM OB STUDENCU

Koncert MePZ PRIMOREC-TABOR ob besedi Marija Cuka in slovenski poeziji v petek, 28. maja 1993, ob 21. uri na »Koluzi« v DOLINI

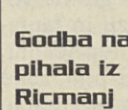
KD Primorsko - Mackolje vabi na

Spominsko svečanost

ob 50-letnici požiga vasi

Danes, 23. t. m., v Mackoljah

Zbirališče ob 15.30 pred Kulturnim domom. Sodelujejo: pihalni orkester Breg, mladi člani KD Primorsko, MePZ Primorsko, koncert TPPZ P. Tomazic in priložnostni govornik sen. Stojan Spetic

Godba na pihala iz Ricmanj vabi na

PROMENADNE KONERTE PIHALNIH ORKESTROV

Danes, 23. t. m., ob 17. uri na trgu v Ricmanjih. Nastopili bosta SOCIETA FILARMONICA DI BERTIOLO (Videm) in PIHALNI ORKESTER LITOSTROJ (Ljubljana)

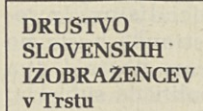
Vabljeni!

V primeru slabega vremena bo koncert v gledališču F. Prešerna v Boljuncu

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE

sporoca, da 31. t. m. zapade rok za vložitve prošnje za vstop v ocenjevalne komisije, ki bodo v Rimu izbrala solsko osebo namensceno v tujini (zakon 604 z dne 25.8.1993). Prošnjo na prostem papirju lahko vložijo nadzorniki, ravnatelji in vsi solniki v staležu. Obrazec in morebitna pojasnila na sedežu SSS v Trstu, Ul. Carducci 8, tel. st. (040) 370301 ob

DRUSTVO SLOVENSkih IZBRAZENCEV v Trstu vabi jutri, 24. maja, ob 20.30 na filmski večer

SPACAL BRUMATTI STOCCA

trije trzaski slikarji skozi objektiv

ALJOSE ŽERJALA

in na ogled filma TIBETANSKE POTI

Večer bo v Peterlinovi dvorani, Donizettijeva 3

OBVESTILO

torkih od 11.30 do 13. ure, sredah od 17. do 18.30, četrtkih od 9.30 do 11. ure ter petkih od 15.30 do 16.30. SINDIKAT SLOVENSKE SOLE sporoča tudi, da so razpisane stipendije za študijske obiske na deželah EGS, pri manjšinskih skupnostih v Belgiji, Baskovskih deželah, Bretaniji, Nemčiji, Friziji, na Irskem in v Katolonijski selskem letu 1993/94. Koledar obiskov in obrazec prošnje na sedežu SSS.

OBVESTILO

Naročnike Primorskega dnevnika, ki so se v začetku leta odločili za plačilo letne naročnine v treh obrokih, prosimo, da poravnajo drugi obrok 105.000 lir najkasneje do konca tega meseca.

Dolžni znesek lahko izročite našim raznašalcem ali položite v blagajno Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici od 9. do 12. ure, ob sobotah zaprto. Pravtako se lahko poslužite tudi okenc pri slovenskih denarnih zavodih na Tržaškem in Gorškem s pologom na tekoči račun PRAE - DZP.

Loterija

22. maj 1993

BARI	14	48	15	21	20
CAGLIARI	90	75	12	80	4
FIRENCE	37	34	69	79	84
GENOVA	79	42	31	27	65
MILANO	68	5	60	50	57
NEAPELJ	42	43	40	32	64
PALERMO	27	23	53	33	7
RIM	51	31	3	15	8
TURIN	69	65	52	29	68
BENETKE	68	51	81	5	40

ENALOTTO

1 2 X 2 2 X 1 X 2 2 X X

KVOTE

12	47.800.000
11	1.690.000
10	160.000

SLOVENSKA SKUPNOST

v petek, 28. maja, od 18. do 20.30 bo na Borznem trgu nastopal

ansambel KRT

Spregovorili bodo kandidati Slovenske skupnosti za deželne in pokrajinske volitve.

Tajništvo Slovenske skupnosti Trst

Kam v nedeljo 30. maja?

Na

Praznik češenj

v Mackolje

KINO

ARISTON - 17.30, 19.15, 21.00 »Magnificat«, i. Pupi Avati, i. Luigi Diberti, Arnaldo Ninchi, Dalia Lahav.

EXCELSIOR - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Un giorno di ordinaria follia«, i. Michael Douglas.

EXCELSIOR AZZURRA - 15.45, 17.45, 19.50, 22.00 »Lezioni di piano«, r. Jane Campion, i. Holly Hunter.

NAZIONALE 1 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Massima copertura«, i. Larry Fishburne, Jeff Goldblum.

NAZIONALE 2 - 17.30, 19.45, 22.00 »Madadayo - Il compleanno«, r. Akira Kurosawa.

NAZIONALE 3 - 16.00, 18.00, 20.00, 22.15 »Wind - Più forte del vento«, r. F. F. Coppola, i. Matthew Modine, Jennifer Grey.

NAZIONALE 4 - 16.00, 18.00, 20.00, 22.15 »Mister sabato sera«, i. Billy Crystal.

GRATTACIELO - 17.45, 19.50, 22.00 »Proposta indecente«, i. Robert Redford, Demi Moore, prepovedan mladini pod 14. letom.

MIGNON - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »La scorta«, r. Ricky Tognazzi, i. Claudio Amendola, Enrico Lo Verso, Leo Gullotta.

EDEN - 15.30, 22.10 »Ecce eccitanti passioni analie«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 16.30, 17.55, 19.20, 20.45, 22.10 »Gli Aristogatti«, Walt Disney.

LUMIERE - 18.00, 20.00, 22.15 »La moglie del soldato«, r. Neil Jordan, i. Stephen Rea, Miranda Richardson, Forest Whitaker.

ALCIONE - 18.30, 20.15, 22.00 »Il grande cocomero«, r. Francesca Archibugi, i. Sergio Castellitto, Anna Galiena.

RADIO - 15.30, 21.30 »Racconti proibiti di conigliette in calore«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

VČERAJ-DANES

Danes, NEDELJA,

23. maja 1993

VNEBOHOD

Sonce vzide ob 5.25 in zatonje ob 20.38 - Dolžina dneva 15.13 - Luna vzide ob 6.46 in zatonje ob 22.35.

Jutri, PONEDELJEK, 24. maja 1993

MARIJA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 22 stopinj, zračni tlak 1016,1 mb rahlo narasča, veter zahodnik 12 km na uro, vlaga 58-odstotna, nebo skoraj jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 20,2 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Paola Lubiana, Marco Marzà, Francesco Giardina, Mattia Sambo.

UMRLI SO: 32-letni Paolo Cernic, 52-letni Luciano Delise, 85-letni Michelangelo Bortuna, 76-letni Gioacchino Valenti, 80-letna Daniela Giacomin, 81-letni Mario Birs, 79-letni Agostino Stefani, 89-letna Antonia Steg, 80-letna Santa Marzi.

LEKARNE

Lekarne odprte ob 8.30 do 13.00

Trg Garibaldi 5, Trg valmaura 11, Ul. Roma 16, Lungomare Venezia 3 (Milje).

Lekarne odprte ob 13.00 do 16.00

Trg Garibaldi 5 (tel. 726811), Trg valmaura 11 (tel. 812308), Lungomare Venezia 3 - Milje (tel. 274998).

NABREZINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte ob 16.00 do 20.30

Trg Garibaldi 5, Trg valmaura 11, Ul. Roma 16, Lungomare Venezia 3 (Milje).

NABREZINA (tel. 200466)

200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta ob 20.30 do 8.30

Ul. Roma 16 (tel. 364330).

Od ponedeljka, 24., do nedelje, 30. maja 1993

Normalen urnik lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte ob 13.00 do 16.00

Trg S. Giovanni 5 (tel. 631304), Ul. Alpi Giulie 2 (tel. 828428), Mazzinijev drevored 1 - Milje (tel. 271124).

SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte ob 19.30 do 20.30

Trg S. Giovanni 5, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Largo Sonnino 4, Mazzinijev drevored 1 (Milje).

SESLJAN (tel. 414068) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA Lekarna odprta ob 20.30 do 8.30

Largo Sonnino 4 (tel. 726835).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELE-VITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka ob 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba ob 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična ob 14. do 20. ure in praznična ob 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118. Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

PRIREDITVE

TRZASKI VZPI-ANPI, ANED in ANPIA vabijo

clane ter vse prijatelje odgovornega glaziranja, da se danes, 23. t. m. udeležijo svečanosti, ko bodo občino Ronke odlikovali s srebrno kolajno za vojaške zasluge, ki bo v Trgu Donatori del

sangue v Ronkah ob 9. uri. Slavnost pa bo v občinskem stadionu.

SKD TABOR obvešča, da nedeljski koncert iz pomladanskega ciklusa OPIENSKIH GLASBENIH SREČANJ odpade zaradi bolezni.

DOLINSKA SEKCIJA SSK prireja v torek, 25. t. m. ob 20. uri v mali dvorani gledališča Preseren v Boljuncu diskusijo večer na temo »Ali bomo Slovenci se izvolili svoje predstavnike v deželni in pokrajinski svet?«. Govorila bosta prof. Ivan Peterlin in prof. Josip Pecenko.

GLASBENA MATICA TRST - Sola Marij Kogoj prireja v sredo, 26. petek, 28. maja ter sredo, 2. junija, ob 18. uri ZAKLJUČNE AKADEMIJE svojih gojenčev v Muzeju Revoltella, Ul. Cadorna 26 v Trstu. Lepo vabljeni!

TABORNI OGENJ s kulturnim in zabavnim sporedom - Taborniki Rodu modrega vala organizirajo v petek, 28. t. m., ob 21. uri Taborni ogenj v Zelenem centru na Tomažu pri Vrhpoljah (Kozina). Informacije dobite v Dijskem domu, tel. 573141.

TRZASKA KNJIGARNA vabi v petek, 28. t. m., ob 17.30 na predstavitev knjige prof. dr. Borisa Peternuja »Razpotja slovenske proze«. O delu bo spregovorila pisateljica Ivanka Hergold. Vabljeni!

SKD BARKOVLE - Ul. Cerreto 12 vabi v petek, 28. t. m., na predavanje dr. Marije Gregorice o PRAVILNI UPORABI PESTICIDOV. Začetek ob 20. uri.

OBVESTILA

KRUT obvešča clane in interese, da ima na razpolago se nekaj mest za prevoz v zdravilišče Šmarješke toplice ob 6. do 20.6. Informacije in prijave na sedežu Kruta v Ul. Cicerone 8 ob 9. do 17. ure, tel. 360072 ali 360324.

ZDRUŽENJE AKTIVISTOV IN INVALIDOV NOB sporoča članstvu, da prireja prevoz v zdravilišče Šmarješke toplice ob 6. do 20.6. Interesenti se lahko javijo na sedežu organizacije v Ul. Cicerone 8/b, tel. st. 360324.

OB 3. FESTIVALU SLOVENSKE POPEVKE, ki bo predvidoma v prvi polovici decembra 93 razpisuje SKD Barkovlje NATEČAJ ZA IZVIRNO SLOVENSKO POPEVKO. Za vse informacije tel. na st. 363452 ali 415797 v poslovnih urah.

SK BRDINA sporoča, da se pričnejo suhi treningi. Zbirališče v torek, 25. t. m., ob 17.30 na trgu Brdina na Opcinah. Vabljeni vsi tekmovalci in drugi.

PEVCI, ki se zanimajo za običajni poletni seminar, ki ga vsako leto prireja Zveza cerkvenih pevskih zborov v Trstu se nemudoma oglašite pri odbornikih organizacije.

IZLETI

SEKCIJA VZPI-ANPI

in Partizanski klub Boljunc organizirata, ob priliki 48-letnice osvoboditve, v soboto, 5. junija 1993 izlet v Idrijo na ogled Muzeja stare rudniške opreme in v Cerko na ogled Muzeja NOV in obnovljene bolnice Franja.

Vpisovanje v prostorih Partizanskega kluba v Boljuncu. Za informacije tel. 228378.

KLUB prijateljstva vabi v četrtek, 3. junija na zanimiv izlet po Istri »Po poteh učenec sv. Cirila in Metoda« (Roc, Hum in Draguc).

Vpisovanje pri Fortunatu v Ul. Paganini 2 v Trstu.

DRUŠTVO naravoslovcev in tehnikov T. Penko prireja v nedeljo, 30. t. m. spomladanski strokovno vodeni izlet. V jutranjih urah nas bo dr. Janez Gregori vodil k izviru Save dolinke, ki sodi v naravni rezervat, popoldne pa se bomo podali preko Vrsica v Trento, kjer si bomo ogledali botanični vrt Julijana.

Odhod izpred liceja Dante, Ul. Giustiniana, ob 8. uri, odnosno ob 8.30 od bencinske crkvice na avtocesti pri Devinu. Prevoz z lastnimi sredstvi. Toplo vabljeni člani in prijatelji.

KD PRIMORSKO Mackolje priredi članski izlet 13. junija na slovensko Korosko: ogled Minimundusa, knežjega prestola in Vrbskega jezera. Vpisovanja in pojasnila daje Nevenka Tul do 31. t. m., tel. 232493 ob 18. do 20. ure.

MALI OGLASI

OSMICO ima odprto Walter Pertot v Nabrezini st. 10.

OSMICO je odprl Alojz Kante - Praprotni st. 18

OSMICO so odprli pri Batkovi - Repen 32.

OSMICO je odprl Radovan Semec v Prečniku.

V PREBENEŽU sta odprla osmico Boris in Gabrijela. Cenjenim gostom se priporočata za obisk.

OSMICO ima odprto Marjo Milic v Repnicu 39.

OSMICO ima odprto Just Škerlj v Salezu 44.

OSMICO je odprl Stanko Milic v Zgoniku.

OSMICO je odprl Alfredo Brajnik, Domjo 172. Toči belo in crno vino, tel. 581224.

PRI DACEVIH so v Doberdolu odprli osmico. Točijo belo, crno in rose vino.

V STANDREZU je Stanko Marusič odprl osmico. Toči belo in crno vino ter nudi domač prigrizek.

OMICO je odprl Mario Pahor v Jamljah, Zupanciceva 8. Nudi prijetno domačo kapljico in prigrizek.

NA PROSEKU je na prodaj večja stanovanjska hiša s ca 500 kv.m dvorisc. Odlična lokacija za razne dejavnosti: gostinstvo, trgovina, ambulanta. Pismene ponudbe pod sifro »Invest« na Publist - Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst/Trieste.

PRODAJ fiat pando 750 CL, letnik '89, prevoženih 50.000 km, v odličnem stanju.

VOLITVE / VČERAJ V LJUDSKEM VRTU

Zeleni - golobice so se predstavili

Na srečanje so se pripeljali s kolesi - Za predsednika pokrajine kandidira R. Fiorelli

Zeleni - golobice so včeraj popoldne napovedali predstavitev kandidatov in programa za bližnje volitve. V skladu z njihovim načinom dela, so tudi tokrat poskrbeli za nekoliko neobčičajen pristop. Skupina kakih dvajsetih predstavnikov stranke, med njimi mnogi kandidati za pokrajinski svet in za deželo, so se v ljudski vrt pripeljali s kolesi in tako tudi v praksi dokazali, da je ena od točk njihovega programa - prizadevanje za kvalitetnejše življenjske pogoje - povsem izvedljiva.

Zeleni golobice, ki se predstavljajo s simbolom bele golobice na zeleni

podlagi in z napisom Verdi - verts - zeleni - gruene, kandidirajo za deželni svet Corrado Altrana, Luciana Giorgia, Maura Pignatara, Roberta Maniaccia, Uga Razo, Renzo Venturini in Fabrizio Quarantotta.

Kandidat za predsednika Goriske pokrajine je Renato Fiorelli, v raznih volilnih okrožjih kandidira tudi nekaj Slovencev. Tako v okrožju Zagoraj (kamor sodita tudi občini Sovodnje in Doberdob) kandidira Milan Devetak. Med kandidati za pokrajinski svet pa je tudi Emanuel Botteggi, ki je ob zadnjih parlamentarnih volitvah kandidiral na listi PSI in ki

je s sprejetjem kandidature verjetno dokočno prelomila s stranko.

Zeleni golobice so svoj program in kandidate predstavili v dosledno dvojezičnem manifestu "Za zeleno pokrajino", kjer v osmih točkah predstavljajo okvirni program, ki ni usmerjen samo na ozko področje okolja, ampak zajema mnogo več. Okolje je tudi omikano in spoštljivo medčloveško vzdušje, sožitje različnih kultur, mir in sožitje ob meji, brez orožja. Glede kulturne politike si zeleni prizadevajo podpirati vse, od italijanske, preko slovenske do bizjanske, furlanske in gradeske.

31.T.M.

Javna debata o naši šoli

Sporni ministrski odlok, ki je predvideval združitve učiteljskega pedagoškega liceja Simon Gregorčič s klasičnim licejem Primož Trubar, je sedaj zamrznjen. Slovenska javnost na Goriskem je to novico sprejela z olajšanjem, a tudi z zaskrbljenostjo. Prav zato so vidnejše slovenske organizacije sklicale za ponedeljek, 31. maja, ob 18. uri, v sejni dvorani pokrajinskega sveta javno razpravo z naslovom "Slovensko solstvo na Goriskem pred važnimi vprašanji", na kateri bodo razpravljali o težavah slovenskega solstva in vsega, kar se solstva tiče. Skratka, povedati bo treba odkrito besedo. Razpravo organizirajo Slovenska kulturno gospodarska zveza-Gorica, Sindikat slovenske sole-Gorica, Svet slovenskih organizacij, Svetovni slovenski kongres-deželni odbor in Komisija za vzgojo in izobraževanje pri SKGZ.

Na javno razpravo vabijo dijakke, solnike, stare in politike ter vse tiste, katerim je pri srcu bodočnost slovenske narodnostne skupnosti na Goriskem. Slovenska javnost mora namreč vprašanja solstva osvojiti kot svoja, se o njih razgovoriti, izreči, za njihovo razreševanje pa mora potem delati politika.

PODELITEV / NATEČAJ "ŽENSKÉ OB MEJI"

Denarno nagrado so prisodili mladi novinarki Gabrielli Ziani iz Gorice

Sredstva je zagotovila Goriška hranilnica

Clanice žirije, med njimi nagrajenka, Gabriella Ziani - foto Studio Reportage

Na sedežu pokrajinske uprave so včeraj prvič podelili nagrado pokrajinskega odbornstva za enake možnosti "Donne di frontiera". Sredstva za nagrado je prispevala Goriška hranilnica.

Natečaja se je udeležilo pet publicistik in novinark iz naše dežele, zmagala pa je Gabriella Ziani, Goricanka, sicer novinarka tržaškega Piccola, s svojim prispevkom o Aniti Pittoni, tržaški književnici. Nagrada, v znesku milijona lir, je dobitnico zelo presenetila. Komisija je svojo izbiro izcrpno utemeljila in priznala avtorici članka verodostojnost portreta, ki ga je poda-

la. Komisijo so sestavljale znamenite ženske predstavnice, kot profesorica Margherita Hack, Franca Fossati urednica revije NoiDonne, novinarka Gabriella Brusich iz deželnega uredništva Rai in parlamentarka Tina Anselmi, ki ni mogla prisostvovati podelitvi zaradi službenih obveznosti in nekatere druge.

Pred nagrajevanjem je odbornica Di Datova na kratko orisala cilje natečaja in nasploh odbornstva za enake možnosti. Odziv deželnih novinark je bil manjši od pričakovani in zato so same predstavnice komisije v motivacijah podpr-

le zamisel, ki naj bi letosnjemu pobudo razširila in tako omogočila sodelovanje tudi publicistkam z onstran meje in iz siršega italijanskega prostora. Verjetno bo odziv večji.

Na koncu je spregovorila se vsaka članica komisije in iz svojega zornega kota opisala položaj ženske v sodobnem medijskem mehanizmu in v svetu, ki do danes ni poznal in priznaval ženskih zaslug.

To zgodovinsko delo so podprle tudi dijakinje goriškega klasičnega liceja "D'Annunzio" s svojo raziskavo o vlogi ženske v zgodovini človeštva.

INPS TERJA TRINAJST MILIJARD LIR

Olajšave na fiskalnem področju, predvidene v zakonu st. 26/86 so se spremenile v težko breme za kakih trideset goriskih podjetij. Zavod za socialno skrbstvo (INPS) jih namreč terja za plačilo neplačanih obveznosti (socialnih prispevkov), zamudnih obresti in sankcij, za kakih trinajst milijard lir. In to na podlagi razsodbe deželnega upravnega sodišča. Za nekatera od omenjenih podjetij bi plačilo zahtevanega zneska pomenilo avtomatično zaprtje podjetja in seveda izgubo delovnih mest.

Včeraj je bil na Trgovinski zbornici sestanek med zupanom Tuzzijem, predstavniki strokovnih združenj trgovcev in industrijev ter predsednikom Trgovinske zbornice. Razpravljali so o iskanju izhoda iz nerodnega položaja, ki se utegne se zaostri, v kolikor v kratkem roku ne bo prišlo do pozitivnega razpleta.

Na včerajšnjem srečanju so se dogovorili za pisno vlogo, ki jo bodo poslali osrednjim oblastem in zahtevali, da se vprašanje ponovno preuči in zakonu vrne prvotno tolmačenje. Spor je namreč nastal prav glede tolmačenja zakona.

Smisel zakona st. 26 (paket Altissimo) je bil pozivitev gospodarstva tudi z zmanjševanjem bremena za socialne datjave. Delodajalci so se seveda teh olajšav poslužili in zavodu INPS odvajali nižje prispevne stopnje. V primeru, da se spor ne bo rešil, je v nevarnosti nekaj sto delovnih mest.

Na vprašanje bodo posebej opozorili vladnega podtajnika, poslanca Colonija.

VRSNO

50 let splošne vstaje

Na Vrsnem bo danes, 23. maja, ena od proslav, povezanih s polstoletno obletnico padca fašizma. Primorski borci bodo obeležili tri dogodke iz pred 50 let-kot receno padca fašizma, množičnega odhoda primorskih fantov in mož v partizane in s tem v zvezi ustanovitve novih čet in brigad ter odhod Gregorčičeve in Gradnikove brigade v Slovensko Benecijo in Režijo, kamor so zanesli kal vseljidskega upora. Gregorčičeva brigada je nosila ime znanega primorskega pesnika in buditelja Simona Gregorčiča, ki se je rodil prav v Vrsnem. Proslava se bo začela ob 11. uri, slavnostni govornik bo akademik, slovenski pesnik in nekdanji partizan Ciril Zlobec. Sledil bo bogat kulturni spored, v katerem bodo nastopili recitatorji, pihalna godba in pevski zbori.

OBČINA / OB PRESTOPU V VIŠJO LIGO

Župan Tuzzi je sprejel O.K.Val - Naš Prapor

V prihodnje boljši pogoji za odbojko

Dr. Erminio Tuzzi je včeraj popoldne na Obcni priredil sprejem za odbojkarso ekipo O.K. Val - Nas prapor, ki je uspešno zaključila sezono in prestopila v B ligo. Zupan je predsedniku društva S. Corvi izročil

plaketo, medtem ko so "valovci" poskrbeli za priložnostno darilce. Vsem je zupan cestital za lep uspeh in izrekel prepričanje, da bo prav ta okolščina pomagala k večji popularizaciji odbojke, ki bo tako postala

dejansko množičen sport. Corva je opozoril na težke pogoje, zlasti kar zadeva prostore, oziroma igrišča, zupan pa napovedal, da bo v prenovljeni sportni hali tudi prostor za odbojko. Foto Studio Reportage.

KULTURA / LJUBEZENSKA PISMA MOJEMU MESTU

Veliko zanimanje za razstavo Joosovih slik

Spomini na Gorico v obdobju med in neposredno po vojni - Katalog poskrbela Goriška hranilnica

Ob prisotnosti najvišjih predstavnikov javnega in kulturnega življenja, so v petek na gradu odprli drugo večjo likovno razstavo letosnjega poletja. Pred dnevi se je tu sklenila razstava del goriškega slikarja Vanje Franka.

Namescena je v lepih prostorih v dvorani deželnih stanov in pomeni ponovno vrnitev goriškega rojaka Roberta Joosa v rodno mesto, po desetih letih. Zadnjič se je predstavil z obsežno razstavo, v deželnem avditoriju, leta 1983. Zdajšnji razstavi je umetnik dal naslov "Ljubezenska pisma mojemu mestu".

Gre za ciklus velikih platen, največkrat olj, ki so nastala po spominu umetnika Joosa na Gorico v letih 1930-1960. Ko govorimo po spominu, moramo povedati se, da so dela v glavnem nastala v zadnjih nekaj letih.

Spomini torej in to velikokrat žalostni, kot je bilo življenje takrat. Na razstavi je predstavljeno 34 velikih platen, s katerimi skuša Joos pokazati na svojo veliko navezanost na Gorico, iz katere se je leta 1961 odselil v Benetke, kjer se je zaposlil kot casnikar (danes sicer ze upokojen) in umetnostni kritik, vendar vezi z Gorico ni nikoli pretrgal. Pravzaprav je ostala Gorica zapisana v njegovih spominih. Neobčičajen je tudi naslov razstave. Ob tem velja povedati, da gre v nekem smislu za prava pisma. Kajti slike spremljajo tudi zanimivi teksti, ki jih je napisal avtor sam. Likovni del v nekem smislu dopolnjuje literarno sporočilo in seveda obratno.

V Gorici je bil in je Joos zelo poznan kulturni delavec in to se je na predstavitvi razstave videlo, saj v Gorici ob podobnih priložnostih malokdaj vidimo tako množico ljudi. Razstava Roberta Joosa bo na goriskem gradu odprta do 28. junija. Za kakovit katalog bogate razstave je poskrbela Goriška hranilnica.

OBVESTILA

LOVSKA DRUZINA VRH vabi danes, 23. t.m. ob 9. uri na lovsko streljanje z risanko v tarco, na streliscu na Vrh. Sledil bo lovski piknik. Vabljeni vsi lovci in simpatizerji.

SPD GORICA priredi 6. junija avtobusni izlet v bolnico Franja in na Ravne z ogledom Ravenske jame. Prijave samo na sedežu društva v sredo med 11. in 12. uro ter v četrtek med 17. in 19. uro. 30. maja priredi društvo planinski izlet na Mali Karman (Campon). Prevoz z lastnimi sredstvi.

SOLIDARNOST / IZROČENA PREKO A. MLAČA

Novinarji RTV iz Sarajeva se zahvaljujejo za pomoč Solidarnostnega odbora

Prve dni marca se je na Goriskem mudil novinar Alexander Mlač iz Sarajeva, ki je imel nekaj pogovorov in srečanj o vojni v BiH. Na osrednjem predavanju na Vrh, na sedežu kulturnega društva "Danica", so mu predstavniki Solidarnostnega odbora proti vojni v BiH iz Gorice izročili prispevek za novinarje RTV iz Sarajeva. Te dni je dospela v Go-

rico zahvala sarajevskih novinarjev goriskemu solidarnostnemu odboru. Podpora je v Sarajevo dospela sredi marca meseca in so jo uporabili za najnujnejše potrebe tankajšnjih novinarjev.

O predavanju Aleksandra Mlača na Vrh, ki ga je priredil goriski Kulturni dom, je poročalo tudi glasilo RTV Bosne in Hercegovine "Signal" (st. 48) v članku pod naslo-

vom "Iz mednarodnog odjeljena: Pomoč iz Gorice", v katerem navaja stike med Slovenci v Italiji ter Bosno in Hercegovino, ki so bili v bližnji preteklosti precej razvežani, obenem pa angaziranje zamejskih Slovencev proti vojni na ozemlju nekdanje Jugoslavije. Denarna pomoč je bila zbrana na t/r pri Kmečki banki v Gorici. Tekoči račun je se odprt.

NOVICE

Jutri nagrade učencem natečaja prometne vzgoje

Goriška občinska uprava je tudi letos priredila tečaj prometne vzgoje za učence osnovnih sol. Tečaj je bil namenjen osnovnosolcem četrtega in petega razreda in je bil letos ze 28. po vrsti. Teoretičnih izpitov poznavanja prometnih pravil se je v začetku aprila letos udeležilo 384 osnovnosolcev iz tridesetih razredov. Praktični del izpita pa je potekal na igrišču zavoda "O.Lenassi". Podeljevanje nagrad najboljšim letosnjega tečaja v prometnem znanju bo jutri, 24. maja ob 11. uri na trgu C. Battisti ob priliki blagoslovitve vozil. Za nagrade (v obliki goriskih koles) so prispevale Goriška hranilnica, Kmečka banka in zavarovalnica INA-Assitalia.

Stavka uslužbencev družbe SIP

Podjetje SIP obvešča, da so sindikati FILPT/CGIL, SILTE/CISL in UILTE/UIL v obdobju od 23. maja do 10. junija napovedali 15 ur stavke. Protest bodo izvajali v različnih časovnih obdobjih. Tako se bodo jutri, 24. t.m. vzdružili dela med 10. in 11. uro, v torek zadnjo uro vsake izmene itd. Stavkali bodo zaposleni v enoti CLPS (Centro di lavoro prodotti e sistemi) v Gorici.

Odnesel je torbo s knjigami

Lastnik osebnega avtomobila, je včeraj presenečen ugotovil, da ga je neznanec okradel. V Carduccijevi ulici je namreč parkirjal in pustil pripro premično streho v avtu. Skozi odprtino je neznanec utegnil zagrabiti polno torbo - knjig. Krajo je odkodovani prijavil na kvesturi, neznanega ljubitelja knjig pa isčejo.

Prekriti plakati, avtorja izsledili

Pripadnik SKP v Gorici so ugotovili, z velikim nezadovoljstvom seveda, da so njeni volilni lepaki prekriti z žaljivimi letaki pripadnikov zloglasne kolaboracionistične vojske. Pripadniki te vojske prav v teh dneh v Gorici obujajo spomine na drugo vojno in na svoje padle. Po hitri preiskavi so policijske oblasti izsledile storilca in ga prijave sodnim oblastem. Je, kakor pravijo, domače gore list.

SLOVENSKA SKUPNOST GORICA prireja

Predvolilni praznik

danes v Rupi ob 19 uri.

Vabljeni v kar večjem številu.

Spregovorila bosta: Damijan Terpin in Ivo Jevnikar.

Za glasbo, jedajo in pijačo preskrbljeno

Tajništvo Slovenske skupnosti Gorica

V Doberdobo bo 28., 29. in 30. maja

4. GLASBENO SREČANJE

Sodelovali bodo trije pihalni orkestri (Trebče, Vogrsko in Kras).

Priložnost za zabavo in prijetno razvedrilo.

Na prireditve vabi pihalni orkester Kras iz Doberdoba.

VČERAJ-DANES

KINO

Iz maticnega urada goriske občine v tednu od 16.5. do 22.5.

Rodili so se: Luca Miclausig, Giulia Urban, Alessandra Luchitta, Ilaria Devetag, Michele Costantini, Mauro Samari, Ivan Marussich, Agnese Feresin, Matteo Marega in Gioele Nicolao.

Umrli so: 57-letni Aldo Muchiut, 60-letni Juraj Jurisic, 68-letni Sergio Leonard, 89-letna Orsola Roaiati vdova Bressan, 88-letni Dario Semino, 84-letna upokojenka Ortilia Voltolina vdova Vischi, 91-letna Anna Zancai vdova Frizzi, 86-letna Stefania Lutman vdova Hoban, 72-letni Antonio Bolcina, 88-letna Giosetta Trampus, 64-letna Rita Caus poročena Cucut, 69-letni Ettore Carlet, 90-letna Elisabetta Valdemarin vdova Urdan, 79-letna Adelma Gobato vdova Oleotto, 96-letni Arcadio de Comelli ter 67-letna Bruna Bucarelli vdova Brumatti.

Oklici: Massimo Turco in Emanuela Delpin, mizar Ivaldo Governatori in učiteljica Verena Buzzi, Emanuele Barbangelo in Monica Mereschi, Luca Comar in Sabina Volpato, Luigi Riviz in Renata Bregant, Alessandro Pelizzon in Anna Antici, Giovanni Morandini in Michela Dibarbora, Gabriele Risetto in Maria Clara Magris, Cristian Bonutti in Caterina Grusovin, Antonio Orlando in Cristina Chersovani ter Pierpaolo Gregorin in Erica Caneva.

GORICA
VITTORIA 16.00-18.00-20.00-22.00»In mezzo scorre il fiume».
CORSO 16.00-18.00-20.00-22.15»Proposta indecente». Prepovedan mladini pod 14. letom.
VERDI 16.00-18.00-20.00-22.00»Una giornata d'ordinaria follia». Prepovedan pod 14. letom.

LEKARNE

DEZURNA LEKARNA V GORICI
MARZINI, Korzo Italia 89, tel. 531443
DEZURNA LEKARNA V TRZICU
CENTRALE, Trg Republike 26, tel. 410341
LEKARNA V DOBERDOBU
FARMACIA AL LAGO /LEKARNA PRI JEZERU- Vrtul ul. 2 - via Giardino 2 - tel. 78300.

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Franca Pahorja

se iskreno zahvaljuje mo g. zupniku, lovske mu pevskemu zboru »Doberdob« in vsem, ki so našega dragega pospremili na zadnjo pot.

Svojci

Trzic, 23. maja 1993

Prosnetno društvo STANDREZ prireja v Standrežu Praznik špargljev

Sobota, 29. maja, ob 20. uri otvoritev in plesna zabava

Nedelja, 30. maja, ob 19. uri nastop pihalnega orkestra Goriška brda in ritmične skupine iz Nove Gorice - Sledi ples.

Sobota, 5. junija, ob 17. uri slikarski ex-tempore ob 20. uri prosta zabava

Nedelja, 6. junija, ob 17. uri tekmovalje v pritrkovanju ob 19. uri nastop pevskih zborov in standreške dramske skupine z veseligr Obravnava - Sledi plesna zabava

Na voljo odlični šparglji, domaća pijača in jedaca. Bogat srečolov.

OBVESTILO

Naročnike Primorskega dnevnika, ki so se v začetku leta odločili za plačilo letne naročnine v treh obrokih, prosimo, da poravnajo drugi obrok 105.000 lir najkasneje **do konca tega meseca**.

Dolžni znesek lahko izročite našim raznašalcem ali položite v blagajno Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici od 9. do 12. ure, ob sobotah zaprto. Pravtako se lahko poslužite tudi okenc pri slovenskih denarnih zavodih na Tržaškem in Goriskem s pologom na tekoči račun PRAE - DZP.

NOVICE

Nesreča v jedrski elektrarni

KIJEV - Po zagotovilih predstavnikov ukrajinske jedrske elektrarne Zaporozje je bila eksplozija, zaradi katere je izbruhnil požar, v katerem je umrl en delavec, samo navadna industrijska nesreča. Eksplozija ni povzročila večje škode, prav tako pa tudi ni prišlo do radioaktivnega sevanja, saj se je nesreča zgodila na sistemu za hlajenje generatorjev, oddaljenem 200 metrov od reaktorja. Predvidevajo, da se bo zaradi nesreče okrepilo nasprotovanje vladnim načrtom za povečanje ukrajinskih jedrskih zmogljivosti. (Reuter/STA)

Volitve v Kambodži v senci nasilja

PHNOM PENH - Danasnje volitve v Kambodži bodo potekale kljub nasilju, zaradi katerega so v zadnjih dneh umrli najmanj stiri ljudje, je izjavil vodja mirovnih operacij OZN v Kambodži. V Phnom Penh se je iz Pekinga, kjer je bil na krajšem zdravljenu, vrnil tudi kambodški princ Norodom Sihanuk. Po poročilih ZN sta bila v noči s petka na soboto v bojih med Rdečimi Kmeri in vladnimi enotami ubita dva kitajska pripadnika mirovnih enot, najmanj trije kitajski vojaki pa so bili ranjeni. Kitajska je zato že zahtevala sklic zasedanja Varnostnega sveta OZN. Na zasedanju naj bi razpravljali o položaju v Kambodži, čeprav so sprva objavili, da bo tema zasedanja Bosna in Hercegovina. (Reuter)

Sodelovanje med balkanskimi mesti

SOLUN - Na Forumu za mir na Balkanu se je sestalo okoli stideset grških, srbskih in bolgarskih zupanov. Poleg njih sodeluje na zasedanju tudi Vlado Bogdanovski, predsednik osrednjega združenja občin Republike Makedonije. Udeleženci foruma, ki ga organizirajo socialistični in komunistični zupani s severa Grčije, bodo na dvodnevnem zasedanju razpravljali o možnostih sodelovanja med lokalnimi skupnostmi na področju mirovnih prizadevanj in pomoči otrokom žrtvam vojne v nekdanji Jugoslaviji.

ŠPANIJA

Začela se je vroča volilna kampanja

Po prvih anketah ima prednost PSOE

RAFAEL ANTONIO H. MENIVAR

MADRID - V Spaniji se je v petek začela kampanja za predčasne parlamentarne volitve, ki jih je premier Felipe Gonzalez sklical za sesti junij. Ankete javnega mnenja, ki sta jih v soboto objavila casnika El Periodico in Diario 16 kažejo, da spanski volilci se vedno za spoznanje bolj zaupajo doslej vladajoči Socialistični delavski stranki (PSOE) kot opozicijski desničarski Ljudski stranki (PP).

Izidi anket so presenetljivi, se s posebej, ker so samo dan pred raziskavami javnega mnenja spansko pezeteto devalvirali za osem odstotkov, nekaj dni prej pa so objavili tudi po-

datek, da je v državi 3,3 milijona brezposelnih. Brezposelnost bo tudi osrednja tema predvolilnih bojev, se zlasti pa televizijskih spopadov med socialističnim premierom Gonzalezom in konzervativnim prvakom Aznarjem, napovedanih za 24. in 31. maja. Spopad pred kamerami pričakujejo z velikim zanimanjem tudi zato, ker socialisti in konzervativci zagovarjajo skoraj enako politiko gospodarske »strogoosti«, ki se je je socialistična vlada držala že doslej, ko je Spanijo z več kot dvajsetimi odstotki brezposelnih popeljala na prvo mesto v Evropski skupnosti.

Pomembna tema kampanje so tudi morebitne strankarske aliance, ki naj bi vladale po šestem juniju, in vloga baskovskih in katalonskih regionalističnih strank, ki se utegnejo prebiti v vlado, če si socialisti ali konzervativci ne bodo zagotovili večine v parlamentu. 30 milijonov španskih volilcev bo sestega junija volilo 350 poslancev in 208 (od skupaj 254) senatorjev. Na zadnjih volitvah oktobra 1989 so socialisti dobili absolutno večino (175 poslanskih mest), desničarska Ljudska stranka, ki jo vodi José Maria Aznar, pa 107 sedežev v Kongresu.

Jose Maria Aznar, voditelj desničarske Ljudske stranke

BALKAN / INTERVJU S PREDSEDNIKOM HERCEG-BOSNE MATEJEM BOBANOM

»Hercegovina je hrvaška«

»Zveza med Hrvati in Muslimani je stvar daljne zgodovine« - Boban trdi, da je za vojno med Muslimani in Hrvati kriva tajna zamisel o unitarni, samo muslimanski državi

RICARDO ESTARRIOL / VANGUARDIA DE BARCELONA

sestavljata dve ozemljima, eno na severu, drugo na jugu, kjer Hrvati predstavljajo več kot 60 odstotkov prebivalstva. Na jugu je Herceg-Bosna vzpostavila svojo oblast ...

Predvsem smo usposobili Hrvate, da se lahko branijo! Samo mi smo se uprli napadalcem in osvobodili 30 odstotkov ozemlja BiH. Ko je bila Bosna okupirana in njena vlada ni delovala, smo ustanovili začasno izvršno oblast, ki je pripravila obrambo, skrbela za clovekovke pravice in organizirala življenje. Če tega ne bi storili, bi BiH že aprila lani postala del velike Srbije.

Vance-Ownov nacrt zadržuje meje na jugu podobno mejam hrvaske banovine leta 1939. Gre za obnavljanje stare banovine?

Hrvasko banovino je mogoče obnoviti samo, če tako sklene neodvisna država Hrvaška, ki pa je priznala Bosno kot samostojno državo. Nacionalne pravice Hrvatov v Bosni so kršili od leta 1945. Leta 1948, po etničnem čiščenju, ki ga je izvedla komunistična vojska, je bilo še vedno 25 odstotkov Hrvatov, zdaj nas je samo še 18 odstotkov. Etnično čiščenje se je nadaljevalo s

socialnimi, ekonomskimi in političnimi metodami. Po vsem svetu živi poldrugi milijon Hrvatov prve in druge generacije, ki so se morali umakniti iz Bosne.

Pravite, da ste osvobodili 30 odstotkov BiH, predstavljate pa samo 18 odstotkov prebivalstva. Vance-Ownov nacrt je zarisal hrvaske province celo tam, kjer Hrvati niso v večini, denimo v Travniku. Je to eden izmed razlogov za razpad hrvasko-muslimanske zveze? Ali niso Muslimani vaši naravni zavezniki proti srbski agresiji?

Ne, niso. Vse to samo dokazuje, da je bila Jugoslavija en sam velik zapor za hrvaški narod. Travnik je bil še pred desetimi leti večinsko hrvaški. Če upoštevamo zgodovinska navedena, je delitev na province za nas usodna, kajti BiH je hrvaška država.

Vojna med Muslimani in Hrvati se je torej začela ...

Ne, ne, vzrok za vojno je bil muslimanski koncept unitarne Bosne, muslimanske nacionalne države. Ne vem, če veste, ampak Muslimani so tajno zasnovali nekakšno paradržavo BiH s provincami, parlamenti, sveti in vladami brez sodelovanja drugih narodov. Naravna aliansa med Hrvati in Mu-

slimani pa je stvar zgodovine, zelo daljne zgodovine.

Ne, tega nisem vedel ...

Ko se je začela vojna, so BiH branili samo Hrvati. Muslimani so se začeli upirati sele julija in avgusta, ko so se zavedeli genocida. Bilo je prepozno, zato so lahko ubranili samo nekatere velike enklave: Sarajevo, Gorazde, Srebrenico, Zepo itd. Mi smo delali namesto njih, kar dokazuje tudi dejstvo, da se od 510 kilometrov naše fronte samo polovica sklada z obrambnimi linijami hrvaških provinc. Muslimani so se sramotno umaknili iz Cerske, Srebrenice, Zepe, vedno pa so ze naslednji dan napadli Hrvate kje drugod.

Pravite, da Muslimani tajno snujejo unitarno muslimansko državo ...

Seveda, o tem imamo vso dokumentacijo.

Boban tedaj potegne iz aktovke kup papirjev, med njimi tudi vojaški nacrt muslimanskega poveljnika iz Mostarja, ki so ga menda pripravili nekaj tednov pred spopadi. Vsebinska nacrtja je zelo podobna dogajanju zadnjih dni. Eden izmed dokumentov je ukaz o aretaciji hrvaskega oficirja, ces da je pripadnik »sovražnih sil«.

Med papirji pa ni nobenega, ki bi dokazoval, da Muslimani pripravljajo ustanovitev unitarne muslimanske države.

Mate Boban - 53-letni ekonomist, dolgoletni direktor, zdaj predsednik Herceg-Bosne (Telefoto: Fot)

RUSIJA

Jelcinov prestol ni trden

Svetovni inštituti ugotavljajo, da je Jelcin pomembnejši za svetovni mir kot sta vojni na Balkanu in v Zakavkazju, vendar razmere v Moskvi še zdaleč ne zagotavljajo miru

SOPHIE PONS / AFP

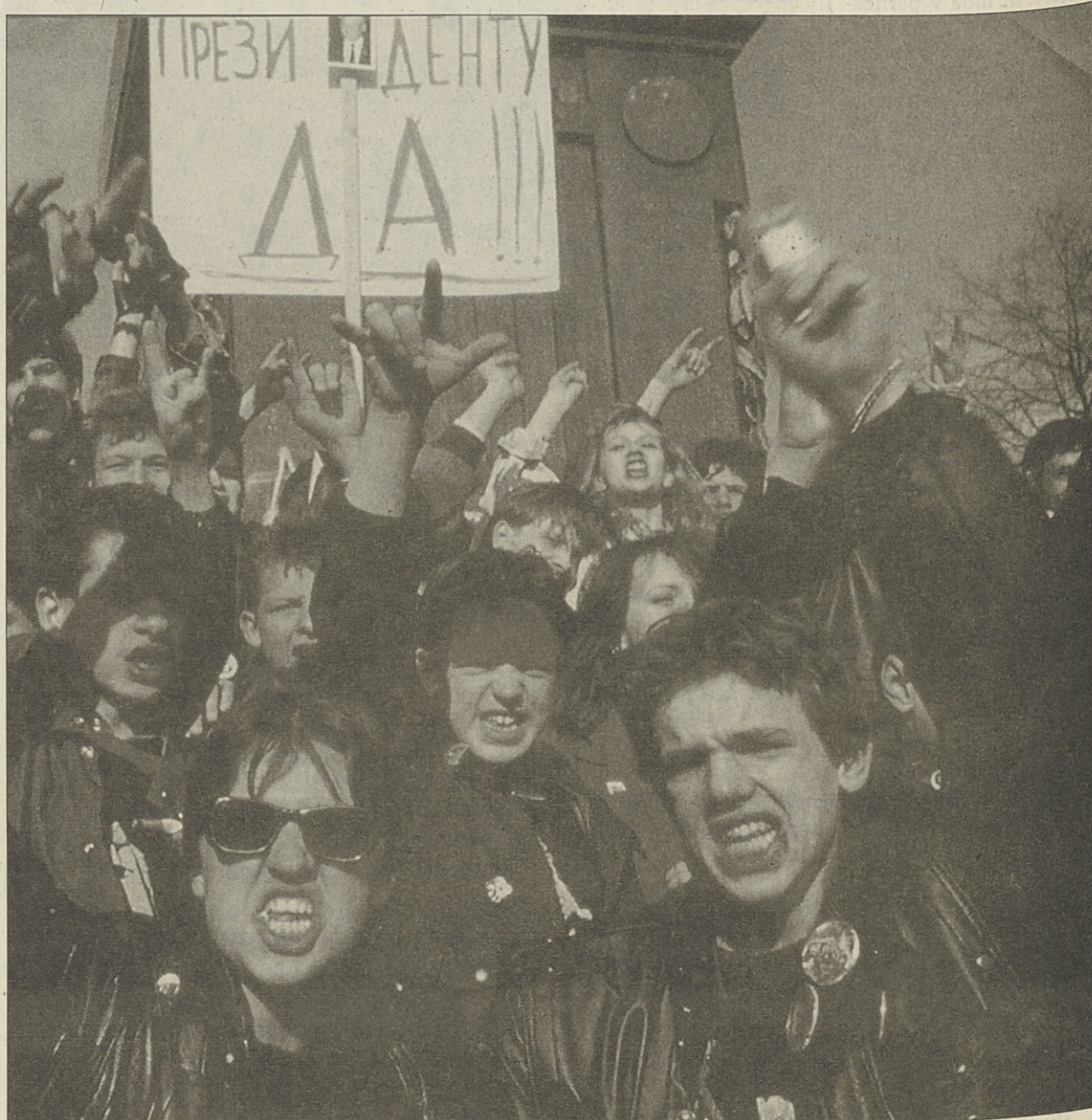
hisa« in Kremelj nenehno obstreljujeta z izjavami svojih tiskovnih predstavnikov, ki bodisi ugovarjata »legitimnosti« Hasbulatova bodisi

razkrivata, da gre za »provokativne komentarije« predsednikovega urada za tisk.

Moskovska nesoglasja pa so tembolj nevarna

zato, ker krepijo separatistične težnje posameznih držav ruske federacije. Tako je parlament Tatarstana (naftna muslimanska republika) že zavrnil sodelovanje pri ustavnih reformah ter opozoril, da je na refe-

rendumu 25. aprila sodelovala manj kot četrtina tatarskega volilnega telesa. Jakudski parlament (vzhodna Rusija) pa je zavrnil oba nacrti ustave, ki sta glede na njegove interese neustrezna.

Ruski predsednik Boris Jelcin ima veliko privrincev med mladimi, ki so ga podprli na nedavnem referendumu

BLED / MEDNARODNA KONFERENCA O PRAVICAH MANJŠIN IN ODGOVORNOSTI: IZZIVI ZA NOVO EVROPO

Kako pomagati manjšinam

Manjšinsko vprašanje je mogoče reševati le postopoma - V preteklosti se nismo naučili živeti z različnimi posamezniki in skupinami - Manjšine naj bi dobile priložnost, da se same s pomočjo sredstev obveščanja predstavijo večinskemu narodu

Na konferenci je sodeloval tudi slovenski zunanji minister (Foto: S. Živilović/TRIO)

BLED - Slovenski zunanji minister Lojze Peterle je na dopoldanskem plenarnem zasedanju, ki je bilo poimenovano Breme nacionalizma: iskanje skupinske identitete v postkomunistični Evropi (vodila ga je predsednica nemškega Bundestaga Rita Süssmuth), najprej spregovoril o samoodločbi Slovenije in dejal, da je »...v veliki večini reakcij mednarodne javnosti tedaj prevladovalo pravilno spoznanje, da je slovenska uporaba pravice do samoodločbe - ki je bila zapisana kot dogovor vseh jugoslovanskih na-

rodov v ustavi nekdane Jugoslavije, skupaj s pravico vsakega od teh narodov do odcepitve - sestavni del tiste demokratične preobrazbe postkomunističnega sveta v Evropi, ki pomeni implementacijo zmagovitih načel pluralistične demokracije, pravne države in varstva človekovih pravic. Obramba slovenske narodne identitete in svobodnega razvoja slovenskega naroda je bila takrat le sestavni del tega pravičnega hotenja slovenskega naroda, in recemo lahko, da je svet v vzdušju demokratičnega optimi-

zma po padcu berlinskega zidu tu spoznal in upošteval.« Slovenski zunanji minister je v govoru poudaril, da sta načeli absolutne suverenosti držav in prepovedi vmešavanja v notranje zadeve drugih držav podvrženi zgodovinskemu razvoju. Zelfa, živeti po enakih etničnih vrednotah kot živijo ljudje v ekonomsko uspešnem svobodnem svetu, se je pokazala kljub komunistični represiji in enostranski propagandi kot velik politični naboj, ki je notranje razbil komunistični svet. »To se je zgodilo neprica-

kovano hitro in skoraj brez prelivanja krvi, paradoksalno pa je, da najbolj krvavo v nekdanih Jugoslaviji, ki je bila od komunističnih držav relativno najbolj odprta za vrednote zahodnega sveta,« je opozoril minister Peterle. Pri tem pa se je izkazalo, da se je razbitje komunističnega sveta zgodilo tako hitro, da zahodni svet na to sam ni bil pripravljen. V prihodnosti bi nam moralo to, po mnenju ministra Peterle, služiti kot znamenje velikega pomena človekovih pravic. Pri prizadevanjih človeštva za čimvečjo blaginjo pa sta na pomembnem mestu med vrednotami pravica do samoodločbe in zashita manjšin. Ostali razpravljali so bili enotni v tem, da je reševanje problematike manjšin dolgotrajen proces, ki naj bi vzporedno potekal v več državah. Po plenarnem zasedanju so udeleženci delo nadaljevali v posebnih delovnih skupinah, kjer so razpravljali o manjšinskem vprašanju v Rusiji, na Kosovu, v Makedoniji, na Slovenskem in Madžarskem ter o antisemitizmu. Po delovnem kosilu so govorili o problemu identifikacije, razpravo pa so naslovili Kaj Balkan pomeni Zahodu. Zivahna diskusija se je med udeleženci razvila med popoldansko plenar-

no sejo, ko so govorili o vlogi sredstev javnega obveščanja pri oblikovanju podobe manjšin. Edmund Fawcett, novinar revije The Economist, je dejal, da so mediji ogledalo družbe in da se njihova osnovna naloga ni spremenila, medtem ko je predstavnik International Herald Tribune opozoril

na srbsko televizijo, ki jo nadzoruje vlada in jo označil za primer uspešne propagande. Poudarili so, da mediji pogostokrat dajejo napačno sliko o manjšinski problematiki in da bi morale manjšine dobiti sredstva javnega obveščanja, preko katerih bi se lahko predstavljale večinskemu narodu.

Srečanje praktikov in teoretikov na najvišji ravni, kot je srečanje označil predsednik ameriškega Inštituta za preučevanje odnosov Vzhod-Zahod, je možnost, da se najde skupna rešitev za krizo na Balkanu. Po njegovem mnenju so se prav z organiziranjem te konference na Bledu do-

gajanju najbolj približali, poleg tega pa ima Slovenija manjšinsko problematiko dobro rešeno. Profesor Curt Gasteyer z Inštituta za mednarodne raziskave v Zenevi pa je v pogovoru za Republiko ob najnovejših spremembah v Evropi dejal, da se moramo znova učiti geografije Evrope in da je

cas, da se Slovenija vrne na politični zemljevid Evrope. Kljub temu, da Slovenija že dolgo ni več v vojni, marsikje zaradi očitnega pomanjkanja pravih informacij se vedno prevladuje zmotno prepričanje, da je tudi Slovenija še vedno nevarno območje, kjer potekajo spopadi.

Kriza v Bosni in Hercegovini je prevelik problem, da bi ga lahko rešili samo z nasveti politikov

Zasedanja konference o manjšinah, ki se bo danes končala s plenarnim zasedanjem v hotelu Toplice na Bledu, se je udeležil tudi madžarski zunanji minister Geza Jeszenszky.

Kako lahko konferenca vpliva na reševanje vojne v BiH?

Politiki moramo biti vedno optimisti, vendar po treh letih dela na položaju zunanjega ministra lahko rečem, da je to zelo težko. Take konference so lahko zelo koristne. So možnost, da znanstveniki in novinarji vplivajo na politične voditelje, saj je kljub temu, da imajo politiki svetovalce, neposreden stik najbolj pomemben. Kot udeleženec takih srečanj sem poskušal slediti političnim dolžnostim, pa tudi stališčem, ki sem si jih oblikoval med študijem zgodovine in politike. Glede odnosa do vojne v BiH - slisal sem, da je imel predsednik Republike Slovenije Kučan zelo impresiven govor - lahko rečem, da se strinjam z njim. Morda je bil govor dovolj prepričljiv, da je prepričal nekatere, ki ne delijo enakega mnenja glede krize z nami in s Slovenijo. Kriza v BiH je prevelik problem, da bi ga lahko reševali le z nasveti strokovnjakov. S konferenco sicer ne bomo končali vojne v BiH, lahko pa dosežemo, da se ne bo razširila.

Kakšna je po vašem mnenju vloga medijev? Na popoldanskem plenarnem zasedanju so bila prav sredstva javnega obveščanja pri obliko-

vanju podobe o manjšinah osrednja tema pogovora.

Zavedam se pomembne vloge množičnih medijev. Kot odgovinar sem izdelal raziskavo o podobi Madžarske v zahodnoevropskih državah. Menim, da je vloga novinarjev pomembnejša kot kdajkoli doslej. Javna občila včasih tudi zaradi iskanja vesti, ki bolj pritegnejo javnost, ne objavljajo vesti o manjšinah, saj mediji najpogosteje objavljajo bolj senzacionalistične vesti.

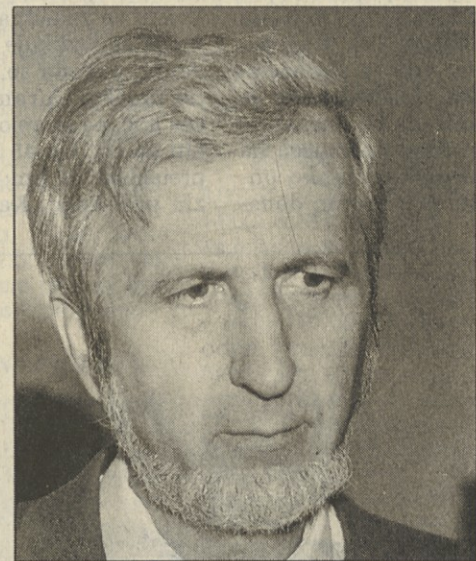
Kaj menite o narasčaju vlogi ameriškega inštituta predvsem v luči najnovejših sprememb v Evropi?

Zelo pomembno je, da je inštitut prispeval k zavedanju o obstoju vzhodnega dela Evrope. Se pred leti so se sicer zavedali, da neke obstaja Slovenija, vendar jo sele zdaj odkrivajo, zlasti Američani, kot urejeno in zelo lepo državo. To prispeva k ureditvi razmer na območju, kar ni odvisno le od dejanskih razmer, ampak tudi od tega, kako ta del Evrope vidi svet. Ta konferenca ni pomembna samo za Slovenijo, ampak za vso srednjo Evropo.

Kakšne so možnosti za oblikovanje prostotrgovinskega območja med Slovenijo in Madžarsko?

Podpiram tako zamisel in pogajanja o tem, kot potekajo. Meje med državami sicer morajo ostati, vendar pa trgovine ne smejo ovirati. Dobro bi bilo

hkrati spodbujati pridruženost srednje in vzhodne Evrope ES ter medsebojno regionalno sodelovanje. Gospodarsko bomo močnejši, če bomo sodelovali, zato pri tem podpiram tudi Srednjevropsko pobudo.

Geza Jeszenszky (Foto: S. Ž./TRIO)

MEDNARODNO SODELOVANJE

Tajska je blizu

Pogovor s častnima konzuloma - tajskim v Sloveniji in slovenskim na Tajskem

BARBARA KRAMZAR

Slovenci poznamo Tajsko po turističnih plakatih, ki prikazujejo podobo tropskega raja na zemlji in v časopisnih člankih o mladoletnih prostitutkah, ki jih množično obiskujejo bogati zahodnjaki. Tajska je seveda veliko več. Leto dni potem, ko so generali ukazali streljati v množico demonstrantov za demokracijo, se je vojska umaknila v ozadje. Tajski kljub strahu pred vrnitvijo generalov v prve politične vrste dozvolja pravi demokratični razcvet, kolikor je to mogoče za državo, ki leži v nemirnem območju Indokine. Predvsem pa je Tajska gospodarsko izjemno zanimiva država, v katero hitijo poslovneži iz vsega sveta in od katere se lahko Slovenija veliko nauči - ter veliko pridobi z gospodarskim sodelovanjem.

Zdaj so za to večje možnosti. Slovenija je na Tajskem imenovala častno konzulko, sarmantno gospo Phanthro Putipantong, ki je tudi izkušena poslovna zenska. »Najprej bom morala poskrbeti, da bodo Tajci spoznali Slovenijo, saj ne vedo niti tega, kje je bila nekdajna Jugoslavija,« je povedala. Tajsko pa bo v Sloveniji zastopal častni konzul Zvonko Volaj, ki prav tako odlično pozna obe deželi in njune gospodarske možnosti. »Moj položaj je lažji, saj na Tajskem že deset let zastopam Slovenijo in tudi slovenski turisti deželo dobro

poznajo.« Z njima se je pogovarjala Barbara Kramzar.

Pred enim letom smo veliko brali o napetem položaju v vaši državi. Nasprotja med civilno vlado in vojsko so se med tem zgladila. Kaj pričakujete v prihodnosti na domačem prizorišču, se zlasti, ker poznalci pravijo, da se bodo na tem območju Azije v 21. stoletju krizali interesi velikih sil?

PUTIPANPONG: Stvari so se res umirile, toda se vedno potrebujemo močno vojsko. Tajska je pač na območju, kjer položaj se ni stabiliziral. V zadnjih desetih letih smo doživljali manjše krize, mislim pa, da se česa hujšega ni bati. Tajci namreč pridno delajo in če so državljani marljivi, potem to mora roditi sad - stabilizacijo razmer. Imeli pa smo tudi precej sreče, da smo v preteklosti, ko so okrog nas divjale vojne, znali ohraniti neodvisnost in si tako zagotoviti mir.

Tudi Slovenija leži v zelo nemirnem območju, poleg tega pa je se zelo mlada država. Kaj bi se lahko naučila iz tajskih izkušenj?

PUTIPANPONG: Pomembno je, da pritegne tuje investitorje. Ti pa bodo prišli samo v deželo, ki je stabilna. V nobenem primeru pa ne razprodajate svoje prelepe Slovenije. Na Tajskem lahko tuji investitorji pri nakupu zemlje sodelujejo samo s 30 odstotki. Prihodnost bi morala bi-

ti za vas obetavna, ker ste na krizišču evropskih komunikacijskih poti.

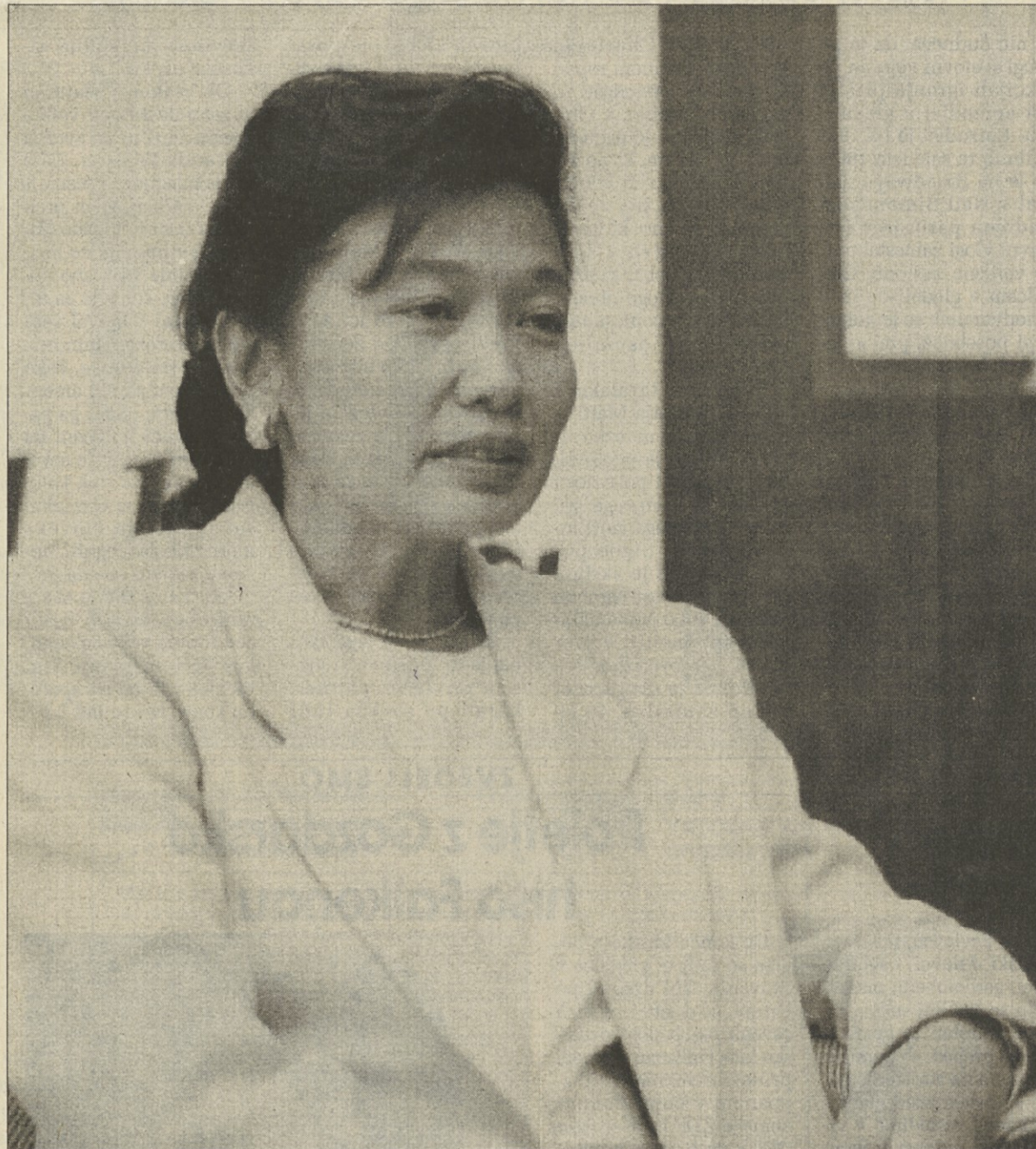
VOLAJ: Tajski primer tudi kaže, kako pomembna je svobodna trgovina.

PUTIPANPONG: In pravni red... Zakone in nekatera pravila je treba pač spostovati.

Kaj je za Slovenijo od tajске ponudbe najbolj zanimivo?

VOLAJ: Vse od tekstila do surovin, kajti naši gospodarstvu sta komplementarni. Natančneje povedano: surovine za tekstilno in gumarsko industrijo, cink, sadje... Preprican sem, da bi s pretehtanim in sistematičnim delom lahko dosegli letno menjavo v višini sto milijonov dolarjev. Predvsem pa je Tajska kot država, v kateri dvesto let ni bilo vojne, idealna odskočna deska za jugovzhodno Azijo. In nasprotno: tudi Slovenija lahko za Tajsko pomeni vrata, ki se odpirajo v vzhodno in srednjo Evropo. Izhodišča za sodelovanje so dobra. V nekdanih tajsko-jugoslovanskih odnosih je imela Slovenija več kot 50 odstotkov deleža. Slovenska delegacija je med svojim nedavnim obiskom na Tajskem naredila izredno dober vtis, saj je izmed vseh vzhodnoevropskih držav, s katerimi Tajski zdaj sistematično navezuje stike, pripravila najboljso predstavitev.

Kaj pa lahko Tajski pričakuje od Slovenije? PUTIPANPONG: Tr-

Phanthro Putipantong, častna konzulka Slovenije na Tajskem, bo poskrbela, da Tajci spoznajo Slovenijo (Foto: Aleš Pavletič/TRIO)

govsko ministrstvo je pred kratkim pripravilo konferenco z desetimi različnimi podjetji. Morda bi iz Slovenije lahko uvažali izdelke visoke tehnologije, zanimivi pa so bili tudi pogovori z eno izmed turističnih agencij. Upamo tudi, da bo Slovenija postala za Tajsko to, kar je Hongkong za Kitajsko, torej vrata, skozi katera bomo hitreje prišli v vzhodno Evropo.

VOLAJ: Nas prodor na Tajsko je se vedno presi-

bak, ker se nismo otresli nekdanih »socialističnih« metod trgovanja. Mnogi mislijo, da je ze vse opravljeno, ce enkrat pridejo na Tajsko in ponudijo svoje blago. Ta država je namreč tako odprta in ima takšno neverjetno stopnjo gospodarske rasti - od 7 do 12 odstotkov -, da ves svet prihaja tja prodajat in kupovat. Zato bi morala tudi naša podjetja poseči po zahodnih metodah, tako kot recimo mariborska Metalna, ki je na Taj-

skem že trdno zasidrana in si tam ustvari tretjino svojega izvoza. Zdaj je se čas za osvajanje trgov v jugovzhodni Aziji, mi pa smo premalo agresivni. Veliko vrat bi se odprlo, ce bi privabili sem kako njihovo banko, kajti s tem ne bi samo olajšali medsebojnega placilnega prometa, temveč bi bilo tudi znamenje zaupanja in bi pritegnilo se druge poslovneže.

Kako pa ocenjujete možnosti turistične izmenjave?

PUTIPANPONG: Na tem področju ima prednost Tajska, ker je v Sloveniji veliko zanimanja za našo deželo. Toda skušala bom navezati stike s petimi največjimi tajskimi agencijami in jih prepričati, da ima Slovenija vse to, kar ponuja Avstrija. Gre torej za deželo, ki jo Tajci radi obiskujejo, zlasti tedaj, kadar potujejo po Evropi. Upam, da bo tudi Slovenija postala izhodišče za takšna daljša potovanja.

BERLIN / MEDNARODNI KONGRES

Založniki so zaskrbljeni

Svoboda tiska se skoraj po vsem svetu nevarno krči

ANA KOVAC / BONN

BERLIN - V nemški prestolnici se danes začne mednarodni kongres casopisnih založnikov. Ze pred kongresom so založniki izrazili zaskrbljenost, saj se v mnogih dezelah sveta svoboda casopisnih medijev ostro krči. Ameriški založnik Low, ki je hkrati predsednik Mednarodne zveze casopisnih založnikov (Fédération des Editeurs des Journaux) je dejal, da je po njihovih podatkih vedno več dežel, ki drastično posegajo v casopisno politiko in s tem omejujejo svobodo poročanja. Kongresa, ki ga bo slavnostno otvoril nemški kancler Helmut Kohl, se bo udeležilo 800 založnikov iz 46 držav. Predsednik evropskega združenja casopisnih založnikov Sold je kritiziral tudi politiko Evropske skupnosti, ki z vedno močnejšo regulacijo bremeni tisk.

Ameriški založnik Low vidi omejevanje casopisne svobode tudi v državah z dolgoletno demokratično tradicijo. Nekateri evropske države so domnevne zlorabe novinarske svobode poskušale zavarovati z zakonodajo. Mnogi politiki po Lowovem mnenju vzrokov za svoj neuspeh ne iščejo pred svojim pragom, temveč predvsem in zlasti pri medijih. Nemški založniki in predsednik njihovega združenja Sandmann so poudarili, da lahko casopisi prevzamejo vlogo posrednika in cvajata demokracije le, če se država ne vtika v njihovo delo.

Po mnenju nemških casopisnih založnikov v Nemčiji velja strog etični kodeks, ki je vzor marsikateri zahodni državi. Low je izrazil svoje razočaranje, saj je po razpadu sovjetskega imperija pričakoval, da bodo tudi za casopisne založnike in njihove novinarje nastopili zlati časi svobode.

Leto 1992 je bilo hudo leto, je dejal Low na tiskovni konferenci, saj smo zabeležili kar 1300 nezakonitih posegov v svobodo tiska. Vec kot 60 novinarjev iz 20 držav je med opravljanjem svoje dela izgubilo življenje: večina v dezelah nekdanje Jugoslavije in v Turčiji. Položaj pa je težak tudi v afriških državah, kjer so pogosti izgoni in umori novinarjev ali založnikov.

Nemški založniki so potozili tudi nad vedno hujšo konkurenco in strmim upadanjem oglaševanja v dnevnih casopisih. Zato težko uravnovešajo dnevne naklade. V državah Evropske skupnosti so največji upad naklade dnevnega casopisa zabeležili v Veliki Britaniji in Franciji, medtem ko je Nemčija s 26 milijoni izvodov dnevnih casopisov v evropskem vrhu. V svetovnem merilu je Nemčija na tretjem mestu: takoj za Japonsko in Združenimi državami Amerike.

Po izračunih za Evropsko skupnost pride na tisoč potencialnih bralcev 270 izvodov dnevnega casopisa, na Japonskem 735 in v Ameriki 322 izvodov.

TV SLOVENIJA 1 / FILM TEDNA: SREDA, 26.5. OB 20.30

Emma kot dolg prerojeni domovini

Na Madžarskem imajo danes vso svobodo, nimajo pa denarja, da bi snemali filme

Ko so po zametni revoluciji svetu predstavili tretji del dnevnike trilogije Marte Meszaros Dnevnik za mojega očeta in mam (nasi gledalci so si film lahko ogledali v okviru termina Film tedna na TVS), je Marta Meszaros zatarnala, da v prejšnjih casih na Madžarskem niso imeli svobode, imeli pa so denar, da so lahko snemali filme, danes da imajo vso svobodo, nimajo pa denarja. Resnici na ljubo je treba seveda povedati, da je Dnevnik Marte Meszaros financiral se prejšnji režim.

Po filmih Polkovnik Redl, Mefisto, Hanussen in Srečanje z Venero - vse filme je posnel povečini s tujim filmskim kapitalom - se je Istvan Szabo vrnil v postsocialistično Madžarsko in se odločil, da bo posnel takšen film, kakršnega na Madžarskem lahko posnamejo s svojim dena-

rjem, tematsko pa se je oprl na obdobje po madžarski zametni revoluciji. Ljuba Emma, draga Bóbe je tako prvi pravi postsocialistični film, katerega tema je stanje ljudi in duha po padcu socializma, ko ostaja na pogled vse isto, pa vendar je vse bistveno drugače, kot pa je bilo.

Junakinji filma sta mladi, samski učiteljici. Se včeraj sta mladež po-ucevali ruscino, danes se morata sami v večernem tecaju intenzivno učiti angleščino, ki jo potem se vročo naslednji dan posredujeta svojim učencem. Sprememb čez noč je se cela vrsta, saj ni nič od tistega, kar je bilo včeraj, danes dobro. V tem se zametna revolucija ne razlikuje od krvavih. Seveda se ljudje ne morejo spremeniti čez noč, ne morejo pozabiti na več kot 45 let, na preteklost, ki jim je zlezla pod kožo. Kakršne

koli so ze spremembe na vrhu, večina ljudi ostaja takšnih, kot so bili in zato obljubljen spremembe se zdace ne morejo biti uresnicene 'takoj in tukaj'. Uveljavljajoci se prvinski kapitalizem prinaša predvsem razočaranja: ni več socialne varnosti, veliko je možnosti za najrazlicnejše malverzacije, denar se osredotoča pri manjšini in del le-te so preobleceni veljaki prejšnjega sistema. Etičnost in morala sta potisnjeni na obrobje in to seveda močno občutita tudi junakinji Szabovega filma.

Njuno življenje se bo zasukalo bistveno drugače, bolj tragicno, kot bi se, če se časi in sistem ne bi spremenili. Obe sta tako tragični junakinji novih časov in povsem nepravilni osebi, če so pri skledi in oblasti znova tisti, ki so bili vsaj poslušni izvajalci, če ze ne nalogodajalci v ukinje-

nem socialisticnem sistemu. Emma in Bóbe se tako spreminjata v metaforo, njuna življenska usoda, njuna drama namrec izgublja individualnost, posebnost v družbačnosti, spreminja se v metaforo za usodo nacije v drugačnih casih.

Eden najpomembnejših madžarskih filmskih

umetnikov Istvan Szabo se je po kapitalistični filmski izkušnji vrnil na Madžarsko, zavedajoc se domacih financnih in produkcijskih možnosti. To je upšteval ze v snovanju svojega filma o Bóbe in Emmi in se zaradi tega odločil za nekaksen postsocialistični filmski verizem, v okvi-

ru katerega pa je našel dovolj prostora in možnosti filmske poetike. In ce je Szabo občutil film kot dolg svoji prerojeni domovini, potem ga je novim časom vrnil na enako nekompromisen način, kot je to počenjal v casih realsocializma.

Matjaz Lev

TV SLOVENIJA 1 / ČETRTEK, 28. 5. OB 20.30

Walter Matthau - junak za vse čase

Najprej Obiski na domu, nato (junija) še Incident

Ameriški filmski in gledališki igralec Walter Matthau se je rodil pred več kot sedemdesetimi leti v New Yorku kot Matuschanskavasky, sin ruskih židovskih emigrantov, ki s svojim zapletenim priimkom pac

ni mogel priti dlje kot do židovskega gledališca, v katerem je najprej prodajal pokavico in kasneje, pri enajstih letih, za petdeset centov, pricel igrati majhne, otroške vloge.

V soli je bil najboljši v dramatik in sportu. Zato

ni nič čudnega, da je po drugi svetovni vojni in po lekcijah igranja pristal kot epizodist v gledališču. Epizodist je bil tudi v filmih in sele leta 1965, ko je na Broadwayu zai-gral v Neil Simonovem Čudnem paru, je v isti glavni vlogi zablestel tudi na velikem zaslonu. Gledalcem v gledališču in v kinodvoranah se je dolgonogi posebnost, prej grdega kot lepega, toda neizmerno simpatičnega obraza, nenavadnih krenenj in hoje, neizmerno priljublil.

Na programu TVS so na sporedu kar trije filmi z Walterjem Matthauom v naslovni vlogi. Ubijte Charleyja Warricka smo si že ogledali, temu filmu pa bosta sledila še Obiski na domu in leta 1990 posnet film Incident.

Matthau se nam predstavlja v treh različnih

vlogah. V Charleyju Warricku je bančni ropar, ki mu uspe premagati in prelisciti mafijo, v Obiskih na domu je uspešen odvodeti kirurg, ki po zemini smrti vzcveti kot lo-milec ženskih src, dokler ne naleti na eno, ki mu je kos, v Incidentu igra odvjetnika Cobba, ki dobi nevhaležno vlogo obrambe nemškega vojnega ujetnika, ki je osumljen umora.

Skrivnost igralskega uspeha Walterja Matthaua pravzaprav ni težko razkriti. Bistro je ugotovil, da je v njegovi pojavnosti precej več motečega kot pa spodbudnega za filmsko zvezdo. Svoje pomanjkljivosti je skrbno preučil in odkril carobno formulo, kako pomanjkljivosti spremeniti v prednosti. Njegovo izhodišče je bilo, da je drugačnost vedno zanimiva, in če

človek zna svoje posebnosti pravilno izkoristiti, potem se mu pot do priljubljenosti odpira sama od sebe. To je bila pot od epizodista do nosilca glavnih vlog v gledališču in seveda tudi v filmih.

O igralskem mojstrstvu Walterja Matthaua govori tudi vloga kirurga Charleyja Nicholasa, mozarja srednjih let, ki je pravi osvajaec ženskih src. To bi lahko bil zaradi zdravniškega statusa in družbenega položaja pa tudi zato, ker je znenada prost za nov zakon. Toda ne, dr. Nichols je za ženske vseh starosti in poklice privlačen zaradi svojega neustavljivega sarma, duhovitosti, neposrednosti in odkritosti v svojih namerah.

Zaradi vsega tega skupaj je dr. Nichols predvsem privlačen partner, hkrati pa seveda tudi

imenitna morebitna zakonska partija.

Ob Walterju Matthau je zaigrala še ena velika igralka in filmska zvezda - Glenda Jackson. Le z njo je bila možna scena, v kateri s Charleyjem preizkusata, ali je možno ljubljenje v postelji, če imata partnerja vsak eno nogo na tleh, kot je to za filme nekdaj zahteval cenzorski kodeks. Humorna kama sutra dokaze, kako premišljeni so bili ameriški cenzorji, hkrati pa paru omogoči ljubezna na normalen način. To seveda pomeni začetek tistega, čemur bi se oba izkusena, odrasla človeka morda zelega izogniti, novemu zakonu seveda.

Obiske na domu si zaradi obeh velikih igralcev seveda velja ogledati, kot tudi naslednji film Incident, ki bo na sporedu konec junija. (M. L.)

ZVEDELI SMO

Poletje z Gozdarsko hišo Falkenau

Ob koncu lanskega poletja so tudi tv gledalce v Sloveniji, kot drugod po Evropi, tako rekoč na mah osvojili prebivalci Gozdarske hiše Falkenau in drugi protagonisti nanizanke, posnete v koprodukciji nemške ZDF in avstrijske ORF v dveh nizih, ki jih je TV Slovenija predvajala skupaj. Po izteku 53. epizode so na TV dezevale prošnje za nadaljevanja, ki pa jih sploh se niso posneli. Zdaj je tu trinajst novih zgodb za krajsanje toplih poletnih večerov, saj je TV Sloveniji uspelo zagotoviti licenco za predvajanje nanizanke, za katero je še do konca marca letos veljala prepoved predvajanja zunaj obeh producentovskih hiš.

Nanizanka bo na sporedu razvedrilnega programa od 10. junija vsak četrtek ob 20.35. uri na prvem programu. (O.R.)

Christian Wolff kot gozdar Martin Rombach

KOPRODUCIJSKA NADALJEVANKA TVS

Beli konjiček - bo ljubezen premagala sovraštvo?

V času vojn, večnega sovraštva, ko človek izgublja svoje dostojanstvo in smisel bivanja, nam samo se pravljice lahko pricarajo drugacen, lepsi in boljši svet. In tak pravljicni svet s srečnim koncem, ko dobro premaga zlo, bo osmislila nova koproducijska televizijska nadaljevalka Beli konjiček ali Moonacre, ki nastaja v sodelovanju Televizije Slovenija s Skotsko, Walsom in Cesko. Scenarij je napisal William Corlett po knjigi angleske pisateljice Elizabeth Goudge, ki je leta 1964 dobila nagrado Library Association Carnegie Medal za izjemno otroško knjigo. Režiser Robin Crichton pa je slovenskim gledalcem že znan, saj so pred nedavnim na malih zaslonih lahko spremljali njegovo koproducijsko nadaljevalko Plemenica ali Torch, ki je prav tako

nastajala v sodelovanju slovenske televizije z grsko, špansko in irsko, posneta pa je bila leta 1990, med drugim tudi na Cresu. Po uspešnem sodelovanju pri tej nadaljevalki, kjer se je uveljavila in izkazala slovenska televizija s svojo tehnično ekipo, so se male nacionalne televizije ponovno odločile za sodelovanje. Skoraj dve tretjini nadaljevalke v šestih delih bodo posneli na slovenskih gradovih: na Bizeljskem, Snezniku, Bogensperku in Predjamskem gradu. Večji del ekipe sestavljajo Slovenci, šest članov je Cehov in enajst Skotov. Poleg režiserja Robina Crichtona, ki je Skot, je snemalec Pete Warrilow prišel iz Hollywooda, kostumografka Gita Marclova iz Ceske, kreatorke maske Cathy Shirley pa iz Velike Britanije. Naše gore list pa je scenograf

Matjaz Pavlovec in seveda scenski delavci, osvetljevalci, garderoberji, maskerji in še stevilni sodelavci, ki so potrebni za tako zahteven projekt, če pomislimo samo na stiri sto domacih statistov. Med glavnimi igralci zasledimo v vrsti znanih evropskih igralcev: Miriam Margolyes, Jean Anderson, Lain Cuthbertson, Philip Madoc, Graham Stark... tudi priljubljeno slovensko igralko Polono Vetrhi, ki je igralstvo med drugim studirala tudi v Londonu, tako da ji je angleščina njen drugi jezik umetniškega izražanja. Slovenski igralci pa bodo odigrali tudi nekatere epizodne vloge.

Televizija Slovenija, ki je bila lani sprejeta kot enakopravna članica v evropsko televizijsko združenje EBU, si s projektom Beli konjiček na široko odpira vrata v Evropo.

PREGLED FILMOV

NEDELJA, 23. maj

TV Slovenija 1 - 13.05

Snežna vila Juki (Yuki - The Snow Fairy), japonski risani film, 85 min. Scenarij: Akira Miyazahi, režija: Tadashi Imai. Zgodba se odvija v 16. stoletju na Japonskem, v času bojev med fevdalnimi gospodi za oblast nad posveti. Bojem ni videti konca, zato snežni duhovi na zemljo pošljejo malo Juki, ki naj bi ponovno vzpostavila mir na zemlji.

TV Slovenija 1 - 17.10

To ni tvoj sin (He's Not Your Son), ameriški film, 1984, 90 min. Scenarij: Alan Collis, Robert Fridel, Alida van Gores, režija: Don Taylor, igrajo: Donna Mills, Ken Howard, Ann Dusenberry in drugi. Ali v porodnišnici res lahko pride do zamenjave novorojenkov? Kako je mogoče odkriti napako?

TV Slovenija 2 - 20.30

Bitka za premoč (The Battle of The Bulge), ameriški film, 1965, 165 min. Scenarij: Philip Yordan, Milton Sperling, John Melson, režija: Ken Annakin, igrajo: Henry Fonda (Kiley), Robert Shaw (Hessler), Robert Ryan (Grey), Dana Andrews (Pritchard), George Montgomery (Duquesque), Telly Savalas (Guffy) in drugi.

PONEDELJEK, 24. maj

TV Slovenija 2 - 20.30

Vežna vrata, drama Bosne in Hercegovine, 75 min. Scenarij: Mladen Mitrović, režija: Mladen Mitrović, igrajo: Dženan Golos, Bojan Gogala, Bogdan Diklić, Vesna Pečanac, Mira Banjac ... Zgodba prikazuje otrostvo v mestnem okolju, o otroških igrar, ki se tako razlikujejo od »napak« odraslih.

Kanal A - 22.00

Mrčes (The Insect), ameriški film, 1987, 95 min. Režija: William Fruet, igrajo: Steve Railsback, Gwyneth Walsh, John Vernon in drugi. V ameriskem mestecu odkrijejo neznane mrčes. Raziskave o tem nenavadnem insektu naj bi potekale v strogi tajnosti, kljub vsemu pa zanje izve detektiv

Hrvaška TV 1 - 20.50

Ulica (La strada), italijanski crno-bel film, 1954, 105 min. Režija: Federico Fellini, igrajo: Anthony Quinn, Giulietta Masina, Richard Basehart, Aldo Silvani ... Zgodba se vrti okrog življenja cirkskih zabavljacev. Fellini je za film prejel prvega oskarja za najboljši neameiški film.

TOREK, 25. maj

TV Koper Capodistria - 20.40

Tolovaji (I masnadieri), italijanski film, 1961, 90 min. Režija: Mario Bonnard, igrajo: Salvo Randone, Antonio Cifariello Daniela Rocca in drugi. Grof Bolsena, ki bi silno rad sedel na vladarjev prestol, ugrabi Albo, hčerko svojega tekmeca. Mladi plemič Leonetto jo reši, toda dekle vseeno pristane na zakon z grofom ...

Kanal A - 21.20

H-8, hrvaški film, 105 min. Scenarij: Zvonimir Berković, režija: Nikola Tanhofer, igrajo: Stane Sever, Antun Vrdoljak, Boris Buzančić in drugi. Voznik osebnega avtomobila povzroči trčenje avtobusa in tovrnjaka in zbeži s kraja nesreče ...

RAI 2 - 01.15

Camorra, italijanski film, 1972. Režija: Pasquale Squitieri, igrajo: Fabio Testi, Jean Seberg in drugi. FILM, ki si ga lahko ogledate nočjo, je eden izmed najboljših filmov Squitteria, obravnava pa problematiko mafije in njenega neapelskega klana Camorra.

SREDA, 26. maj

TV Slovenija 1 - 20.50

Draga Emma, ljuba Bobe (Edes Emma, Draga Bobe), madžarski film, 1991, 90 min. Scenarij in režija: Istvan Szabo, fotografija: Lajos Koltai, glasba: Taibor Bornai, igrajo: Johanna der Steage, Eniko Börsök, Peter Andorai, Eva Kerekes, Erszi Pasztor, Iren Bodis.

TV Koper Capodistria - 13.50

Sedem grehov (I sette peccati), italijanski film, 1942, 85 min. Režija: Ladislao Kish, igrajo: Maria Denis, Massimo Serato, Maurizio D'Ancora ... Osamljen mladenič namenoma pusti v nekem parku nekaj ljubezenskih pisem iz katerih veje hrepenenje po ljubezni. Fant upa, da bo pisma naslo dekle, ki ga bo pripravljeno potolaziti.

Hrvaška TV - 20.05

Valentina, španski film, 1981, 155 min. Režija: Antonio Jose Betancor, igrajo: Jorge Sanz, Paloma Gomez, Anthony Quinn in drugi. Film je pravzaprav izpoved mladega mladeniča, postavljena v patriarhalno in pobozno špansko podeželje.

ČETRTEK, 27. maj

Kanal A - 22.05

Demonški kamen (Demonstone), ameriški film, 90 min. Režija: Andrew Prowse, igrajo: Jean-Michel Vincent, Nancy Everhard, Pat Skipper in drugi. Mladi pustolovec in njegova spremljevalka iščeta med hong-konskimi tolpmi nevarnega morila.

Avstrija 1 - 21.30

Nepopustljivi (The Unforgiven), ameriški film, 1960, 115 min. Režija: John Huston, igrajo: Burt Lancaster, Audrey Hepburn, Audie Murphy, John Saxon in drugi. Po moževi smrti Mathilda Zachary s sinovoma in hčerko Rachel vodi ranc. Nekega dne pa se pojavijo govorice, da je Rachel v resnicio indijanska najdenka ...

SAT 1 - 22.14

Strup črne mambe, ameriški film, 1981, 120 min. Režija: P. Haggard, igrajo: Klaus Kinski, Philippe Leroy in drugi. Policist Johny da Carmine raziskuje umor price, ki bi morala nastopiti na sojenju proti mafiji. Med raziskavo odkrije, da zveze organizacije segajo v same vrhove policije ...

PETEK, 28. maj

TV Slovenija 1 - 20.30

Obiski na domu (Hause Calls), ameriški film, 1978, 95 min. Scenarij: Max Sculsmann, Julius Epstein, Alan Mandel in Charles Shyer, režija: Howard Zieff, fotografija: David M. Walsh, glasba: Henry Mancini, igrajo: Walter Matthau, Glenda Jackson, Art Carney, Richard Benjamin in drugi.

Kanal A - 21.50

Popolni tuji (Absolute Strangers), ameriški film, 90 min. Režija: Gilbert Cates, igrajo: Henry Winkler, Jennifer Hetrick, Karl Malden in drugi. Film je bil posnet po resnični zgodbi. Klein je med nosečnostjo doživela prometno nesrečo in padla v globoko komo. Njen mož, da bi je rešil gotove smrti, zahteva naj naredijo splav.

Hrvaška TV 1 - 20.45

Trije amigosi (Three Amigosi), ameriški film, 1986, 110 min. Režija: John Landis, igrajo: Chevy Chase, Steve Martin, Martin Short, Patrice Martinez ... Revno vas z nasiljem ustrahuje roparska tolpa. Mlada Carmen se spomni treh amigosov, ki jih je videla na FILMskem platnu in jih pokliče na pomoč ...

SOBOTA, 29. maj

TV Slovenija 1 - 23.20

Dillinger, ameriški film, 1973, 106 min. Scenarij in režija: John Mikius, igrajo: Warren Oates, Ben Johnson, Michelle Phillips, Claris Leacman in drugi. Dillinger je bil slaven gangster. O njegovih bancnih ropih so pisali na prvih straneh časopisov in obracun z njim je postal prva prioriteta policije ...

TV Koper Capodistria - 13.50

Cudovite dogodivščine najdenca Guerrina, italijanski film, 1951. Režija: Pietro Francisci, igrajo: Gino Leolini, Leonora Ruffo, Aldo Fiorelli ... Guerrino je najdenec, ki živi kot oporoda na dvoru. Zuljubil je v princeso Elisendo, vendar se zaradi svojega neznanega rodu ne more poročiti z njo. Zato se odpravi iskati starše ...

TV Koper Capodistria - 15.45

Jaz in Vincent (Vincent and me), francosko-kanadski film, 1990. Režija: Michael Rubbo, igrajo: Nina Petronzio, Christopher Forrest, Paul Klerk in drugi. Jo dobi stipendijo in odide v Montreal studirati likovno umetnost. Nekega dne naslika gospoda Winklerja, ki se ji predstavi kot trgovec z umetninami, v resnici pa je premeten goljuf ...

TV Koper - Capodistria - 20.30

Sin (Le fils), francoski film, 1973. Režija: Pierre Granier-Deferre, igrajo: Yves Montand, Lea Massari, Marcel Bozzuffi in drugi. Namena kriminalca, da masčuje očetovo smrt se izjalovi, ko izve, kdo je morilec ...

SLOVENSKI PROGRAMI

SLOVENIJA 1

09.45	Ziv zav, ponovitev
10.30	Carobna pisalca, 3., zadnji del tuje glasbene oddaje
11.05	Huckleberry Finn in njegovi prijatelji, ponovitev 11/26 dela nadaljevanke
11.30	Obzorja duha
12.00	Slovenska ljudska glasbila in godci: Razvoj citer
12.35	Videomeh, VPS 1235
13.00	Porocila
13.05	SNEZNA VILA JUKI, japonski risani film, VPS 1305
16.00	E. Huxley: Ognjeno drevje Thike, 4/7 del angleske nadaljevanke, VPS 1600
17.00	TV dnevnik 1
17.10	To ni tvoj sin, ameriški film, VPS 1710
18.40	Kositrni vojaček, risanka
19.15	Slovenski loto, VPS 1915
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.10	Zrcalo tedna
20.30	Nedeljskih 60, VPS 2030
21.30	Na poti z dr. Stinglom, 5/12 del nemske dok. serije, VPS 2130
22.05	TV dnevnik 3, vreme, VPS 2205
22.35	Sova
23.00	Hal Roach predstavlja: Zgodaj v posteljo, 11/29 del ameriške cb nanizanke, VPS 2235
23.50	Vrtinec, 6/13 del južnoafriške nadaljevanke, VPS 2255
	Video strani

SLOVENIJA 2

12.00	Vrnitev na otok zakladov, ponovitev 7/10 dela angleske nadaljevanke
12.55	Križkraz, ponovitev
13.55	Poglej in zadeni, ponovitev
14.00	Sportna nedelja
15.00	Slovenski pokal v atletiki, reportaza iz Celja
15.20	Formula 1, prenos iz Monte Carla
17.00	Kosarka: NBA
17.55	Rally Saturnus, posnetek iz Ljubljane
18.40	SP v namiznem tenisu, finale, moski, posamezno, posnetek iz Goeteborga
19.30	TV dnevnik 2
20.00	Alpe-Donava-Jadrán
20.30	Bitka za premoc, ameriški film
21.15	Sportni pregled
00.00	Kolesarska dirka: Giro d'Italia, posnetek
00.15	Video strani

KANAL A

08.25	RIS, risanke in spoti
08.40	Stan in Olio, burleska
09.40	Male zivali
10.00	Cudoviti cirkus pod morjem, ponovitev 5. dela dokumentarne serije
11.00	Matlock, ponovitev 7. dela dela serije
12.00	Nedeljski nagovor patra Benedikta Lavriha
12.30	Helena, gledalci čestitajo in pozdravljajo
19.00	Rally Saturnus, reportaza
20.15	Live & Kickin', brcanje v živo
21.45	Tropska vročica (Tropical Heat), 2. del ameriške nadaljevanke
22.45	Ciguli Miguli, hrvaški film, 1952
	igrajo: Ljubomir Didić, Martin Matosević in drugi, režija: Branko Marjanović

KOPER

18.00	Slovenci iz Italije o svojem življenju in delu
-------	--

KOROŠKA

13.45	Dober dan, Koroska
-------	--------------------

RAI 1

6.00	Variete: Dadaumpa
7.45	Dok.: Kvarkov svet
8.30	Otroški variete: La Banda dello Zecchino
9.55	Zelena linija magazin
10.55	Masa
11.55	Papeževa molitev
12.15	Zelena linija
13.00	TG l'una in dnevnik
14.15	Film: Airport '75 (dram., ZDA '74, i. C. Heston, K. Black)
16.10	IP v gimnastiki
16.50	Cambio di campo
17.20	Golf: Open Italije
18.00	Dnevnik in 90. minuta
18.40	Sport: Quelli del Giro
19.50	Vreme in dnevnik
20.30	Sportne vesti
20.40	Aktualno: Falcone an-no uno
22.30	Sportna nedelja
23.20	Dnevnik 1
23.25	Sportna oddaja
24.00	Dnevnik in vreme
0.30	Nočni rock
1.20	Film: Il sindacalista (dram., It. '72, r. L. Salce, i. L. Buzzanca)

RAI 2

6.55	Aktualno: Mattina 2, (7.00, 8.00, 9.00) vesti
9.30	Aktualno: Tvoj bliznji, vmes masa
10.55	Giorno di festa (vodi Sandra Milo)
12.00	Nan.: Medico alle Hawaii
13.00	Dnevnik, kult. tednik
14.00	Variete: Serata d'onore (vodi Pippo Baudo)
16.15	Film: Totò all'inferno
17.45	Aktualno: Leto dni po Falconejevi smrti
18.40	Sport: nogomet A lige
19.45	Vreme in dnevnik
20.00	Domenica Sprint
21.00	Nad.: Beautiful
22.35	Nan.: Il sole nel cuore - Si spengono le luci
23.30	Dnevnik 2
23.45	Zidovska kultura
0.15	Avtomobilizem F1: VN Monaca
0.30	Motonavtika off shore
10.00	Dokumentarec

RAI 3

9.15	Dnevnik za najmlajše
9.30	Film: La grande avventura del gen. Palmer (ZDA '52)
10.55	Koncert RAI 3
11.45	Golf: Open Italije
12.35	Film: La pattuglia dei senza paura ('50)
14.00	Deželni dnevnik
14.10	Popoldanski dnevnik
14.25	Film: Alta stagione
16.00	Film: Lunedì di tempesta (dram., VB '88)
17.35	Tenis, konjske dirke
18.40	Domenica gol, vreme
19.00	Dnevnik
19.30	Deželne vesti, sport
20.20	Film: La donna che visse due volte (krim.)
22.30	Dnevnik in vreme
22.50	Aktualno: Babele
23.50	Danes v kioskih

RETE 4

7.40	Nan.: Strega per amore, 8.00 Hotel, 9.00 Družina Bradford
10.00	Nedeljski koncert: Simfonični orkester Scale
10.45	Aktualno: 4 X 7
11.00	Variete: A casa nostra
12.30	Nad.: Celeste, 14.00 Sentieri, vmes vesti
15.00	Film: Via Montenapoleone (kom., It. '86)
17.00	Kviza: La verità, 17.35 Io tu e mamma, vmes (17.30) Tg 4 vesti
18.00	Nan.: Colombo
19.00	Quel giorno a Capaci
20.35	Film: Bull Durham - Un gioco a tre mani (kom., 88), Kronika
23.00	Film: Le campane di S. Maria (kom., '45), vmes (23.30) vesti

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
8.30	Nabozna oddaja
9.15	Dok.: National Geographic
10.00	Aktualno: Reportage, 11.15 Arca di Noè
12.00	Risanka: I Simpson
12.30	Glasbena oddaja: Superclassifica Show, vmes (13.00) dnevnik
13.50	Nan.: Le inchieste di padre Dowling
15.00	Avtomobilizem F1
17.30	Film: La corsa più pazzza d'America n. 2
19.30	Nan.: Robinsonovi
20.00	Dnevnik TG 5
20.30	Film: Indiana Jones e l'ultima crociata (i. H. Ford, S. Connery)
23.05	Aktualno: Ciak, 23.35 Nonsolomoda, vesti
0.20	Italija sprašuje

ITALIA 1

6.30	Otroški variete
10.00	76. kolesarska dirka po Italiji
12.00	Sport: Veliki golf
12.45	Odprti studio
13.00	Sportni odd.: Grand Prix, 14.00 Vodič nogometnega prvenstva
16.00	Kolesarstvo
17.30	Domenica stadio
18.20	Film: La morte dell'incredibile Hulk ('90)
20.30	Film: Vado a vivere da solo (kom., It. '82, i. Jerry Calà, E. Audray)
22.30	Sport: Girosera, 23.00 Pressing (vodi Raimondo Vianello)
0.15	Variete: Mai dire gol
0.30	Avtomobilizem F1: o VN Monaca
1.00	Ftudio sport, odprti studio in pregled tiska

TELE 4

Lastne oddaje
20.35 Film
22.00 Dogodki in odmevi

KOPER

13.10	Mannix, ameriška tv nanizanka
14.00	Walkabout, pon. filma
15.35	Nočni sodnik, am. tv nanizanka
16.00	Carobna svetilka, otroški program
16.00	Fantazoo, risanke
16.00	Pustite jih živeti, dok. serija
17.00	Stanje stvari, mladi, ponovitev
18.00	Kam vodijo nase stezi-ce: Slovenci iz Italije o svojem življenju in delu, vodi: Mario Cuk
19.00	TV dnevnik
19.25	Mannix, ameriška tv nanizanka
20.15	Nočni sodnik, ameriška tv nanizanka
20.35	Zrebanje loto
20.40	Prekrizane poti, ameriški film
21.55	TV dnevnik
22.05	Slovenski magazin
22.35	Pariji slave, francoski vojni film

AVSTRIJA 1

09.00	Cas v sliki
13.40	Tako potujemo in tako se ljubimo, ameriški film
15.10	Comedy Capers, z Madeline Hurlock
15.15	Hobotnica, kviz
16.15	Beverly Hills, zadnji del
17.00	Mini cas v sliki
18.30	Kopaliski mojstri iz Malibuja: Ujet v globini
20.15	Levja jama: Vrnitev, 5. del serije
21.45	Na obisku pri igralcu Stacuju Keachu
22.10	Glas islama
22.45	Marie Curie, 3., zadnji del francoske nadaljevanke
00.05	P.I. Cajkovski: Violinski koncert v d-duru, dirigent: Eugen Ormandy
00.30	Porocila
	Tisoc mojstrov

AVSTRIJA 2

09.00	Cas v sliki
09.05	Cebelica Maja
09.30	Simpsonovi
10.15	Dobro jutro, it./fr. film
13.00	Dober dan, Koroska
14.30	Odvetele vode: Južno-tirolski kiti
18.00	Družinske vezi: Priloznost naredi ljubezen
18.30	Slika Avstrije
19.30	Cas v sliki
20.15	Njen alibi, am. kriminalna komedija
22.25	Poroka po italijansko, it./fr. komedija (Sophia Loren, M. Mastroianni in drugi)
00.00	Pariz ekspress, britanski film
	Porocila
	Tisoc mojstrov

Hrvaška 1

08.30	Porocila
08.35	Tv koledar
09.30	Mini clovečki, ponovitev 7/12 kanadske nadaljevanke za otroke
10.00	Porocila
10.05	Hišni ljubljenci
10.30	Mali juke box, posnetek otroškega festivala iz Kutine
11.30	Oddaja narodne glasbe
12.00	Porocila
13.00	Mir in dobrota
13.30	Pustolovščine gozdne druscine, 5/13 del risane serije
13.55	Babica, 2/4 del dok. serije
15.00	Operne arije
15.30	Porocila
17.15	Ples do jutra, am. barvni film
	Prijetna komedija z mladimi ameriskimi igralci...
18.50	Zajckove zgodbe, 12. del risane serije
19.15	TV fortuna
19.30	Dnevnik 1
20.05	Parnell, 2/4 del angleške nadaljevanke
21.00	Sedma noc
22.35	Dnevnik 2
23.00	Slika na sliko
23.50	Porocila
00.00	Sanje brez meja

Hrvaška 2

14.50	TV koledar
15.00	Nedeljsko sportno popoldne; Dnevi sportne rekreacije, reportaza; Formula 1 za VN Monaca, prenos iz Monte Carla; Namizni tenis, posnetek
19.30	Dnevnik 1
20.05	Z jadri okoli sveta, 6/12 del dokumentarne serije
20.35	Morske steze (Sea Trek), 1/5 del dok. serije
21.10	Majski cvetovi, 3/6 del angleške nanizanke (do 00.15)

MADŽARSKA

07.25	Za otroke
08.10	Angleščina
08.35	Nedeljski magazin
10.55	Odbojka, kvalifikacije za SP
13.00	Pesem doni
13.40	Serijski film
14.30	Naj..., nenavadni rekordi
15.20	Formula 1, za VN Monaca, prenos iz Monte Carla
16.35	Reformatorski verski program
17.00	Disney, risanke
18.45	Kolo sreče, kviz
19.20	Teden
20.00	Dnevnik
21.00	Ameriški prijatelj, nemško/fr. film
23.00	Vodnar, New Age Magazine
23.50	Moj poklic, razgovor

RADIO

Slovenija 1

(UKV 88,5; 90,0; 91,8; 92,9; 94,1; 96,4; MHz; 16.00 SV 918 KHz)

4.30, 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00

Porocila: 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika in vreme; 8.05 Radijska igra; 9.05 Pomnjenja; 10.05 Prizma optimizma; 11.05 Poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 12.05 Na današnji dan; 13.00 Obvestila in osmrtnice; 13.20 Za naše kmetovalce; 14.15 Naši poslušalci čestitajo; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.45 Poslušalci čestitajo; 16.00 Lajtrca domačih; 17.30 Naš gost; 18.00 Nedeljska reportaža; 18.30 MPZ KUD Stane Zagar Kropa; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Za prijeten konec dneva; 23.05 Lite-rarni nokturno; 23.15 Nočni program - Glasba.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 8.00 Servisne informacije; 8.30 Nedeljski val; 8.40 Koledar prireditve; 9.40 Nedeljski gost; 11.00 Uganka; 12.05 Z Valom okoli sveta; 13.00 Sportno popoldne, vmes aktualne informacije, glasba; 15.30 Dogodki in odmevi, prenos 1. programa; 19.00 Večer na 2.; 19.30 Drugi val; 22.00 Zrcalo dneva, vreme, prenos 1. programa.

Slovenija 3

8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00

Porocila; 8.10 Na poljani jutro; 8.30 Preludi s kitaro; 9.00 Evangelizirano bogoslužje; 10.05 Orkestri in solisti; 13.05 APZ Vinko Vodopivec; 14.05 Zabavna igra; 14.35 Operno popoldne; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 S prijatelji glasbe; 18.05 Spomini, pisma in potopisi; Pisma za lahko noč (J. Pintarič); 19.35 Cerkvena glasba; Masa za pet glasov (W. Bird); 20.00 Sedmi dan; 20.15 Svet glasbe, svet umetnosti; 22.05 Prevodne strani; 22.30 Orgelska glasba; 23.55 Lirični utrinek; 24.00 Konec 3. programa in vključitev v nočni program RS.

Radio Koper

(slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88,5 - 93,8 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)

8.30, 10.30, 17.30 Porocila; 12.30 Primorski dnevnik; 8.30 Otvoritev programa,

napoved programa, vmes radijski koledar 8.30 Osmrtnice, pesem tedna Radia Koper; 8.45 Poti do zdravia; 9.15 Dober nasvet za boljši pridelek; 9.30 Naša pesem; 10.00, 10.50, 11.10 Sosednji kraji in ljudje, vmes osmrtnice; 11.30 Glasba po željah; 14.00 Oddaja v narečju; Vanka in Tonca; 14.30 Športni ritim; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasbeni desert; 17.30 Dnevnik in osmrtnice; 18.00 Humoreska; 19.00 Večerni radijski dnevnik, Slovo - Prenos RS.

Radio Koper

(italijanski program)

8.30, 10.30, 13.30, 14.30, 17.30 Porocila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Dober dan Radia Koper, pozdrav in almanah; 7.15 Horoskop; 8.00 Turistični napotki; 8.35 Pesem tedna; 9.00 Knjižne novosti; 9.30 Pregled kulturnih dogodkov; 10.00 Evergreen, film tedna, iz gledališča; 11.00 Dogodki in odmevi; 11.30 Souvenir d'Italy; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Glasbeni desert; 14.30; 17.32 Velika glasbena imena; 18.00 Lestvica LP; 19.40 Na športnih igriščih; 20.00 Nočni program.

Radio Trst A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Masa iz cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 10.00 Mladinski oder: V rekordnem času okoli sveta (Zlata Jurin, r. Adrijan Rustja, 5. del); 10.30 Narodnozabavna glasba; 11.00 Za smeh in dobro voljo; 11.15 Orkestralna glasba; 11.30 Filmi na ekranih; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev, nato orkestralna glasba; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Porocila in deželna kronika; 14.10 Mala scena; Ob srebrni reki, izbor iz seljenjske proze (pripravi- la Z. Tavcar, r. M. Prepeluh); 14.45 Znani ansambli; 15.30 iz krajevnih svrarnosti; 17.00 Sport in glasba; 18.30 Potpuri; 19.00 Večerni radijski dnevnik; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Porocila; 10.00 Jutranji val; 19.00 Morski val (vsakih 14 dni).

Radio Koroska

6.30 - 7.00 Dobro jutro na Koroskem - Duhovna misel (žpk. Peter Sliček); 18.10 - 18.30 Dogodki in odmevi.

IZBOR IZ SATELITOV

MUSIC TELEVISION

08.00 Awake on the wild side, vodi Rebecca de Ruvo: Cannes Weekend; 10.30 Porocila; 11.00 The Big Picture, ponovitev; 13.30 XPO; 14.00 Video: Cannes Weekend; 19.00 Us Top 20, vodi Steve Isaacs; 21.00 120 minutes, vodi Paul King; 23.30 Headbangers Ball, heavy metal rock, vodi Vanessa Warwick; 02.00 Video; 03.00 Nočni video

SKY ONE

07.00 Hour of Power; 08.00 Fun Factory; 12.30 The Brady Bunch; 14.00 Robin of Sherwood; 15.00 Trapper John; 16.30 Fashion TV; 19.00 Simpsonovi; 20.00 Adventures of young Indiana Jones; 21.00 The Far Country, 1/2 del ameriške nadaljevanke, igra: Michael York; 00.00 Hill Street blues

RTL

06.00 Otroški spored; 08.30 Risanje; 10.05 Wonder Woman; Bermudski trikotnik, ameriška serija; 13.00 Moj oče je z drugega planeta, serija;

SUPER CHANNEL

20.00 The Territory, ameriški triler

EUROSPORT

08.30 Aerobika; 09.00 Tenis, ponovitev; 10.00 Formula 1 za VN Monaka; 11.30 Boks; 12.30 Rally; 13.00 EP v go karto, ponovitev; 14.00 Mladinsko EP v ritmični gimnastiki; 19.00 Tenis, posnetek; 20.30 Italijansko odprto prvenstvo v golfu; 22.30 SP v namiznem tenisu

SKY MOVIES

09.00 The Adventures of Hercules; 11.00 A Town's Revenge; 15.00 Rock-a-doodle; 16.50 Lies before Kisses; 21.00 Shattered; 00.20 Delta Force 3: The killing game; 03.50 Too much sun

TV SLOVENIJA 1 / DANES OB 13.05

Mala vila Juki se bori proti zlu na Zemlji

Privlačen japonski risani film režiserja Tadashija Imaija pripoveduje o vili Juki, ki želi na Zemlji vzpostaviti mir

Japonski barvni risani film **Snežna vila Juki** je posnet po romanu Ryusuke Saita, avtorja, ki je za svoje knjige prejel vrsto mednarodnih priznanj.

Režiser **Tadashi Imai**, veteran japonske kinematografije, se je tokrat prvič srečal z animiranim filmom - risanko. Kot režiser je debitiral leta 1939 s filmom Pomorska akademija Numazu. Njegove najboljše stvaritve, s katerimi je zaznamoval japonski neo-realizem, pa sodijo v petdeseta leta. Prvi pomembnejši film je Mi smo zivi, ki je nastal leta 1951, za filma Zgodba o čisti ljubezni (1958) in Kruta zgodovina Bushida (1963) pa je v Berlinu prejel

NOVICE

Energija iz Krškega predvidoma že naslednji teden

LJUBLJANA - Jedrska elektrarna Krško naj bi predvidoma začela obratovati že v začetku naslednjega tedna. V Krškem je 10. maja prišlo do okvare na uparjevalniku. Okvara je zdaj že popravljena, zataknilo se je le pri zaključni montaži. Na republiškem razdelilnem centru so povedali, da je stanje v elektroenergetskem sistemu normalno. (STA)

Tukaj in zdaj za begunce iz BiH

LJUBLJANA - Dobrodelna prireditev v korist beguncem iz Bosne in Hercegovine bo pod pokroviteljstvom predsednika Milana Kučana danes ob 20. uri v Mestnem gledališču ljubljanskem. Izkupicek prireditve Tukaj in zdaj je namenjen nakupu televizorjev za begunske centre v Sloveniji. Na programu je komedija Klinika Tivoli d.o.o. in dokumentarni film o beguncih iz BiH Kot da nisem več otrok. V glasbenem delu bo nastopila ekipa Klinike in pevec Sasa Losić. (STA)

Teden hrvaške kulture

LJUBLJANA - Z družabnim srečanjem v Mostecu se bo včeraj zacelel Hrvaški kulturni teden, ki ga prireja Hrvaški kulturni dom (HKD). Danes bo v franciskanski cerkvi svečana masa zadrškega nadškofa dr. Marjana Oblaka, ob 25. do 29. maja pa bo Hrvaško narodno kazališče iz Splita gostovalo v petih slovenskih mestih. S to manifestacijo želijo pokazati, da se kot Hrvaši v Sloveniji dobro počutijo in da lahko svobodno izražajo svojo nacionalnost. (STA)

Otroška zabava v Mostecu

LJUBLJANA - Velika otroška zabava v Mostecu se bo začela danes ob 14. uri. Na prireditvi, ki jo je organiziralo Društvo prijateljev otrok Slovenije, bosta sodelovala ansambel Pohorje express in pevka Romana Kranjčan. Nastopili bodo tudi otroci in njihovi prijatelji iz Avstrije, vsi pa se bodo lahko zabavali ob različnih igrah in dejavnostih. Izkupicek prireditve je namenjen duševno prizadetim otrokom. (P. T.)

Popravek

V včerajšnje poročilo s tiskovne konference Slovenskega nacional-socialnega liberalnega bloka se je prikradla netočnost. Med strankami, ki sestavljajo novi politični blok, smo omenili tudi Slovensko nacionalno stranko. Gre seveda za »odcepljeni« del SNS, ki ga vodi Marjan Stanič, oziroma za Samostojno poslansko skupino. Med strankami, ki so se povezale v novi desni blok, ni Slovenske nacionalne stranke Zmaga Jelencića. Prizadetim se za napako opravičujemo.

OBČNI ZBOR ZDRUŽENJA ŽRTEV KOMUNISTIČNEGA NASILJA

Politični zaporniki naj bi dobili po tisoč mark za vsak mesec zapora

Za katero obdobje bi veljal zakon o poravnavanju krivic?

PETRA TRČEK

LJUBLJANA - Ker po treh letih nove oblasti ni še nič narejenega za ublažitev posledic nekdanje politične represije, se je Združenje žrtev komunističnega nasilja odločilo, da se bo obrnilo na javnost. Svoj osnutek zakona o poravnavi krivic so predstavili članom na včerajšnjem občnem zboru. Menijo, da vlada zavlačuje pripravo zakona, čeprav so na ministrstvu za pravosodje pripravili delovno gradivo (za primerjavo, Hrvaši so tak zakon sprejeli takoj ob osamosvojitvi leta 1991). Na Združenju pravijo, da gradivo ni dovolj natančno, in ugotavljajo nekatera ključna razhajanja med tem in svojim predlogom. Ne morejo se sporazumeti o

časovnem obdobju, za katerega bi zakon veljal. Medresorska komisija pravi, da naj bi se to obdobje začelo 15. maja 1945 (datum uveljavitve), končalo pa po prvi različici leta 1958, po drugi 1986, zdaj celo govorijo o letu 1990. V Združenju pravijo, da naj bi to obdobje trajalo od 6. aprila 1941 do 8. aprila 1990. Ravno tako se ne morejo sporazumeti o višini odškodnin; Združenje na primer predlaga, da bi nekdanji politični zaporniki prejeli tisoč nemških mark za vsak mesec odvzema prostosti, stroške pa bi krili iz proračuna.

Nezadovoljni s počasnostjo vlade pri popravljanju krivic (Foto: Aleks Stražar/TRIO)

VLADNI SKLEP IN UREDBA

Merila za vladna poroštva podjetjem že veljajo

Čez dva tedna bo začela veljati tudi Uredba o Agenciji Republike Slovenije za sanacijo bank in hranilnic

LJUBLJANA - Podjetniki, ki bi želeli dobiti ugodnejša posojila pri bankah, se morda se spomnijo parlamentarnega sprejemanja državnega proračuna in zakona o njegovem izvrševanju. V tem zakonu je namreč določeno, da bo lahko vlada letos dodeljevala poročstva za posojilne in druge obveznosti pravnih oseb do skupne višine 17 milijard tolarjev. Sklep o merilih za dodeljevanje teh poroštev je vlada objavila v zadnjem uradnem listu, tako da od včeraj velja. Podjetniki bodo morali počakati se na obvezni ja-

vni razpis, kot določa omenjeni sklep. Sicer pa bo lahko vlada odločala o poroštvih do 10 milijard tolarjev na predlog ministrstva za gospodarske dejavnosti, po dve milijardi na predlog ministrstva za ekonomsko odnose in razvoj in za kmetijstvo, 1,2 milijarde na predlog ministrstva za promet, milijardo na predlog ministrstva za znanost, 500 milijonov na predlog ministrstva za okolje in do 300 milijonov tolarjev na predlog ostalih ministrstev. Vlada bo morala o izdanih poroštvih vsake

tri mesece obveščati državni zbor. Porostvo bo dano, tako merila, poslovni banki, vendar bo moral njen kreditorekalec dokumentirati sorazmeren obseg naročil, banka pa bo morala predložiti izjavo, da je bil kreditorekalec 31. decembra lani uvrščen v skupino A oziroma B. Kreditorekalec, ki mu bo odobreno porostvo, bo moral za čas posojila dati vladi jamstvo za plačila, porostvo pa bo vlada dajala le za tri do šest mesecev. Po-

slovna banka bo morala kreditorekalcu znižati letno obrestno mero do tri odstotne točke. Porostvo za pravno osebo ne bo smelo presegati petih odstotkov poroštvnega potenciala posameznega

ministrstva. Sklep se določa, da bo ministrstvo za gospodarske dejavnosti moralo upoštevati, da se daje porostvo najprej industriji, turističnim organizacijam ter za izvozna naročila. Čez stitirajst dni bo začela veljati tudi nova vladna uredba o (sicer že delujoči) Agenciji RS za sanacijo bank in hranilnic. Agencija, ki opravlja zakonsko določene naloge v sanacijskih postopkih, se financira s poslovanjem, lastnimi obveznicami in sredstvi iz proračuna, najpozneje do 30. junija pa mora sprejeti letni obračun in finančni nacrt, enkrat letno pa poročati vladi. Direktorja agencije imenuje vlada, prav tako kot klane strokovnega sveta (tri iz Banke Slovenije in finančnega ministrstva in tri iz med banknih strokovnjakov).

PODRAŽITVE V ITALIJI

Dražji bencin pri sosedih - vrste na slovenskih črpalkah

Domači črpalkarji se najbolj bojijo večernih ur - Bencinski boni

VOJKO CUDER

SEVERNA PRIMORSKA - Ukrepi italijanske vlade so, kot je bilo pričakovati, že v soboto povzročili naval italijanskih voznikov na glavne Petrolove bencinske črpalke na severnem Primorskem.

Poslovodja Petrolovega bencinske črpalke na Vojkovi ulici na Grčini Alojz Povšić ni potrdil povečane obiska italijanskih avtomobilistov. Povedal je, da dobijo Italijani v Sloveniji liter super bencina po 906, neosvinčene bencina (zelenega) po 820 lir in plinskega olja po 759 lir (toliko so morali plačevati včeraj,

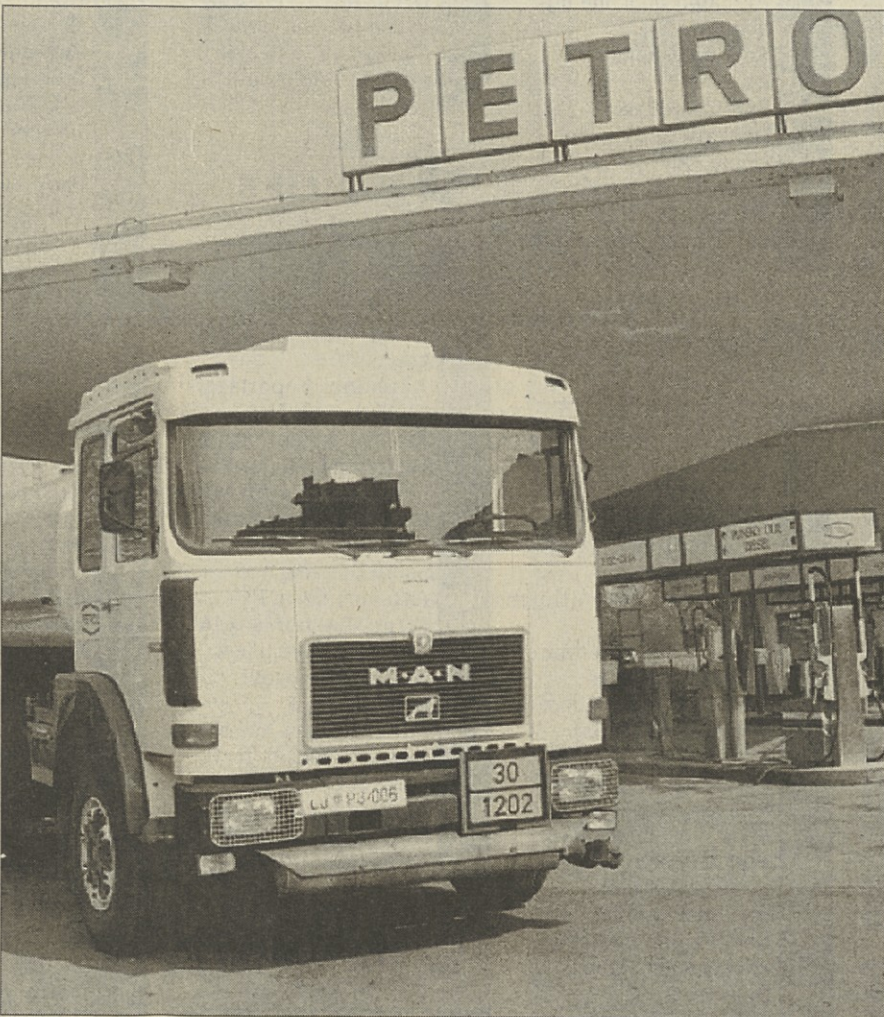
ker je bil pac takšen tecaj italijanske lire pri LB, po katerem se ravna vse črpalke). Če so kupci plačali z lirami, so morali k skupni vsoti dodati še pet odstotkov za menjalniško provizijo. Če upoštevamo nove cene bencina, ki zdaj veljajo v Italiji (super bencin 1650 do 1655 lir, neosvinčeni po 1565, plinsko olje pa po 1250 lir) so cene v Sloveniji za skoraj polovico manjše. V Rozni dolini se že izkušeni najbolj bojijo večernih ur. Takrat namreč obe črpalci (vsako na svoji strani ceste) italijanski kupci dobesedno zasedejo. »Verjetno, da bo zve-

čer nekaj več kupcev,« je povedal eden od tamkajšnjih delavcev, »tudi zaradi podražitev.«

Poslovodja kobariskega servisa pri tovarni igel Milan Rakusček nas je ob-

vestil, da se pri njih že obcutno pozna italijanska podražitev. Po bencin prihajajo Videmčani, Pordenončani, vozniki iz Furlanije in od drugod, kjer ne delujejo »blazilni« učinki

tako imenovane zone france (v tržaški in gorški pokrajini lahko tamkajšnji vozniki kupijo bencinske bone in tako pridejo do bolj poceni goriva za svoje jeklene konjčke).

Zaradi večjega povpraševanja se je treba dodatno založiti (Foto: Aleks Stražar/TRIO)

OBRAMBNI MINISTER V CELJU

Za zdaj nevtralni

Vključevanje v evropski projekt kolektivne varnosti

BRANE PIANO

CELJE - Obrambni minister Janez Jansa se je včeraj z mladimi člani SDSS pogovarjal o obrambni politiki Slovenije, med obicinstvom pa je bilo opaziti tudi mnogo članov drugih strank.

Jansa je pojasnil, da je resolucija o zasnovah nacionalne varnosti, o kateri je pred dnevi razpravljala tudi državni zbor, nastala prav na osnovi izkušenj ob oblikovanju slovenske obrambne moči v zadnjih treh letih. Seveda je ponovno poudaril, da Slovenija daje za obrambne potrebe mnogo manj denarja, kot ga je nekoč odmerjala nekdanji drzveni vojski, in hkrati priznal, da tudi mnogo bolj oboroženi in pripravljeni ne bi mogli izključiti nevarnosti vojaškega posredovanja iz tujine ali manjših oboroženih konfliktov.

Slovenija za zdaj nima dvostranskega sporazuma o pomoči v primeru vojne z nobeno državo ali vojsko zvezo, zato je na neki način vojsko nevtralna. Pravzaprav je naša država prisiljena v takšen položaj, saj zveza Nato ne sprejema novih članic, ni pa se članica Evropske skupnosti, ki bo z novimi sporazumi članice zavezovala k skupni obrambni politiki in

celo k medsebojno usklajenem opremljanju vojsk.

»Ko je Slovenija izrazila pripravljenost za približevanje Evropski skupnosti, je približno opredelila tudi interese do nekega cilja. To je bilo storjeno bolj ali manj podzvestno, saj so slovenski politiki celo potem, ko so se odposlali prošnja za pridruženost članstvo v Evropski skupnosti, se vedno govorili o nekakšni oboroženi nevtralnosti,« je dejal minister Jansa. Toda Slovenija bo zelo verjetno vključena v evropski projekt kolektivne varnosti, saj bi bilo iluzorno pričakovati, da bi se v nekakšno novo Evropo lahko vključila le politično in gospodarsko, ne pa tudi obrambno in zunaj evropskega projekta kolektivne varnosti.

Jansa včeraj ni zelel podrobneje komentirati pripravljenosti Slovenije, da po potrebi učinkovito zaščiti svoje meje s sosednjo Hrvaško.

Dejal je, da bi bila takšna ocena le njegovo osebno mnenje. Poudaril je, da mora Slovenija zaradi vojne v Bosni in Hercegovini in nekaterih potencialnih žarišč vojaških spopadov v bližini voditi »zelo previdno obrambno in zunanjo politiko«.

DOGODKI, KI SI JIH KAŽE ZAPOMNITI

Hit in Vis ali kaj bo sploh še tako, kot je bilo

TANJA STARIC

Teden se je začel s spoznanjem, da smo tako rekoč ena najbolj svobodnjakih držav na svetu. Vsako lahko govori, piše in počne, kar hoče, in zoper kogarkoli hoče, strogo zaupni državni dokumenti so del najbolj popularne čitave, ki ga politika v skladu z dnevnimi potrebami trosi med svoje državljane, tajne službe pa bodo kmalu tako transparentne kot lokalna gasilska društva. Slovenija znamenitega prvega amandmaja k ameriški ustavi ne potrebuje. Pravzaprav ne potrebuje niti ustave in zakonov, saj ima svoje (iz)voljene politike, ki zadeve razumejo in tolmačijo tako, kot je najbolj prav.

Tako je bila ob koncu sedmega tedna po »izbruhu« afera Hit popolnoma logična ugotovitev, da samo 38 odstotkov državljanov redno prebira maratonke nadaljevanke o novih razkritjih, skoraj 20 odstotkov pa zadeva, ki utegne usodno premesati karte na slovenskem političnem prizorišču, sploh ne zanima. Rezultate raziskave je mogoče razumeti v cisto izkustvenem smislu: tudi tisti z nekoliko krajšim zgodovinskim spominom najbrz se niso pozabili, da se od četverice pa do Elana in prisluskovalne afera prav nič in nikoli ni razkrilo do konca. Se bolj logična razlaga je dejstvo, da je množica »podatkov«, govoric in uradnih izjav v aferah Hit in Vis popolnoma zameglila bistvo in logiko zgodbe. Parlamentarna preiskava je v resni nevarnosti, da se konča, se preden se je sploh začela. Ko je v ponedeljek Danilo Kovacic s svojima odvetnikoma pojasnil poslancem, kaj piše v zakonu o kazenskem postopku, so nekateri člani že napovedali razpad komisije. Se vedno namreč

jeli zakona o igralnicah? Uradniki v finančnem ministrstvu, ki so pripravljali zakon? Tomaž Ertl, ker je bila v igralniških poslih zelo »aktivna« SDV? Miha Brejc in Igor Bavcar? Če dobro premislimo, so možnosti, da komisija neslavno in predčasno konca svoje delo, res zelo velike.

Medtem so v Visu najeli računalniške mojstre, ki brskajo po ostankih izbrisanih dokumentov. Dosje Hit se tiska na novo in naj bi zdaj obsegal že 4000 strani. Miha Brejc je komisiji izročil 1500 strani. To samo po sebi ne pomeni veliko: uničevanje nepomembnih gradiv med preiskavo je v Visu običajna praksa. Seveda pa je pomembno, če so na

dodatnih tisočih straneh nova dejstva, ki bi bistveno spremenila potek preiskave. Dokumente menda v teh dneh skrbno prebirajo, v njih pa naj (doslej) ne bi bilo bistvenih novih podatkov o dogajanju v Hitu.

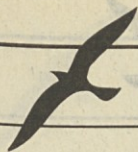
Dopolnjeno poročilo je minuli teden pripravljala tudi trilateralna vladna komisija. Vlada je v četrtek za še bolj tesno zaprtimi vrati govorila tudi o teh dopolnilih, posebej o tistem delu, ki govori o trgovini z orožjem. Ta tudi sicer ostaja se vedno najbolj zakriti del »dejavnosti« slovenske države. Niso pa skrivnost ugotovitve komisije v zvezi z afero Vis - določeni dokumenti te službe naj bi bili uničeni dober mesec kasneje, kot trdi Miha Brejc - po imenovanju novega predstojnika. V dneh, preden je Sirse prevzel službo (20. februarja), naj bi se v naglici zgodilo tudi nekaj administrativnih upokojitvev.

Tako se torej spopad nadaljuje. Kriminalisti so vložili še nekaj ovad in pravosodje je dvignilo glas za svojo cast in dobro ime.

Medtem se seveda v državi dogaja cel kup pomembnih reči. Praznovali smo obletnico sprejema in Organizacijo združenih narodov. V parlamentu se je ob strategiji nacionalne varnosti zamajala vladna koalicija. Kmetje so protestirali zoper vladno kmetijsko politiko. Dvajset odstotkov državljanov je v časopisu preskocilo tiste strani, ki so namenjene političnim spopadom in aferam. Drugi bodo tudi prihodnji teden razmisljali o udbo mafijah, ki državi kradejo iz zepa, in o tajnih službah, ki prežijo pod zakonskimi posteljami. In bodo čakali na »dan razpleta« zgodbe, po kateri, upajamo, zares ne bo več tako, kot je bilo.

Danilo Kovacic: še enkrat na zaslišanje (Foto:T.L./TRIO)

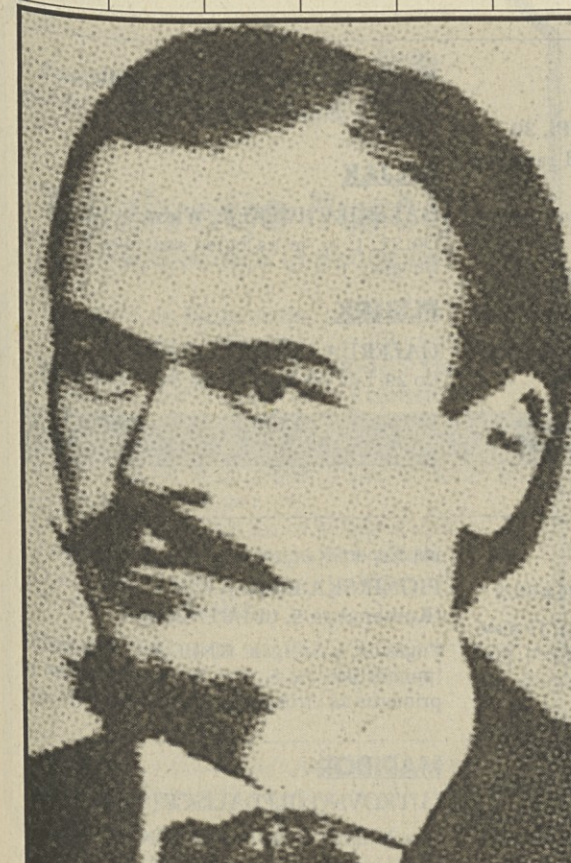
Pionirji slovenske književnosti

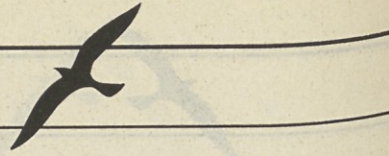
Gesla križanke »Ameriški filmski igralci«

Robert de Niro, Woody Allen, Clint Eastwood, 1 - Dustin Hoffman,
2 - Rod Steiger, 3 - Gary Cooper, 4 - Burt Lancaster, 5 - John Wayne

AVTOR: SIMON BIZJAK	ZENSKA KI SI KAJ ZAPISUJE	NASLOV IT. POS- LANCEV	OKLEP	PREMIKA- NJE PO ZRAKU	SNOP IZ OMLATENE SLAME	ABDEL NASER	SULTANOV URADNI RAZGLAS	JURE KOSIR	OREL V GERMAN- SKI MIT.	NEM. KRITIK- STICNI FILOZOF (IMMANUEL)	VULKAN NA HON- SUJU	OVČAR, PLANSAR	REKA, KI TEČE SKOZI RIM (TEVE- RE)	IZRAELSKI PEVEC OFARIM	NAJDAJISA REKA NA SVETU	FILMSKI IGRALEC VOIGHT	ZNAČAJ, NRAVI	REKA NA POLISKEM	ZUNANJI ZAJEDAVEC	CHARLES IVES
VEDA O ZIVALIH, ZIVALO- SLOVJE									KOSTANJEV MED											
RAZSKOVAL- KA JAVNEGA MNENJA, IZ- PRASEVALKA									ZDRAVILA ZA NALEZLJ. BOLEZNI AJNSTAJNU											
POLMRAK							GOSPODAR- SKA DONOS- NOST, USPEŠ- NOST													POLJSKI FILMSKI REŽISER (ROMAN)
MEDNAROD- NA ORG. ZA BE- GUNCE				NAJDAJ- SA IT. REKA				PREKINITEV DELA STRAJK	KOMANDANT FRANC ROZMAN					GRSKA CRKA	MORSKA RIBA IZ DRUŽINE SKUS	PODPORNI ČLEN V ARH. STROK. ZA ARABSCINO				
NASUTI ROB VINOGRADA				FR. NOGOME- TAS, KI IGRA V ANGLIJI (ERIC)	IZRASTEK NA GLAVI ARABSKI PESNIK			BOG V STARI ZAVEZI, ELOHIM	YMESNI PROSTOR	MORSKA ZELVA RAZSTAVNA PLOSČA							VULKAN NA FILIPINIH MOCNO CUSTVO			
OLEG VIDOV			KALCU NAPETOST			TRACNICA	STOPNJA TOPLOTE											ALUMINIJ OTTO HANN		
GLASOVALEC IZRASTEK V GOBČU KITOV							KOČKA (LAT.) NORODOM SIHANUK				MONGOLSKI VLADAR V BAGDADU V14. ST.	SREDNJE- VESKA NABOŽNA PESEM	PESNIŠKA FIGURA							
													CLINT EASTWOOD	GL. MESTO ZAHODNE SAMOE	IRSKI DRAMATIK (BRENDAN)					
															IVAN KRILOV SREDIŠČE VRTENJA			ZDRAVKO SLAMNIK NATRIJ		
RASTLINA Z MESNAT- MI LISTI				ZARJA SL. SOCIO- LOGINJA JOGAN				PRITOK RENA J. OD BONNA				POSTEN CLOVEK TENISARICA MESKI								
ZNAMENJE ZODIAKA OVEN (LAT.)				MUSLIMAN- SKO Z. IME					PRITRIL- NICA	SL. PESNIK (JOZE)								SL. GLAS- BENIK SOSS		
NAJVEČJI OTOK V MOLUKIH				LASTNOST NEKRITEGA ČEKA	GOETHEJE- VA MATI IZPUSTITEV		PLOD BAKRENA DOBA			RIM. DRŽAV- NIK IN FIL. NERONOV UČITELJ						OTOK PRI ZADRU IGRALNA KARTA				
	DROBNA MALINA ANG. PLEMIS- KI NASLOV						SL. PEVKA VILER MORSKA RIBA		TITAN			LOUIS ADAMIC SUMI NACE					PRISTA- NISCE V IZRAELU			
NAPRAVA ZA PRENOS TV SIGNALOV				VRSTA MEDICINS- KE IGLE			GAMSI BIVOL S CELEBESA		ALPINIS- TICNI ODSEK	VRH NAD SOLCAVO (POTOČKA ZJALKA)										
RALKA				KOPER PLETENO OGRINJALO			SL. IMPRESI- ONISTIČNI SLIKAR (MATEJ)	REVMATI- ZEM		TRAVNIŠKA RASTLINA BOS. IZHOD NA MORJE										
EGIPČAN- SKI BOG SONCA				POLJ. PIŠEC (BOLESŁAW) IGLASTO DREVO			DROBNA SLADKARI- JA, SKLAD- KORCEK			SRBSKO MESTO J. OD ČACKA	PREBIVAL- CI ANT. BEOCJE, AONCI	POZELENJE, STRAST OZEK KOS BLAGA					AZUSKA DRŽAVA, PERZUJA	DEBELEJSA PALICA		
DRAZEN ZANKO				POGANJA- NJE LISTOV NA DREVESIH			STAN IN RAZVALINA			GR. MUZA LJUBEZEN- SKEGA PESNIŠTVA										
	CVETOČA TROPŠKA VODNA RASTLINA	IT. MESTO J. OD NEAPLJA	AVST. POLITIK IZ 19. ST. NOGOMETAS TUČE							SODARSKO ORODJE PREBIVALEC RAVEN										
DRŽAVA V J. AFRIKI (GL. MESTO MASERU)					RUTENU REKA NA PELOPONEZU, EVROTAS		MESTO NA SICILIJU DRAGOTIN CVETKO							GR. CRKA SL. SAHIST (JANEZ)						
AVAR				PRIPADNIKI AZUSKE RASE			ROALD AMUNDSEN		BREZBOJ- NICA	NEKD. IND. POLITIK (MUHAMMAD) KOTOR										
OBLIKA M. IMENA TOMAZ				AVSTR. POL- KOVNIK IZ 18. ST. (FRANZ ARGON)			VRBOV GOZD SLADKOVOD- NA RIBA					MURSKA SOBOTA	ANCONA NEKDANJA FR. TERORIS- TIČNA ORG.				PRIMOZ KOZAK SUMNIK IN SICNIK			
LEPO OBNAŠANJE					Z. IME INOSLAVA (OKR.)		MEMBRANA	UMOR OCETA RIHARD JAKOPIC								CRNINA ST. ENOTA ZA DELO				
IZDELOVA- LEC SIRA				JANKO RAVNIK	VNETJE JAJČNIKOV, OVARITIS	PRISTOBI- NA ZA ODVOZ SMETI	RIM. MIT. PODZEMLJE REKA V ROMUNIJU		NIKALNICA ZELEZOV OKSID	CLAN REDA SV. JANEŽA BOSKA CAROVNIK										
												PTICA LJEDA (BRKATI)					GIBANJE OBRAZNIH MIŠIC TEH. POKLIC			
							JEZERO MALAVI HINKO SMREKAR					VRSTA KEM. SPOJINE	SL. NARA- VOSLOVEC (PAVEL)	PUJACA IZ RUMA KOSITER						
SIRIMASNI ARABSKI KMET							VRANČINI PRISAD PECELJ PRI GOBI								PREBIVALKA IGA IZLOČEK ZLEZ					JOHN OSBORNE
SL. PEVEC PESTNER						ANTIMON ZASTOPNIK PODJETJA			SL. OPERNI BARTONIST (JOSIP)	PRISTAS KOMUNIZMA VISNJEV LIKER							ZACETNIK ARIANIZMA CES. EKONO- MITS SIK			
STIK ROKE S TRUPOM							DOLINA INNA V SVICI RIZEVO ZGANJE							ZAHTEVA ZA DOBAVO BLAGA						
IZPITALNIK ZA RANE IN TELESNE VOTLINE										RUSJANOVO LETALO RT. V J. SPANJU				KRUT CLOVEK ANG. SVETLO PIVO					KURIR	KARAMBOL TRČENJE
STOPNJA DEBELINE VLAKEN							VEČJA SLADKOVOD- NA RIBA					REKA V J. FRANCIJI HUBERT POZARNIK				NEKORISTNE STVARI, NAVLAKA NOBELU				
SUMERSKA BOGINJA PLODNOSTI							VULKAN NA HAVAJIH (MAUNA)			SL. PEVKA BLAGNE							AVSTR. ALPSKA SMUCARKA (SYLVIA)			
SLAVKO AVSENİK					TONE KUNTNER			JAPONSKI POLITIK (HIROBUMI)		VIŠJI URAD- NIK PRI ST. RIM- LJANIH							DOBESE- DEN PRE- VOD, PODO- MACENJE			

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM (061/222-815)

TRETJI KULTURNI SOU FESTIVAL

Kunst-Stromajer: LA LA SLINA (ponedeljek, 24. 5. ob 21. uri in ponedeljek, 31. 5. ob 18. uri). Igra Petra Govc.

KRALJ LEAR (danes, 23. 5. ob 18. uri, Gallusova dvorana). **Zadnja predstava v sezoni.** Nadomestna predstava za odpovedano predstavo 13. marca. Veljajo iste vstopnice.

DRAMA SNG (061/221-511)

M. Frisch: DON JUAN ALI LJUBEZEN DO GEOMETRIJE (torek, 25. 5., ob 19.30 uri). Za abonma Torek in izven.

MALA DRAMA

KARAMAZOVI (torek, 25., in sredo, 26. 5., ob 21. uri). Po motivih F. M. Dostojevskega v izvedbi Akademskoga studia in MG Rusli. Za izven (konto).

OPERA

KRPANOVA KOBILA (ponedeljek, 24. 5. ob 15. uri). Dirigent Marko Gasperšič, pojejo Gorenc, Javornik, Belamaric, N. Radovan, Spuk, Kucar, Kores, Lotrič, Jerić, Jeraša, Milenković, Perger, Lebarič. Mladinska.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO (061/210-852)

TUKAJ IN ZDAJ (danes, 23. 5. ob 20. uri). *Klinika Tivoli, d.o.o.; Kot da nisem več otrok, premierna projekcija dokumentarnega filma o beguncih iz BiH; Glasbeni program v izvedbi ekipe predstave Klinike Tivoli, d.o.o. in gosta iz Sarajeva Sase Lošica (Plavi orkestar). V foyerju MGL je razstava Bojana Klancarja - grafike »UBITI V MAJU« (osmrtnice), Bosna 1993. Vstopnice po 3.000 SIT. S svojim obiskom boste pomagali žrtvam iz BiH. Pokrovitelj prireditve je g. Milan Kučan.*
G. Tabori: GOLDBERGOVE VARIACIJE (ponedeljek, 24. 5., ob 19.30 uri). Za abonma Mladinski 2.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE Jozef Pengov (Dravelska 44)

Andrej Suster Drabosnjak: KOMEDIJA O IZGUBLJENEM SINU, PREMIERA (torek, 25. 5., ob 19. uri). Režija Helena Sober-Zajc. »Igra se poigrava s svetopisemsko priliko o izgubljenem sinu. Drabosnjakovo delo uprizarjamo kot igro, ki variira večno slovensko zgodbo: hrepenenje po svetu in strah pred tujino...«

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE (061/312-860)
F. Levstik/D. Jovanović/T. Partljic: MARTIN

KRPAN (ponedeljek, 24. 5., ob 17. uri). Za izven.

KD SPANSKI BORCI (061/448-920)
Miro Gavran: MOZ MOJE ŽENE, komedija (četrtak, 27. 5. ob 20. uri).

GLEDALIŠČE GLEJ (061/2316-679)

HAMLETS N ROSES (ponedeljek, 24., ob 21. uri, in sredo, 26. 5. ob 22. uri). V sodelovanju Gleja in SOU-Ljubljana. Režija Tomaž Stručl.

KUD FRANCE PRESEREN (061/332-288)

ZVEZA RDEČELASCEV (danes, 23. 5. ob 21. uri - PREDPREMIERA; ponedeljek, 24. 5. ob 21. uri). Nov umotvor GLEDALIŠČA ANE MONRO!

MARIBOR

MALI ODER DRAME SNG (062/221-206)

Kabaret XX. stoletja: NAMESTO ROZ-avtorski projekt SVETLANE MAKAROVIC ob spremljavi tria Popcorn (sreda, 26. 5. ob 21. uri). Za izven.

OPERA

G. Verdi: RIGOLETO (danes, 23. 5. ob 18. uri). Za izven.

Gledališko-plesni projekt LUNA NAD MISSIPPIJEM (ponedeljek, 24. 5. ob 19.30 uri). Za red Univerza.

MINORITSKA CERKEV

E. Ionesco: KRALJ UMIRA (danes, 23. 5., ob 20. uri). Režija Matjaz Latina. Za izven.

NARODNI DOM

Orazio Vecchi iz Modene: L'AMFIPARNASO (danes, 23. 5. ob 20. uri). Glasbena komedija z lutkami. Režija: Alfred Meschnigg-Beljak, animacija lutk: Tine Varl

CELJE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE (063/25-332)

P. Corneille: ODRSKA UTVARA (ponedeljek, 24. 5., ob 10. uri). Za Srednjo solo Boris Kidrič II., Celje.

KRANJ

PRESERNOVO GLEDALIŠČE

(064/222-681)

M. Matišić: CINCO I MARINKO ILI KAKO DOBITI NJEMACKU PENZIJU (torek, 25. 5., ob 20. uri). Gostovanje HNK Split v organizaciji Hrvatskega kulturnega doma v Sloveniji.

POSTOJNA

VOJASNICA

CESARJEVA NOVA OBLACILA (danes, 23. 5. ob 17. uri). Gostovanje Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta.

Damir Zlatar Frey: KRI IN KOŠUTE

Strast iluzij je edina strast, ki je ostala trem ženskam znotraj risa kot meje nepremostljivega prostora iskanja izgubljenih vlog, rituala, ki jim vedno znova vrača njihov lastni pogled »pretekega« z močjo iste ali celo večje realnosti in jih tako postavlja pred preizkušnje, ki jih napolnjujejo s svojimi bolečinami, sovraštvom in ljubeznijo.

Režija: Dušan Mlakar, scenograf: Tomaž Marolt, kostumografija: Alenka Barlt, igrajo: Ljerka Belak (Sofija Kott), Jana Šmid (Luiza) (na sliki) in Vesna Jevnikar (Ester Kott).

Druga postavitev te drame na Slovenskem. Predstave so v Špitalski kapelici v Celju - gre za obnovo Odra Herberta Grūna.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

GLEDALIŠČE MIELA

ZATTERE ALLA DERIVA: v petek, 28. maja, ob 21.30 bo na sporedu koncert skupine The Nudes (Amy Denio, Wadi Gysi, Chris Cutler). Koncert prireja Zadruga Bonaventura, gledališče Miela in sodelovanjem Združenja More Music. V sredo 9. junija, ob 21.30 bo na sporedu koncert skupine Les Batteries v sodelovanju z La Gazza Pendente.

AVDITORIJ MUZEJA REVOLTELLA

GLASBENA MATICA - ZAKLJUČNE AKADEMIJE: sredo, 26. t. m., petek, 28. t. m. in v sredo, 2. junija ob 18. uri zaključne Akademije svojih gojencev. Vabljeni!

CAMELOT CLUB (Ul. Capodistria 3)

Danes, ob 21. uri večer irske in ameriske

folklorne glasbe s skupino Robin Hood Folk Club. Vstop prost.

TRZIC

OBCINSKO GLEDALIŠČE

V torek, 25. t. m., ob 20.30 niz Danubio - Una civiltà musicale: Nastopil bo bariton Andrea Schmidt ob klavirski spremljavi Helmuta Deutsch. Na programu Schubert in Wolf.

VIDEM

STADION FRIULI

12. junija koncert Vasca Rossija. Predprodaja vstopnic je že v teku pri Utat v Pasazi Protti.

BASSANO DEL GRAPPA

V ponedeljek, 31. t. m. prvi koncert turneje Zucchera. Ob njem bosta nastopila Sting in Eric Clapton.

RAZNE PRIREDITVE

SLOVENIJA.

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM (061/222-815)

UTRIP MLADE SLOVENSKE DRŽAVE-multivizijska predstava z nagradnega natečaja Turistične zveze in Foto zveze Slovenije za najgovornejše posnetke iz življenja Slovenije (ponedeljek, 24. 5., ob 20. uri, Linhartova dvorana).

Spomladanska razstava novih tujih znansstvenih knjig in pregledna razstava založbe Springer (od torka, 25., do petka, 28. 5., Stoklena dvorana).

DOM UPOKOJENCEV CENTER-TABOR

Teden prireditve v počastitev praznika upokojencev- DNEVI DOMA (od ponedeljka, 24., do petka, 28. 5.).

GLEDALISKI KLUB KRKA

(Dunajska 65)

Srečanje z IGORJEM TORKARJEM, dramatikom, pisateljem, publicistom in satirikom (torek, 25. 5., ob 19.30 uri).

TRŽASKA KNJIGARNA

V petek, 28. t. m., ob 17.30 predstavitev

KLUB K4 (061/113-282)

STIRI LETA ROZA DISKA (danes, 23. 5., ob 22. uri). Veliki show ob četrti obletnici Roza disca.

BALKAN NA DAN MLADOSTI (torek, 25. 5., ob 22. uri). DJ Aida z gosti.

DRUSTVO SLOVENSКИH PISATELJEV (Tomsiceva 12)

Predavanje MATEJA BOGATAJA: Recidiv ludizem (sreda, 26. 5., ob 20. uri).

CELJE

SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠČE (063/27-246)

PRVO SREČANJE MLADIH PLESNIH USTVARJALCEV REPUBLIKE SLOVENIJE. (danes, 23. 5. ob 18. uri).

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

GLEDALIŠČE MIELA

V sredo, 26. t. m., ob 16., 18. in 20. uri film v francoscini »La meilleure façon de Marcher«

TRŽASKA KNJIGARNA

V petek, 28. t. m., ob 17.30 predstavitev

knjige prof. dr. Borisa Paternuja »Razpota slovenske proze«.

AVDITORIJ MUZEJA REVOLTELLA Jutri, 24. t. m., ob 17. uri predstavitev knjige Emme Baeri »Generazioni. Trasmissione della storia e tradizione delle donne«.

RAZSTAVE SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM

Razstava OSKARJA KOKOSCHKE - Skice s potovanj (Galerija CD). Razstavo si lahko ogledate do 6. junija.

MESTNA GALERIJA

V sredo, 26. maja, ob 19. uri, otvoritev slikarske in kiparske razstave SODOBNA LITVANSKA UMETNOST iz Kauna. Razstava bo na ogled do 15. junija.

KUD FRANCE PRESEREN, Trnovo
Otvoritev razstave slik NATASE RIBIC v torek, 25. maja ob 21. uri, z naslovom The War and the Distance.

VODNIKOVA DOMACIJA

Do 8. junija je na ogled razstava slik slikarja VINKA HLEBSA.

KULTURNO-INFORMACIJSKI CENTER KRIZANKE
Razstava RIHARD JAKOPIC - To sem jaz, umetnik... Iz življenja in dela velikega slikarja.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO
Danes, 23. 5., bo v foyerju MGL razstavljal BOJAN KLANCAR grafike Ubiti v maju (osmrtnice), Bosna 1993.

LEKOVA GALERIJA (Verovškova 57)
Do 11. junija razstavlja grafik VENO DOLENC.

LIKOVNO RAZSTAVIŠČE RIHARD JAKOPIC

Do 29. maja je na ogled razstava članov Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov.

GALERIJA KRKA

Do 23. junija je na ogled razstava plastik in grafik akademske kiparke MILENE BRANISSELJ iz Cerknice. Njena plastike in grafike skušajo prikazati gibanje in tesno povezanost z naravo, se zlasti s strukturami, ki jih ustvarja kraski svet.

GALERIJA ILIRIJA

Na ogled je razstava slik IRENE POLANEC

GALERIJA SLOVENIJALE

Na ogled je razstava akademskoga slikarja IVETA SUBICA Slikovne predloge za freške. Razstava bo na ogled do konca junija.

MARIBOR

NOVINARSKI KLUB (062/222-251)

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

TK GALERIJA

Na ogled je fotografska razstava Martina Rauchenwalda (Avstrija), Maurizia Frullanija (Italija) in Rajka Bizjaka (Slovenija).

GALERIJA TORBANDENA

Do 11. junija razstavlja Zoran Mušič. Na ogled bodo slike od 1946 do 1953 leta.

GALERIJA CARTESIUS

Do 3. junija je na ogled razstava Marie Tereze De Zorzi.

ART GALERY (Ul. S. Servolo 6)

Do 31. t. m. je na ogled razstava z naslovom »Progetto 92« videmske slikarke Manuele Plazzotta.

GALERIJA RETTORI TRIBBIO 2

Do 4. junija je na ogled je razstava slikarja Ottavia Bombena.

GALERIJA MALCANTON

Do 6. junija je na gled razstava slikarke Olivie Slaus.

MUZEJ ZIDOVSKO SKUPNOSTI CARLO IN VERA WAGNER

Na ogled je razstava Srebrnine in sakralne opreme zidovske liturgije. Urnik ogledov: ob nedeljah od 17. do 20. ure, ob torkih od 16. do 18. ure, ob četrtkih od 10. do 13. ure.

TRGOVSKI CENTER IL GIULIA

BIVSA PIVOVARNA DREHER
Do 6. junija razstavlja Salvatore Fiume, Michele Cascella in Norberto.

MIRAMARSKI GRAD

Zgodovinski muzej
Stalna razstava »Nacrti za Miramar«.

KOROŠKA

CELOVEC

GALERIJA CARINTHIA Alter Pl. 30

Do 30. avgusta 1993 je na ogled razstava Hansa Staudacherja.
Do 5. junija na ogled je razstava Jürgena Brodwolfa.

KOROSKA DEZELNA GALERIJA,

Burgg. 8

Na ogled je razstava Suse Krawagna, Michael Keinzer.

ZA NAJMLAJŠE

SLOVENIJA

LJUBLJANA

LUTKOVNO GLEDALIŠČE (061/314-962)

NAPOVEDUJEMO: Roald Dahl/Alja Tkacev: VDV- VELIKI DOBRODUŠNI VELIKAN, premiera, krstna uprizoritev (petek, 28. 5., ob 19.30 uri, Veliki oder).

KULTURNICA, ZIDOVSKA STEZA 1

Albert Papler : HUDOBNI GRASCAK (petek, 28. 5. ob 17. uri). Nastopajo: Janez Albreht kot gost, Peter Dougan, Breda Hrovatin, Alenka Pirjevec, Nace Simoncic, Nina Skrbinsek, Jer-

Na ogled sta razstavi slikarja ZLATKA GNEZDA in slikarja TOMA VRANA.

BLED

HOTEL ASTORIA

Razstavlja akademska slikarka KLEMENTINA GOLIIJA.

CELJE

GALERIJA SODOBNE UMETNOSTI (il nadstropje Mestnega gradu)

V novih razstavnih prostorih je na ogled stalna zbirka likovnih del, ki jih je Celje odkupovalo tri desetletja.

CAFE GALERIJA

Na ogled je razstava del akademskoga slikarja MILANA TODICA.

KRANJ

GALERIJA PRESERNOVE HISE
Na ogled je razstava slik MIRNE PAVLOVEČ Sprehodi po Gorajtah.

GALERIJA MESTNE HISE

Na ogled je razstava slik in grafik NATASE PICMAN Zrtvovanje pomladi.

LJUTOMER

GALERIJA ANTE TRSTENJAK
Do 28. maja je na ogled je prodajna razstava del LJUTOMERSKIH SLIKARJEV.

MOZIRJE

GALERIJA MOZIRJE
Na ogled je razstava akademskoga slikarja DUSANA LIPOVCA.

NOVA GORICA

GALERIJA POKRAJINSKEGA ARHIVA
Na ogled je likovna razstava erotičnega cikla SABASTJANA PERSOLJA.

SEŽANA

KULTURNI CENTER SRECKA KOSOV
V E L A (0 6 7 / 7 3 - 3 5 5)
Do 15. junija si lahko ogledate razstavo slik KRISTOFA ZUPETA.

ROGASKA SLATINA

RAZSTAVI SALON
Na ogled je razstava risb in steklenih izdelkov učencev steklarske sole Rogaska Slatina.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

KULTURNI DOM

Gostovanja SSG s predstavo »Cesarjeva nova oblacila«: danes, 23. t. m., ob 17. uri v vojašnici v Postojni, jutri, 24. t. m., ob 16. uri in v torek, 25. t. m., ob 9.00 in 10.30 in Murski Soboti, v sredo, 26. t. m., ob 10.00 in 11.30 in v četrtak, 27. t. m. ob 10.00 in 11.30, na Ptuj, v petek, 28. t. m., ob 9.00 in Lendavi in ob 12.00 v Dobrovniku; v soboto, 29. t. m., ob 17. uri v vojašnici »Slava Klavora« v Mariboru.

DVORANA TRIPCOVICH

Opera sezona in Baleti 1992/93

Danes, 23. t. m., ob 16. uri (red D) - J. S. Bach »Kaffee - Kantate« in J. Brahms »Rinaldo«. Dirigent C. Farcombe. Režija Ivan Stefanutti. V torek, 25. t. m., prične predprodaja vstopnic za vseh šest predstav »Il matrimonio segreto« D. Cimarose. Blagajna Dvorane Tripovich: 9-12, 16-19 (zaprto ob ponedeljkih), ob predstavah: 9-12, 18-21.

AVDITORIJ MUZEJA REVOLTELLA

Danes, 23. t. m., ob 11. uri »Verdi Sinfonietta«. Na sporedu Wagner, Mozart, Creston. Solist Fabian Perez Tedesco.

KOROŠKA

CELOVEC

MESTNO GLEDALIŠČE
Danes, 23. t. m., ob 15.00 - »Jesus Christ Su-

GLASBA

SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM (061/222-815)

Matineja simfoni

VRHNIKA / SPREGLEDANA ZANIMIVOST

Med Bistro in Zaplano, med Ljubljano in Staro pošto

Izletniki se zadnji čas spet ogrevajo za Vrhniko in njeno okolico

Obiscimo Vrhniko, »precuden kraj«, kakor ga z ljubeznijo in domotozjem v srcu rise Ivan Cankar, doma s tamkajšnjega Klanca pod Sv. Trojico.

Gotovo je, da Vrhniko in njeno okolico (zlasti) Ljubljancani se zanemarijo in jo pri nacrtovanju izletov radi spregledajo. Tu in tam zaide na Vrhniko kaka solarska skupina, se pokloni pred 63-letnim Cankarjevim

spomenikom in pokuka v kamre in stibelce njegove rojstne hiše. Več jih gre skozi Vrhniko proti vedno bolj obiskani Bistri. Spet komaj kdo najde izvire Ljubljance, prav tako malokdo razgledno Turnovše z arheološko »točko«, razglednik na bližnjem hribu in prelestne gozdne samote Zaplane in smučarske Ulovke. In vendar je vse nasteto, posamično in skupaj,

izjemen turistični cilj in izziv!

Vrhnika je s svojimi 20.000 prebivalci mesto, ki se lahko pohvali z dvatisočetno preteklostjo in zivahno sedanostjo. Legendo o pohodu Argonavtov so Vrhnici uporabili za svoj mestni grb, na katerem se bohoti njihova ladja Argo. Spomine na Rimljane so podprli z mnogimi nedvomnimi izkopaninami, ki potrjujejo, da je imel Rim

tu zelo pomembno pristanisce (Neuportus), kjer so blago pretovarjali z voz na ladje in obratno. Zanimivi so tudi ostanki ajdovskih zidov, ki so - kilometre dolgi in metre visoki - nekoč varovali najpomembnejšo pot med Italijo in Panonijo.

Vrhnika se živo spominja svojega zivahnega furmanstva, ki ga je pogojevala lega ob plodni Ljubljani in poti skozi kraške hoste do morja. Ko je stekla velika cesarska cesta (1806) z Dunaja v Trst, so Vrhnici zaveli tako rekoč na veliki nogi, saj so furali na dolgi progi med italijansko Mantovo in stajerskim Mürzzuschlagom pod Semmeringom. Zelezni- ca je kmalu (1857) spodnesla furmanstvo, avtocesta pa je speljala Vrhniki se novodobne mimore.

In vendar je Vrhnika se kako vredna obiska! Posebna pozornost velja izvirom Ljubljance v Mirkah pod avtocesto. Izvir je, »kolikor hočes«; cepita se Velika in Mala Ljubljanka; Velika izvira v Retovju (Veliko

Slasičarna Berzo

Slasičarna Berzo
Stara cesta 1
61360 Vrhnika

Nudi vam izvrstne
slasiče in vsak
dan sveži
sladoled ter
sadne kupe s
svežim sadjem.
Torte po naročilu.

tms

TEHNIŠKI MUZEJ SLOVENIJE
Bistra pri Vrhniki,
tel: 061/754-422, 755-477

Vabimo na ogled muzeja v gradu Bistra pri Vrhniki

Odprto: tor.-pet. 8.00-16.00, sob., ned. in prazniki 8.00-18.00

Stalna postavitev zbirk: gozdarska, lesarska, lovsko, ribiška, elektrostrojna, kovaška, tekstilna in prometna.

V muzejskem kompleksu si lahko ogledate še občasno kmetijsko razstavo s katero prikazuje, kako nastaja stalna kmetijska zbirka, muzejsko zago venecijanko, rekonstruiran furnirski obrat iz začetka tega stoletja, muzejski park z ribnikom in gozdno učno pot.

PIZZERIA BOTOER

PISEK FRANC, TRZASKA 6, VRHNIKA
Tel.: (061) 754-100

Ste že poskusili špansko zarzuelo de mariscos, lazanje, kanelone, skollje ali slastne 1/2 m družinske pice iz krušne peči? Verjemite, našim dobrotam se ni moč upreti!

Vabljeni vsak dan (razen ponedeljka) od 12.00-23.00 ure.

Nekdanja Stara pošta na Vrhniki, danes center mode Industrije usnja

Grad Bistra pod Menišjo na Valvasorjevi upodobitvi

usnjenih in krznarskih izdelkov, slikarsko razstavo in studiom za oblikovanje.

Prav letos mineva 400 let, odkar je trški sodnik Janez Flach dobil od Habsburžanov v zakup mitnico in (staro) pošto.

Center mode je, lahko rečemo, razstava uspešne usnjarske industrije, ki slovi - doma in na tujem - zlasti po izdelkih iz svinjskega usnja.

Na Vrhniki je zadnji čas precej bolj zivahno kakor pred leti; več je tr-

govin in gostišč, večjih in manjših. Hotel Mantova (55 postelj) z restavracijo, gostišče v izletniškem Močilniku, slasičarni Breza in Berzo, kavarneria Medea, picerija Boter (s teniskim igriščem), nočni klub Leskovec in se kaj bi se našlo.

Le stiri kilometre južno od Vrhnike je pod gozdnato krasko Menišjo svojevrsna Bistra, vasica in grad, v katerem

domuje izjemno zanimiv Tehniški muzej Slovenije. Okolje - star samostanski grad z nekdanjimi gospodarskimi objekti, siren park in pet izvirov bistre Bistre - je kakor nalašč za tako ustanovo.

Nekoč, do pred dvesto leti, je bila tu slavna kartuzija, v kateri so menihi potrjevali svojo izjemno vneto in posluh za poslovnost, kulturo in strokovnost, kar jih je uvrščalo med bogate in vplivne dejavnike v kranjskem prostoru.

Muzej je strokovno temeljit, izjemno pester po predstavljenih področjih, zakladniški po mnogih redkih eksponatih in dejansko vreden obiska. Saj je navsezadnje tudi izletniška točka, kjer se na sprehodu po parku ali po gozdni učni poti sprostimo in v novi Horjakovi gostilni tudi odžejamo in podpremo. Ni kaj! Res ni lepo, da zanemarjamo Vrhniko!

D. K.

TURČIJA / PREVEČ ZA ENO POTOVANJE

Ne samo Kapadokija, temveč tudi Konya in Efez

Izlet skozi 3500 let maloazijskega bivanja; od Hetitov do Grkov in Rimljanov, od Seldžukov do Atatürka

Izzivi Turčije, izletniki in počitniški, kar glasno odmevajo pri nas. Skoraj je ni turistične agencije, ki ne bi imela v svojem programu potovanj proti Bosporju. Prejšni teden smo predstavili počitniško ponudbo agencije Stop, ki se razlikuje od splošne ponudbe s predstavitev, Marmornega morja, danes pa posvečamo pozornost agenciji Sap, ki predstavlja svoj turistični program v obliki privlačne izletniško-počitniške kombinacije.

Kakorkoli vzamemo, Turčija je prevelika in prezanimiva, da bi jo lahko odpravili z enim potovanjem. Preveč je vsega; tu je Carigrad s svojo okolico (Bospor, Prinevski otoki, Bursa, Nikeja), sledita, vsaka posebej, egejska in sredozemska reviera - Izmir in Antalya) z letovisci in spomeniki grške ter rimske kulture; potem pa notranjscina Anatolije s Konjo, Ankaro in Kapadokijo. In se in se, če potujemo na vzhod...

Izlet Sap traja teden

dni, a ga je mogoče - kar je priporočljivo tudi zaradi prihranka! - podaljšati še za teden dni. Tako - teden na popotovanju, teden na oddihu.

Večerni polet (24. junija) z Brnika v Carigrad in nato (po nočitvi) celodnevno potepanje po tem vele mestu; dopoldne ogledi, popoldne »raziskovanje« bazarja Kapalicarsije. Po večerji zaslužen poizek v spalniki brzovlaka, ki vas odpelje v 450 kilometrov oddaljeno Ankaro, prestolnico Turčije.

Drugega dne dopoldanski sprehod po glavnem mestu in obisk arheološkega muzeja (v nekdanjem bazarju) z izkopaninami; hetitskim zakladom, starim vsaj 3500 let. Popoldne slovo od Atatürkovega mesta in voznja (330 kilometrov) v Kapadokijo.

Tretjega dne ogledi na planoti (1100 metrov) pod mogočnim ognjeniško goru Erciyas (3916 metrov) - po dolinah kamnitih piramid, svetisc, trdnjav in palac iz belega lehnjaka z brezstevilnimi

Peščena plaža pri Kusadasiju

votlinami in živimi sten-skimi slikami iz zgodnje krscanske dobe. Okolje in spomeniki, kakršnih ni nikjer drugod po svetu!

Po drugi nočitvi v Kapadokiji, četrtega dne, voznja v kakih 200 kilometrov oddaljeno Konyo, nekoč (11. do 13. stoletje) prestolnico seldžukih sultanov in - se danes - mesto slavnih dervisev. Med drugim ogled Aladinove džamije z grobovi sultanov in mavzoleja oziroma muzeja Mevlana z zakladi seldžuske in osmanske umetnosti.

Po noci v Konyi, petega dne, potovanje po lepi

gorski pokrajini, mimo velikih jezer, v dobrih 400 kilometrov oddaljeno Pamukkale. Sestega dne ogled zanimivih terasastih in snežnobelih (kalcijev karbonat!) oziroma »bombaznih« termalnih izvirov, ki sodijo med svetovne atrakcije. In skok do Egejskega morja (200 kilometrov) v ugledno letovisce Kusadasiju pri Izmirju.

Sledi - sedmega dne - »grski dan na turskih tleh«! Obisk starih, nekoč velikih, slavnih in vplivnih maloazijskih mest (Efez, Prien, Milet in Didym), ki so po svoji moči in lepoti prekasala Atene in v katerih se je -

med ruševinami - ohranilo v vsej svoji veličini nemalo izjemnih arhitektur - templjev, bazilik, term in gledališč, ulic in knjižnic, trgov in fontan - tako iz grške in rimske kakor tudi iz zgodnjekrscanske dobe.

V noci med sedmim in osmim dnevom polet iz Izmirja na Brnik ali pa... teden dni počitnic v kar razkošnem Kusadasiju, kjer so lepe pešcene plaže, toplo in čisto morje, obilo zabave in izletniških možnosti. Samo potovanje stane 1100 nemških mark oboje skupaj pa od 1388 mark naprej. Konec junija in septembra!

O. J.

Mercator - Nebočnik
gostinstvo d.o.o. Ljubljana

Hotel Mantova Vrhnika, Cankarjev trg 6
tel: 061/755-600, 753-130

Gostišče Močilnik Vrhnika
tel: 061/754-369

Gostišče Močilnik vas vabi, da v prijetni senci kostanjev, ob izviru Ljubljance obiščete naš lokal, kjer vam bomo postregli z družinskimi kosilom.

Restavracija z jedilnikom za vse okuse, domačim vinom in živo glasbo ob petkih in sobotah je odprta vse dni od enajste ure dalje.

Hotel Mantova v samem središču Vrhnike vas vabi v restavracijo na nedeljsko kosilo, ali pizzo. Tako okrepljeni lahko nadaljujete pot po okolici Vrhnike.

Tako lepo je v Botrovi piceriji na Vrhniki

INDUSTRIJA USNJA VRHNIKA

CENTER MODE MODA IN ELEGANCA V USNJU

INDUSTRIJA USNJA VRHNIKA, TRZASKA 31, 61360 VRHNIKA, TEL: 061/754-211, FAX: 756-128
CANKARJEV TRG 1, TEL: 754-164

Industrija usnja Vrhnika vas vabi, da ob obisku Vrhnike ne zamudite priložnosti obiskati razstavnih in prodajnih salonov IUV v obnovljeni Lovrenčičevi hiši na bregu reke Ljubljance. Mescanska grščina iz 18. stoletja daje zavetje kolekcijam oblačil iz velurja, gladkega usnja ter ovčjega krzna, ki so jih kreatorji IUV pripravili za potesitev vaših želja po lepem, modernem in praktičnem.

Ce pa ne boste našli ravno takega modela, kakršnega ste si zamislili, vam ga bodo v Centru mode izdelali po meri. Kreatorji pa vam bodo svetovali pri izbiri modela, materiala in dodatkov.

ODPRTO VSAK DAN OD 8.00-19.00 URE, OB SOBOTAH OD 8.00-13.00 URE.

SAP

Doživetje Turčije: Popotovanje in počitnice!

Spoznavanje Male Azije: potovanje skozi čas - 4500 let - od hetitskega zaklada v Ankari, do slave Grčije in Rima v Efezu in Miletu, v skrivnostne votline kapadokijskega krščanstva, v derviško slavo seldžuske Konye, v osmansko zmagovalno Istanbul ter skozi presenetljivo sodobnost, dediščino Ata Turka.

Doživetje naravnih lepot in izjemnosti Anatolske planote, egejske obale in čarov Bosporja. Razkošje oddiha ob plažah Kusadasija.

Odhodi: 24. junija ter 17. in 30. septembra
Če združite potovanje in počitnice prihranite 360 DEM!

Vaša turistična agencija: SAP, Ljubljana
Ljubljana, Slovenska 56, 061/131-207 in 310-868

Maloazijski "ovinek" - izletniška pot od Bosporja v Kapadokijo in na sredozemsko obalo

NOVICE

Tomaž Legiša
prvim zmagam naproti

V prejšnjih tednih sta bili dve tekmi z gorskimi koleši. Devetega maja je bila na Božjem polju tekma, za pokrajinsko prvenstvo. Proga je bila precej zahtevna, saj so morali kolesarji večkrat ponoviti več kilometrov dolg klanec v Krizu. Med mladinci se je Tomaž Legiša (Cicli Marc) uvrstil na 2. mesto. V sprintu ga je prehitel Robert Kranjčan le za nekaj desetink sekunde. Med člani je zmagal Roberto Moimas. V Palmanovi pa je bil 2. preizkušnja za deželni pokal. Proga ni bila težka, zato pa neprijemna za Legisove značilnosti. Ta se je uvrstil na 3. mesto, s precejšnjim zaostankom za drugouvrščenim. Med člani je zopet zmagal Tržacan Moimas, med veterani pa Fabio Pugliese (Cicli Marc). (F.P.)

Domovci drugi v Gradežu

Na turnirju v minibasketu v Gradiscu so domovci osvojili odlično 2. mesto in z več sreče bi lahko posegli celo po prvem. V polfinalu so prepričljivo premagali gorisko ekipo UGG. Začetniki bil obeta-ven, saj so domovci izgubljali kar z 2:12. Ze v drugi četrtini pa je našim uspelo z zelo dobro igro v obrambi in v napadu celo povesti. V preostalih dveh četrtinah pa je Dom, z Brescianiem na čelu, nadigral nasprotnike in tudi zmagal.

V finalu pa so domovci proti starejšim in fizično močnejšim minikosarkarjem domače Itale izgubili dokaj tesno. Polfinale

Dom - UGG 49:24 (12:17)

DOM: Slivič 4, Bresciani 14, Paraschos, Golob, Pahor 2, Cozzucoli 2, Devetak 18, Bensa 2, Ahmetasevič 6, trener T. Devetak.

Finala za 1. mesto

Itala - Dom 52:45 (25:22)

DOM: Pahor 2, Slivič 14, Cozzucoli 2, Paraschos, Golob 2, Devetak 20, Ahmetasevič 2, Bensa 2.

DOMAČI ŠPORT

Danes

KOSARKA

1. DIVIZIJA

11.30 v Brisckih, Ervatti: Lav. Porto - Prosek

PROPAGANDA

9.00 v Trstu, Ul. Caravaggio: Bor - Kontovel

TENIS

IT. POKAL - MOSKI

9.00 na Opčinah, Ul. Alpini: Pol. Opicina - Gaja

IT. POKAL - ZENSKE

15.00 na Padricah: Gaja - AT Poggi Paese

SAH

STUDENTSKO PRVENSTVO

9.00 v Kulturnem domu: nastopa 300 dijakov

ODBOJKA

DEZELNI FINALE NARASCAJNIKOV

15.30 v Cordenonsu: nastopa Valprapor Soča

DEZELNI FINALE NARASCAJNIC

15.30 v Roveredu: nastopa tudi Bor Friulexport

NAMIZNI TENIS / DRŽAVNO PRVENSTVO MLADINSKIH KATEGORIJ

Četrtri naslov

V ekipnem tekmovanju sta ga priborili Ana Bersan in Monika Radović - Dobri obeti za uspešen konec

Ana Bersan

Monika Radović

Zgoniška Krasova namiznoteniška šola s profesionalnim trenerjem Matjažem Serčerjem na čelu, je na državnem mladinskem prvenstvu, ki se v teh dneh od- vija v Terniju, ponovno slavila velik uspeh.

Včeraj sta namreč Monika Radović in Ana Bersan, ki tvorita ekipo belo-rdecih, osvojili že četrti državni naslov za svoje društvo na tem prvenstvu.

Ta veliki uspeh sta krasovki dosegli

potem, ko sta v polfinalu s 3:1 premagali postavbo Coccaglia in v finalu strli odpor veronskega San Mar- ca Borgo Milano (prav tako s pre- pričljivim končnim rezultatom 3:1), za katerega sta nastopili Annalisa Dini in Marzia Pann.

S tema nasprotni- cama se bosta krasovki ponovno po- merili tudi v igri dvojic.

Ekipe zmagata krasovki obeta dober raz- plet tudi v tekmo- vanju parov.

ODBOJKA / MEDDEŽELNA FAZA

»Dečki« Soče Valprapor v Trevisu proti Sisleyu

V meddeželni fazi državnega odbojarskega prvenstva v kategoriji »dečkovi« (letnika 1977 in 1978) caka danes deželne prvake FJK, odbojkarje goriske združene ekipe Soča Valprapor Posojilnica Sovodnje resnično izredno težka naloga. V gosteh se bodo namreč pomerili s prvakom Veneta, ta pa je nič manj kot mladinska vrsta prvoligasa Sisleya iz Trevisa.

Za zvenceim imenom se brzkone tudi dejansko skriva zelo močna in perspektivna sesterka, ce vemo, da je Sisley pred nedavnim osvojil končno prvo mesto na prvenstvu »minor league«, to je prvenstvu »dečkovi«, na katerem so letos (fakultativno) nastopala izključno mostva prvoligaskih klubov. V finalu za prvo mesto je Sisley s 3:1 premagal Pannija iz Modene.

Ekipe Sisleya je sestavljena iz selekcioniranih igralcev, nekateri pa prihajajo tudi iz raznih manjših društev, eden od njih je visok 196 cm. Vrh tega mostvo sestavljajo skoraj izključno odbojkarji letnika 1977, medtem ko so fantje Soče Valprapor skoraj vsi (razen dveh) za leto mlajši od starostne meje te kategorije in bodo torej lahko v tem prvenstvu nastopali tudi v prihodnji sezoni.

Skratka, združena ekipa stoji pred na- pirju nepremostljivo oviro, ker pa fantje prav- zaprav nimajo česa izgubiti, smo prepričani, da bodo igrali po svojih najboljših močeh, v tem primeru pa so lahko trd oreh za vsako- gar.

Tekma bo v Trevisu, v kraju Fondazione La Ghiranda, s pričetkom ob 15.30, povratna pa bo prihodnjo nedeljo ob isti uri v so- vedenjski občinski telovadnici, ko bodo na svoj racun brzkone lahko prisli tudi naši ljubitelji odbojke.

KARATE / NA TEKMOVANJU V GORICI

Dobre uvrstitve
Shinkai kluba

V nedeljo na sporedu »Pokal Zgonik«

Pred kratkim je sportno društvo Unione Gin- nastica Goriziana prire- dilo v društvenih prostori- h tradicionalni letni turnir v katah za karatei- ste pod 16. letom staro- sti.

Nastopilo je kar sedem klubov te sportne disci- pline iz Furlanije-Julij- ske krajine in eden iz Nove Gorice.

Udeležba je bila zares številna, tekmovanje pa so seveda priredili tako, da je lahko nastopilo cim več karateistov, ki so bili porazdeljeni po barvi pa- sov in po starosti. Tek- movalci Shinkai karate kluba so se dobro odre- zali. Skupno jih je nasto- pilo petnajst in pokazali so zvrhano mero zagri- zenosti in tudi dobro pri- pravljeno. Tekmovanje je potekalo po izločil- nem sistemu in upanje, da bi se cim več naših karateistov uvrstilo na fi- nalne boje, se, žal, ni

uresničilo. Razlike pri ocenah so bile tako majhne, da je bilo zares težko določiti zmagoval- ca. Zaradi minimalnih razlik pri ocenah pa tudi zaradi dokajsnje mere smole so nekateri nasi tekmovalci izpadli že po prvem srečanju. Tudi to pa bo za naše karateiste izredno dragocena izkušnja, saj se bodo mo- rali v bodoče na trenin- gih se bolj truditi, garati in paziti na potankosti pri osvajanju posamez- nih elementov. Samo tako bodo posamezniki izboljšali trenutno raven pripravljenosti in seveda nato na tekmovanjih do- segali boljše rezultate.

Glede rezultatov naj omenimo, da je Eliana Doglia med starejšimi belimi pasovi osvojila 2. mesto, Andrea Hrovatin je bil v svoji kategoriji tretji, Andrej Carli pa četrti.

V kategoriji belih pa-

sov so se potrudili: Erika Suc, Alessandra Vas- ques, Daniele Di Mario in Jessica Stoka.

Med rumenimi in oranžnimi pasovi sta se zagrizeno borila Nikolaj Bukavec in Elia Hrova- tin, ki sta večkrat ize- nacila in le za las iz- padla.

Med starejšimi pio- nirji je imel Tilen Tauer dokajsnjo mero smole, saj se je spoprijel s tek- movalko, ki je osvojila končno zmago. Elvin Skabar in Thomas Ve- likonja sta dobro začela, nato pa nista imela sreče. Stefan Grgić je v kate- goriji zelenih in plavih pa- sov enkrat zmagal, dru- gic pa je izenacil, vendar je glavni sodnik pripisal zmago nasprotniku. V isti kategoriji sta Martin Gustin in Matteo Peric imela smolo in izpadla že po prvem nastopu.

Z nastopom naših ka- rateistov smo na zadnjih tekmah lahko povsem zadovoljni, čeprav več- rat niso imeli sportne sreče.

Nasi tekmovalci se se- daj temeljito pripravljajo na »4. pokal Zgonik«, ki bo v nedeljo, 30. t.m. v popoldanskih urah v zgoniski telovadnici. Cilj društva je seveda posoci po cimboljših uvrstitvah in tudi po številnih zmagah ter kaj- pak tudi osvojit »Pokal Zognika« (M.R.).

Jutri dve strani

o šolskih športnih tekmovanjih

Na stadionu 1. maj v Trstu je bil včeraj zjutraj sk- lepn del letošnje osnovnošolske olimpiade Sportne sole Trst, na kateri so nastopili učenci vseh slovenskih mestnih osnovnih sol in ucenci sole iz Milj.

Včerašnjemu srečanju naših mestnih otrok, kot tudi drugemu delu tekmovanja Sportnega dne za goriske osnovnošolce in pa atletskemu troboju za dijake nižjih in visjih srednjih sol, bomo namenili v jutrisnji številki dve strani.

Obvestila

SD ZARJA - nogometni odsek vabi dečke rojene v letih 1982, 83, 84, 85 in 86, ki jim je vseč nogomet in bi se hoteli pobliže seznaniti s to sportno panogo, na "Teden v igrah", ki se bo odvijal v sportnem centru v Bazovici od 21. do 26. junija 1993. Za prevoz in hrano poskrbi sportno društvo. Pohitite z vpisom, ker je ste- vilno tečajnikov omejeno! Tel. 226483 vak dan od 19. do 21. ure.

JK CUPA obvešča, da je v teku vpisovanje v jadrnalne tecaje za optimiste za otroke od 8. do 14. leta starosti. Tecaji se bodo vrsili v naslednjih izmenah: od 21.6 do 2.7., od 5.7 do 16.7. ter od 19.7 do 30.7. Vpisovanje na sedežu društva ob sobotah od 16. do 18. ure, tel. st. 299858.

KOSARKARSKI KLUB BOR obvešča, da bo v ponedeljek, 31. t.m., ob 20.30, v mali dvorani na stadionu 1. Maj redni občni zbor. Vabljeni!

SK BRDINA sporoča, da se pričnejo suhi treningi. Zbirališče v torek, 25. t. m., ob 17.30 na trgu Brdina na Opčinah. Vabljeni vsi tekmovalci in drugi.

SK DEVIN - sekcija M.T.B. obvešča, da je v teku vpisovanje za sezono 1993. Informacije na tel. st. 220423 (David).

ZSSDI obvešča, da bo jutri, 24. t. m., ob 20.30 na sedežu SD Zarja v Bazovici seja nogometne komisije.

PK BOR organizira v soboto, 29. t. m. v bazenu pri Alturi zaključno tekmovanje sezone. Pričetek ob 16. uri. Ogrevanje v vodi od 15.30, ob 18. uri nagrajevanje in družabnost v Borovem sportnem centru pri Sv. Ivanu. Vabljeni vsi člani!

NABREŽINA / V DVORANI »IGO GRUDEN«

Slovesnost ob
20-letnici Čupe

V dvorani Igo Gruden v Nabrežini je bila v petek zvečer slovesnost ob 20. obletnici delovanja sseljanskega Jadralnega kluba Cupa. Ustanovni občni zbor je bil namreč 12. maja 1973 prav v nabrežinski dvorani. Na petkovi slovesnosti so nagradili ustanovitelje, prvi predsednik društva Niko Komsina je prebral zapi- snik z ustanovne seje, najmlajši člani pa so pripravili krajši recital. O tem do- godku, kakor o delovanju JK Cupa bomo podrobneje se poročali.

LOKOSTRELSTVO

Zastopniki bazoviške
Zarje so se predvsem
dobro odrezali v Krminu

Odlični rezultati tudi v Portogruaru in Pagnaccu - Razmova za las ob rekord

Zarjini lokostrelci so bi- li tudi na zadnjih tekmo- vanjih uspešni. Pričela so se tekmovanja na prostem na dolge razdalje. Prvo od le-teh, ki so se ga udeležili bazovski lokostrelci, je bi- lo v Portogruaru. Tu so nastopili trije nasi mladi lokostrelci. Moreno Gran- zotto je s 1120 točkami dosegel v kategoriji mla- dincev odlično 2. mesto, Kristina Berce pa, ki se je prvič udeležila tovrstnega tekmovanja, je bila s pre- senetljivim rezultatom 805 tock druga. Pred njo se je med deklicami uvr- stila Katja Razem, ki je bila s 1311 točkami res zelo dobra in le za piclih 7 tock ni izboljšala državne- ga rekorda.

Sledila je tekma v Pa- gnaccu (Videm) na znane in neznane razdalje. Tu so tekmovali Marko Metlika, Moreno Granzotto, Katja in Stojan Razem. Med deklicami in narasajniki sta bila Katja in Marko pr-

va, Moreno se je uvrstil na drugo mesto, Stojan pa je dosegel dobro uvrstitev med člani.

Posebno uspešen pa je bil zadnji nastop v Krmi- nu na dolge razdalje. Tek- me so se udeležili, poleg ze omenjenih, se Kristina Berce in Aleksander Razem. Katja in Kristina sta dosegli med deklicami prvi dve mesti, Marko je bil s 1175 točkami prvi med narasajniki, Moreno je bil drugi, Stojan in Aleksander pa sta se do- bro uvrstila med člani. Po- membno pa je drugo me- sto, ki so ga zarjani dose- gli kot društvo: Katja, Aleksander in Marko so se s sestevkom 3590 tock (1. trzaski ASCAT).

Nasi lokostrelci se zdaj pripravljajo na pokal dezel, ki bo od 4. do 6. ju- nija v Terminu pri Ri- mu, ter na državno prven- stvo v Madonni di Campi- glio, ki bo i. julija (Marko Metlika)

ŠTANDREŽ / 66 PAROV

Veliko zanimanje
za beach turnir
KD »Župančič«

Ze po prvih dneh tekmovanja je stvar jasna. Za tur- nir v odbojki na plazi, ki ga na kotalkarski plosci doma Andrej Budal v Standrežu drugo leto zapored prireja Kulturno društvo Oton Zupancic, vlada tudi letos iz- redno zanimanje. Vpisanih je kar 66 parov (od teh 20 zenskih), vsak vecer pa se okrog pesčenega igrišca na plosci zbira res veliko stevilo ljubiteljev odbojke, prijateljev in radovednezev. Doslej so odigrali ze trinajst tekem, danes bo prost dan, turnir pa se bo nadaljeval jutri. Vsak vecer so tri srečanja, prvo pa je na sporedu ob 19. uri (ob sobotah jih je stiri, pričetek pa je ze ob 17. uri). Igra se po sistemu neposrednega izpada, finale v obeh konkurencah pa bo v soboto, 12. junija.

PNEVMATIKA

Sava EXACT

Pnevmatika SAVA EXACT vam zagotavlja izvrsten oprijem na mokrem cestišču in ob vseh vremenskih pogojih. Profil plašča nudi varno, tiho in udobno vožnjo. Vse značilnosti pnevmatike SAVA EXACT boste lahko spoznali pri naslednjih vulkanizerjih:

SANZIN GOMME

Strada di Fiume, 112
Trst - Tel. 941404

GORETTI GOMME

Ul. F. Severo, 3 - 5
Trst - Tel. 362721

STOLLI GOMME

Ul. Gambini, 4
Trst - Tel. 763977

MARCELLO GOMME

Trg. Foraggi, 8
Trst - Tel. 391203

BENCINSKA ČRPALKA ESSO

Križišče na Opčinah
Trst - Tel. 211366

VODOPIVEC GIOVANNI

Zgonik 50/A
Tel. 229122

GOMME G&G

Dolina, 206
Tel. 228169

AVTOMOBILIZEM / 16. MEDNARODNI RALLY SATURNUS

Toyota celica premočna za francoski renault clio

V točkovanju za državno prvenstvo slavila posadka Peljhan-Kacin

LJUBLJANA - »Ze prvi dan rallyja sem peljal na meji mogočega. Čeprav je to že moja četrta zmagala na Saturnusu, moram reči, da jo je bilo najtežje doseči. Letos res ni bilo makadamskih preizkusenj, vendar je bil asfalt zelo težak, gladek in spolzek in zato ni dovoljeval nikakršnih napak. Običajno na vseh dirkah sprva taktiziram. Silovit start mojega sonarodnjaka Baumschlagerja, ki je potem ze prvi dan dirke koncal z odstopom, pa me je

prisilil, da od samega začeta vozim na vso moč.« Tako je včeraj pripovedoval ponovni zmagovalci rallyja Saturnus, Avstrijec Franz Wittmann, ki si je tudi tokrat privozi izjemno zmago, saj je blestel na vseh dvajsetih hitrostnih preizkusnjah. Dosegal je prve case, s sovoznikom Pattermannom in toyoto celico turbo 4WD, skupina A, pa je na večini prog pri-

morskega dela rallyja postavil nove rekorde in s tem dobesedno spravljaval na noge množico navdušenih gledalcev. Prvi in tudi drugi dan dirke se jih je v čudovitem sončnem vremenu zbralo med stiriideset in petdeset tisoč, njihova navdušenost nad hrumečimi konji pa ni usla niti gostom iz tujine. Čelo več. Drugouvršeni Francoz Philippe Bugalski,

ki je iz Williamsovega renaulta clia 16S, skupina A, potegnil vse, kar je bilo mogoče, je dejal, da je bil to tudi zanj dodatni motiv. Imel je celo občutek, da se nahaja na dirki za svetovno prvenstvo. Bugalski kljub siceršnjemu svetovnemu slovesu včeraj vendarle ni bil povsem »resen« tekmecc Wittmannu. Pri tem nikakor ni slo le za dejstvo, da Avstrijec dobro pozna vse pasti in prednosti Saturnusovih preizkusenj. Odločujoča je bila namreč tudi moč Wittmannovega motorja ter prednost stirkolesnega pogona. Clio Philippea Bugalskega je bil pac opremljen s kratkim menjalnikom, ki ni primeren za doseganje velikih hitrosti na asfaltnih preizkusnjah. Makadamskih pa letos ni bilo. O odločujoči vlogi priprave vozila je po končani dirki spregovoril tudi tretjevršeni, Avstrijec Raphael Sperrer, ki je gledalce navdušil s svojim audijem coupejem S2, skupina A. Pomagala mu je izbira gum, ki pa je njegovega neposrednega tekmecc, sonarodnjaka Goettlicherja, včeraj dobesedno spravljala ob živce. Menda je kar dvakrat menjaval gume na svojem fordu escortu RS cosworthu, skupina A, a obkral je bila izbira napacna. Kljub temu se je uvr-

stil na četrto mesto. Omeniti velja odličnega Ceha Jindricha Stolfu, ki je tudi letos s svojim znanjem iz sibke skode iztisnil nemoogoce ter se uvrstil na odlično 10. mesto.

O igri živcev na tekmi pa lahko največ povedo naši tekmovalci, ki so se kljub težavam v skupnem seštevku dokaj visoko uvrstili. Slavku Komelu je uspelo priti do konca prvega dela rallyja in je na domačem terenu znova dokazal, da je dejansko mojster dvokolesnega pogona in da res podrobno pozna svoj opel kadett GSi 16V, skupina A. Toda zanj je bilo dirke konec ze kmalu po startu drugega dela tekme, ko mu je na »planinskih ridah« preskočil glavni jermen v motorju. Avto je obtical, s tem pa je splavala po vodi celo zmaga. Podobnih težav s slabo pripravljenimi vozili je bilo se veliko, vsi po vrsti pa so zatrljevali, da je bila dirka kljub temu zanimiva in dobro organizirana.

Zlobneži bodo trčili, da proga vendarle ni bila povsem asfaltirana (Foto: A. Stražar/TRIO)

»Žrtve« Saturnusa Letošnji rally Saturnus je od 96 posadk koncalo 61, samo po prvem delu pa jih je v igri ostalo 68. Najvisji davek je pobrala prva hitrostna preizkušnja, kjer je odstopilo kar sedem tekmovalcev. Najslabše sta jo odnesla Avstrijec Ölsinger in Nemec Hiendlmayer, ki sta izvedla salto mortale in konca-

la na strehi. Do konca prvega dne je slo s proge se 11 naših predstavnikov. Bricelj (ARD Spark), Ahcin (AK West Olimpija), Veljak (AMTK Koper), Grum (ARC Lizzy), Zorc (AMD Avto Sluga), Trcek (ARD Kompas Hertz), Valic (AMD Gorica), Agnic (AMD Avto Sluga), Zbogor (AMD Gorica), Podgornik (ABC Sport) in Zickar (-AMD Slovenijavto) so postali žrtve nesreč ali okvar. V peti HP je zanimivo nesrečo doživel Nemec Bayer, ki je dobesedno »poletel s ceste«, deseta HP pa je pomenila veliko razočaranje za Avstrijca Baumschlagerja, ki je vse doletel za prvouvršcenim rojakom Wittmannom zastajal za minuto in osem sekund, pred Bugalskim pa je imel ze lepo prednost. Zaradi okvare menjalnika je moral na predzadnji preizkusnji prvega dne svoje tekmovalstvo zaključiti.

Pred začetkom drugega

dne je marsikatero domačega ljubitelja rallyja razočarala novica, da je do takrat nas najboljše uvršcen tekmovalcec Tomaž Jemc (ARC Lizzy) diskvalificiran. Po težavah s cevjo za dotok goriva je »zvedavi« Tomaž odprl motorni pokrov svojega vozila z namenom, da si stvar ogleda od blizu. A glej ga zlomka, to je storil tam, kjer to ni dovoljeno. Nikjer drugje kot v »parc ferméju«, čemur je sledila takojšnja diskvalifikacija. Po zagotovitvi se nekaterih udeležencev dirke se ni zgodilo prvic, da si je Jemc privoščil takšno drznost. Vsekar bi lahko zaprosil za dovoljenje za popravilo, tako majhno napako bi potem lahko odpravili takoj, zamude na start 1. HP drugega dne pa verjetno sploh ne bi bilo. Prav prva hitrostna preizkušnja pa je stevilo naših v dirki se enkrat močno zmanjšala. Kavcic (ARD Spark) je odstopil zaradi okvare, Trost

(AMD Gorica) se je skoraj prevrnil, se nato nekako ujel, vendar je moral odstopiti zaradi poškodbe. Lukovic (ARD Spark) ni zvozil ostrega ovinka in je koncal v skalah, Komela pa je »pokopal« nesrečni jermen. Turk (ARC Lizzy) je postal žrtev 16. HP, zadnja žrtev rallyja pa je bil v predzadnji etapi Italijan Bedini, ki je dotlel vozil na šestem mestu.

Rezultati - skupno: 1. Wittmann - Pattermann (Avs, toyota celica) 2:37.43, 2. Bugalski - Neyron (Fra, renault clio williams) + 5.03, 3. Sperrer - Loidl (Avs, audi coupe) + 5.56, 4. Goettlicher - Zwanzigleitner (Avs, ford escort cosworth) + 7.49, 5. Rossenberger - Schwarz (-Avs, ford escort cosworth) + 11.54, 9. Peljhan - Kacin (Slo, VW golf rally G60) + 19.11, 11. Janežic - Pucelj (Slo, mazda 323 GT-R) + 21.04, 13. Zdesar - Rezek (Slo, mazda familia 4WD) + 22.24.

Clio Francoza Bugalskega ni bil pripravljen za slovenske ceste (Foto: A. Pavlič/TRIO)

NOGOMET / 1. SNL - 30. KOLO

Kompas Holidays je doma izgubil točki

Gostje so gol dosegli že v prvem polčasu

Kompas Holidays - Publikum 0:1 (0:1) LJUBLJANA - Stadion na Viču, 300 gledalcev, sodnik Kolaric (Kidricevo).

STRELEC: 0:1 - Matjaz Stancer (42).

KOMPAS HOLIDAYS: Zavirsek, Kostic, Ciric (Kavcic), Cerimovic, Novakovic, Mitrovic, Udovic (Emersic), Gruskovnjak, Mrak, Cosic, Siljak.

PUBLIKUM: Kozelj, Turk, D. Romih (Seslar), Zilnik, G. Blatnik, Pirc, Stancer, Pranjic, B. Romih, Krasovec (Kacanic), Gorsek.

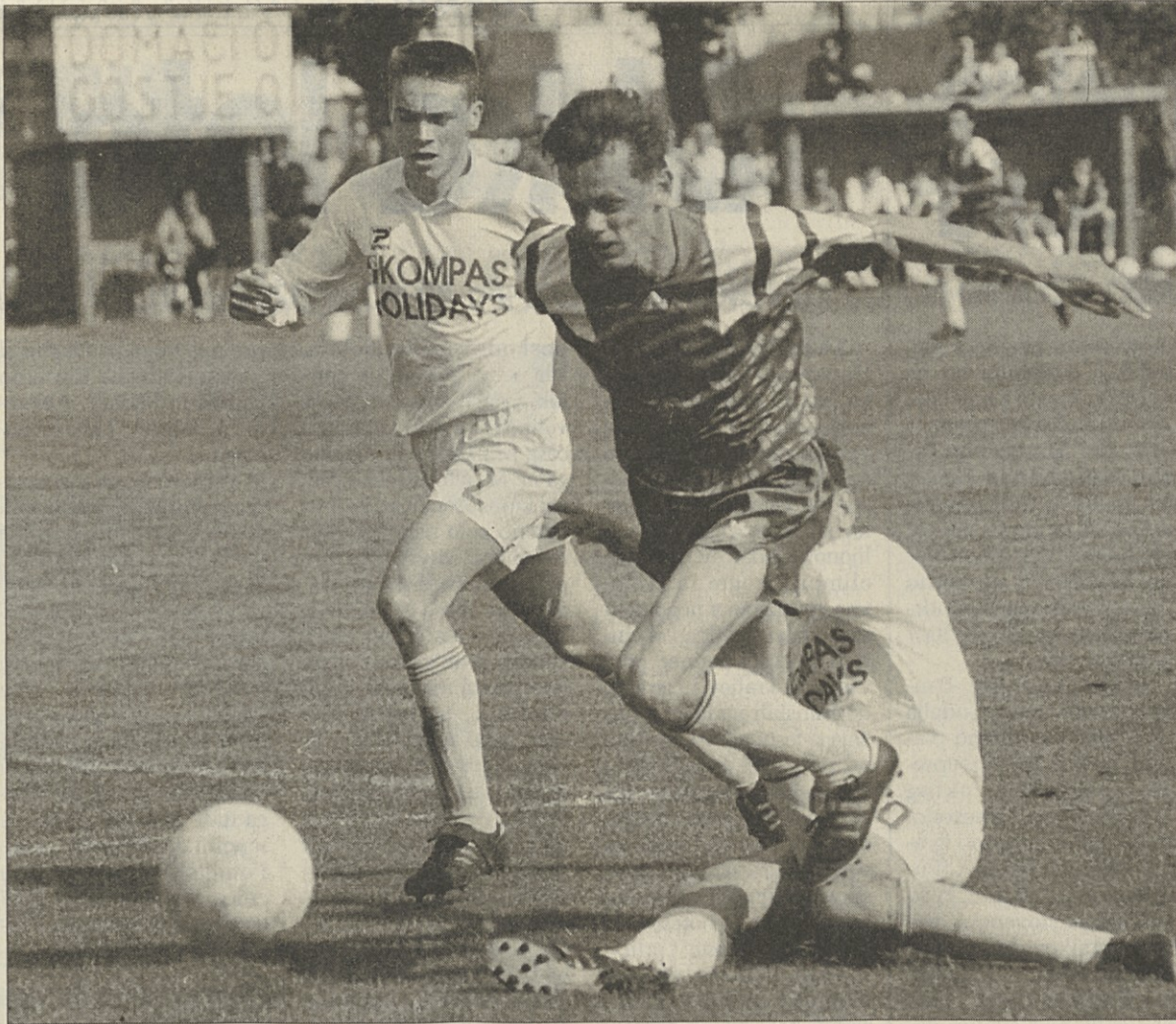
Celjski finalisti pokala Slovenije so izkoristili eno redkih priložnosti na tujem in na Viču zaslužno osvojili točki. Celo brez napadalca Suada Besirevica (-dva rumena kartona) so osvojili dragoceni par no-

vih točk ter se dokončno rešili vseh skrbi za boj za obstanek. Zdaj bodo »živeli« le za prestižno tekmo v finalu pokalnega tekmovanja proti SCT Olimpiji, kajti »vizo« za evropsko tekmovalstvo praktično ze imajo v zepu. Gostitelji so se z nepričakovanim porazom dokončno poslovili od visoke uvrstitve.

Igra je bila dokaj zanimiva in borbenata, toda z veliko prekinitvami. Ze na samem začetku so domaci napravili lepo priložnost, sredi prvega polčasa pa bi sodnik Kolaric lahko za Kompas Holidays dosodil enajstmetrovko po prekršku nad Novakovičem. Gosti so se uspešno branili in čakali na svoje priložnosti iz nasprotnih napadov. Prav iz enega od teh protinapadov je Matjaz Stancer

dosegel zmagoviti zadetek, ko se je prebil skozi nepazljivo obrambo Ljubljancanov, na koncu pa ugnal se vratarja Zavirsko ter spravil zogo v mrežo. Gostitelji so imeli kar nekaj lepih priložnosti, zlasti Gruskovnjak in Siljak, oba pa sta bila premalo iznajdljiva pri zaključnih strelh. (I. S)

Finale pokala Slovenije bo v Celju Finalna tekma v tekmovanju za pokal Slovenije bo po vseh neljubih zapletih kljub vsemu v Celju v sredo, 2. junija, na stadionu Skalna klet. Organizator tekme je po »prisilni« odgovodi podjetja Studio Publikum Agencija NTRC, za pokalnega prvaka pa se bosta pomerili ekipi SCT Olimpije iz Ljubljane in domačega Publikuma.

Na Viču so imeli Celjani (temni) manj priložnosti, vendar so kljub temu osvojili obe točki (Foto: Aleks Stražar/TRIO)

GORSKO KOLESARSTVO / POKAL ENERGIA '93

Na Urhu je bil pri mladincih najhitrejši Robi Lamovšek, pri članih pa zopet odlični Idrjic Boštjan Brelih

LJUBLJANA - Na Urhu pri Ljubljani je bila včeraj druga dirka slovenskega pokalnega tekmovanja gorskih kolesarjev Energija '93. V organizaciji SD Zadvor in pod pokroviteljstvom Pivovarne Union je na 5 km dolgem krogu tekmovalo rekordno število registriranih tekmovalcev - skupaj okoli 50 - tekmovalci pa so popestrili se »rekrutivci«. Pri mladincih je Ljubljancan Blaž Budji zmago pred nosom odnesel njegov večni tekmecc Robi Lamovšek, pri članih pa je v odsotnosti Marjana Jauka ze v začetku povedel Idrjic Boštjan Brelih, oči-

tno v odlični formi, saj je pred tednodnom dni ze zmagal v spustu. V prvih krogih mu je mešal stene le Rok Cerne, a je potem strgal verigo. Celjan »Koka« Kuzmin je bil najbolj dejaven v zadnjih krogih in se prebil na drugo mesto pred Andreja Marovta-Helesica. Razočarali so ukrajinski tekmovalci z Valentinom Taranom na celu, ki je bil deseti.

Naslednja dirka pokala bo danes teden, v nedeljo 30. t. m., na Črnem Vrhu nad Idrijo.

Rezultati za pokal Energija - mladinci (25 km): 1. Lamovšek (Proloco

Scott) 1:03.43, 2. Budja (Energija) 1:03.45, 3. Rebersak (Proloco Scott) 1:06.27, 4. Golcer (MTB Team Stajerska) 1:07.04, 5. Trobevsek (Fun Sports) 1:08.38, 6. Miklic (Kr. Gora) 1:09.01, 7. Lavric (Kr. Gora) 1:09.10, 8. Lozar (Uni team) 1:09.43, 9. Dolsina (Kr. Gora) 1:10.09, 10. Strnad (MTB Team Stajerska) 1:12.20; **člani (40 km):** 1. Brelih (MBK Crni Vrh) 1:36.11, 2. Kuzmin (Mont Celje) 1:37.56, 3. Marovt-Helesi (Avantura) 1:38.00, 4. Perko (Fun Sports) 1:39.06, 5. Mocnik (Proloco Scott) 1:42.55, 6. Krebs (MTB Team Stajerska)

1:43.53, 7. Rebersak (Proloco Scott) 1:44.28, 8. Beloskalenko (Ukrajina) 1:45.33, 9. Kolar (Proloco Scott) 1:46.37, 10. Taran (MTB Team Staj.) 1:47.23.

Drugi rezultati - rekreativci (15 km): 1. Srdar (Ultra-Trade) 37.00, 2. Stanovnik (Maxisport) 37.35, 3. Marinko (Lj) 38.12, 4. Jagodic (Koseze) 39.22, 5. Galjot (Alp Sport Kamnik) 39.53; **veterani (10 km):** 1. Oblak (Gorenja vas) 25.49, 2. Cerne (SD Zadvor) 28.67, 3. Lenarsic (Uni team) 30.41, 4. Bricelj (SD Zadvor) 35.25; **ženske (10 km):** 1. Tenze (MCMP) 32.16. (A. D.)

Andrej Marovt-Helesic je 2. mesto izgubil v zadnjem krogu (Foto: Z. Živulovic/TRIO)

NOVICE

Nogomet

1. SNL, pari 30. kola: Nafta - Belvedur Izola, SCT Olimpija - Zivila Naklo, Studio D - ETI Elektroelement Zagorje, Potrosnik - ISS Zeleznicar, Gorica - Steklar, Maribor Branik - Mura, Koper - Rudar, AM Cosmos Ljubljana - Mavrica (vse ob 16.30).

Močna konkurenca v Trziču

TRZIC - Na odprtem prvenstvu Trziča v kegljanju je nastopilo 160 tekmovalcev iz 20 slovenskih klubov in iz Hrvaške. Boris Benedik je z 944 podrtimi keglji postavil nov rekord kegljišca, za dva keglja pa je zaostal hrvaški reprezentant Vladimir Galjanic. **Rezultati:** 1. Benedik (Iskra Stevci) 944, 2. Galjanic 942, 3. Juvancic (oba Grmošćica) 906, 4. Turk (Tekstina) 905, 5. Bizjak (Foto Fantasy) 899, 6. Urbanc (Evrospektar) 896, 7. Stoklas (Bonsai) 895, 8. Ivancic (Gradis) 892, 9. Cerin (Ljubelj) 891, 10. Bratina (Tekstina) 890. (N. A.)

Jadralci za naslove

LJUBLJANA - Od jutri do 30. maja bo v okolici Predvdvora potekalo 2. DP v letenju z jadralnimi padali. Začetek bo ze danes ob 18. uri, tekmovalni spored pa se bo odvijal vsak dan od 11. ure dalje. Piloti bodo vzletali s Kriške gore, Krvavca, Potoške gore in Velike planine. Startno mesto se bo določilo vsak dan sproti, in sicer glede na vremenske pogoje. Tekmovalstvo bo potekalo v preletih. Na prvenstvu bo sodelovalo 90 jadralnih pilotov.

Zmaga in poraz Ježice

BOURG EN BRESS - Po uspešnem 1. kolu na mednarodnem kosarkarskem turnirju v Franciji so mlade igralke Ježice v enem dnevu odigrale dve tekmi. V prvem srečanju je bila nasprotnik grška ekipa Selection d'Attique, ki je pravzaprav nepopolna grška mladinska reprezentanca. Močne Grkinje so ze ob polčasu vodile za 15 točk. Toda proti pričakovanju je uigrana kadetska prva petorka Ljubljancanek v drugem polčasu zaigrala odlično in skoraj pripravila presenečenje, vendar jim je za to zmanjkalo casa. Končni izid je bil 59:63 (17:32). V drugi tekmi so Ljubljancanke zaigrale proti francoski ekipi Challes les Eaux Basket. Razlika med ekipama je bila več kot očitna in Ljubljancanke so zmagale s 105:41 (52:21).

Slovenija v skupino B

BUKARESTA - Z uvrstitvijo na 17. mesto med 26 ekipami se je slovenska reprezentanca v ritmični gimnastici uvrstila v skupino B. Na prvih 15 mest so se uvrstile samo tekmovalke iz Bolgarije, Rumunije in nekdanje Sovjetske zveze - Rusinje, Belorusinje in Ukrajinke. Med posameznicami je zmagala Belorusinja Olga Gantar pred Bolgarko Elmo Stefanovo. Izmed naših je nastop najbolj opravila Erika Rakusa, ki se je uvrstila v prvo polovico udeleženk. Nina Piletic in Ana Lazic sta se uvrstili na 55. in 58. mesto, Ana Gril pa zaradi poškodbe ni nastopila. **Rezultati - ekipno:** 1. Bolgarija 108.90, 2. Rumunija 108.70, 3. Ukrajina 108.50, ... 17. Slovenija 102.30; **posamezno:** 1. Gantar (Bls) 37.45, 2. Stefanova (Bol) 36.85, 3. Baircyna (Rus) 36.80 ... 41. Rakusa 34.45, 55. Piletic 33.95, 58. Lazic (vse Slo) 33.90.

SVETOVNI TEK MIRU / 50.000 KM IN 70 DRŽAV

V Sloveniji bo štart 24. maja v Novi Gorici

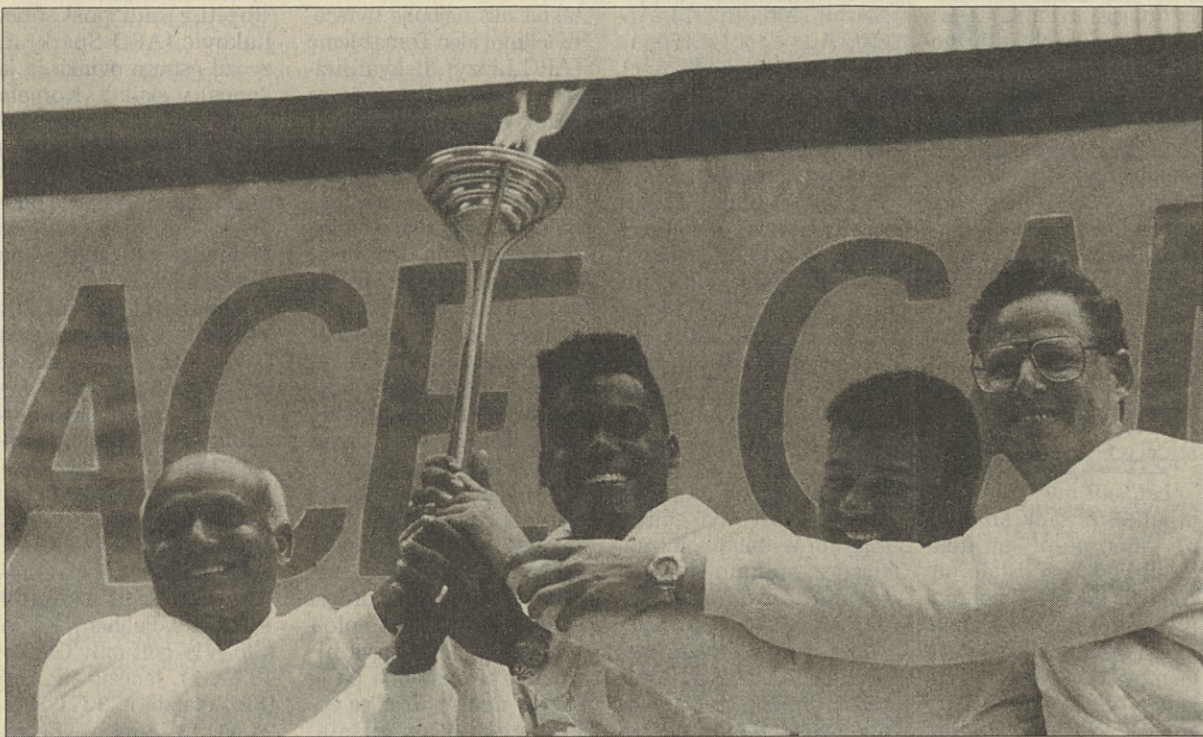
26. maja bodo tekači predali plamenico Avstrijcem

LJUBLJANA - Sri Chinmoy Oneness - Home Peace Run je univerzalni izraz enotne težnje po svetovnem miru. V Evropi je leta 1991 nosilo plamenico miru 70.000 ljudi skozi 27 držav. Letos se bodo v New Yorku na startu Teka miru srečali tekači iz 40 držav, tako da bo plamen miru že četrtič obšel svet in prizgal plamenice, ki bodo naslednje tri mesece nosile idejo miru na poti, daljši od 50.000 km v več kot 70 deželah. Med tistimi, ki

se zavzemajo za mir, je tudi osemkratni olimpijski zmagovalac Carl Lewis. Slavnati atlet se bo tako kot že velikokrat na podobnih prireditvah tudi tokrat pojavil na startu. Plamenice evropske zvezne stafete bodo maja prišle v Nemčijo, kjer se bodo 20. junija v Berlinu združile v enotnem evropskem praznovanju za mir. Svetovni Tek miru bo potekal tudi skozi Slovenijo. Start bo v ponedeljek, 24. maja, v Novi Gorici (približno ob 10. uri), plamenica pa bo

krenila po poti Ajdovščina - Vipava - Razdrto - Postojna (prihod predvidoma ob 17. uri in nočitev). V torek bo nadaljevala pot iz Postojne (ob 10. uri) skozi Logatec, Vrhniko in Brezovico do Ljubljane, kamor bo prispela med 15. in 15.30. Sledil bo postanek in osrednja prireditev pred magistratom, tekači pa bodo nato nadaljevali pot skozi Medvode do Kranja (prihod ob 20. uri, sprejem plamenice in nočitev). V sredo, 26. maja, bodo tekači nadaljevali

pot iz Kranja ob 8. uri čez Trzin do Ljubelja, kjer bodo ob 11. uri predali plamenice avstrijskim tekačem. Vključitev slovenskega dela poti Teka miru je usklajena z mednarodno določenimi časovnimi termini, zato so bili organizatorji, Sri Chinmoy Marathon Team v sodelovanju z Atletsko zvezo Slovenije, prisiljeni izpušiti del poti. Gre za odsek Razdrto - Senožece - Skočjan - Ilirska Bistrica - Pivka - Postojna. Teka miru se lahko udeleži vsak.

Med tistimi, ki se zavzemajo za mir, je tudi osemkratni olimpijski zmagovalac Carl Lewis (drugi z leve)

HRVAŠKA / ROKOMETNI ČUDEŽ

Zagrebski rokometiški kot Cibona in Croatia

Igralci odlično zaslužijo in ne silijo v tujino

ZAGREB - Sportna emblema in maskoti Zagreba sta Croatia in Cibona. Nogometaši in kosarkarji so nesporne zvezde in nedotakljive veličine, katerih statusa ne morejo ogroziti niti občasni slabi rezultati, ne vojna, ne revščina in vsehsplosna beda, skratka - prav nič. Za bogastvo in slavo jim ni treba skrbeti, saj je dovolj, da so člani Croatie (Dinama, Hask Gradanskoga...) ali Cibone.

V tej sezoni se je v polfinalni dvojici vrnil tudi Badel 1862 Zagreb. Kljub dobrim rezultatom so rokometiške zmeraj obravnavali kot »male sportnike«, vse dokler se ni pojavil Zagreb. Njihov vzpon se je začel že pred tremi leti, ko so preskočili stopnico iz druge lige in pristali na mestu prvaka nekdanje Jugoslavije. Lani so, ne glede na to, da zaradi vojne niso mogli igrati nobene tekme v Zagrebu, postali evropski prvaki.

Najboljši dokaz za to je polfinalna tekma za pokal evropskih prvakov proti francoskemu Veniseuxu. Čeprav so Zagrebčani preprečljivo slavili že v prvem srečanju v Franciji (s 4 goli razlike), je bila povratna tekma sportni dogodek meseca na Hrvaškem. Igrali so v Ledeni dvorani Doma sportov, vstopnice so bile razprodane že vnaprej, takšne evforije pa ne pomnijo niti iz časov Cibonine nadvlade v Evropi,

niti od takrat, ko je Ciro Blažević prvič z Dinamom osvojil naslov prvaka Jugoslavije leta 1982. Zagreb je takrat premagal Francoze z 9 goli razlike pred 12.000 gledalci v »južnoameriški atmosferi Ledene dvorane«. Kako je Badel 1862 Zagreb (sponzor, za katerega pravi, da ga ta radost stane pol milijona mark na leto) spravil hrvaško javnost do takšnega navdušenja? In kako si je rokomet uspel priboriti enakopravno obravnavo z nogometom in kosarko? Ključni osebnosti projekta »Velikega Zagreba« sta vsekakor Zoran Gobac in Nenad Volarević, poklicni tajnik in direktor kluba. Gobac spada med najbogatejše zagrebske podjetnike in je lastnik verige bifejev in butikov, svoje »cesarstvo« pa je povečal tudi v procesu preobrazbe družbene lastnine. Tako je na primer kupil tovarno Obuća, kar je edini zanesljiv podatek, medtem ko tisti, ki so klubu blizu, pripovedujejo, da Gobac niti sam ne ve, koliko delnic in kapitala ima v rokah ta hip. Dvojec Gobac-Volarević tako krmari v hrvaškem rokometu, dosegla pa sta tisto, o čemer mogocneži iz Croatie ali Cibone lahko samo sanjajo - reprezentanco in celotno Hrvaško rokometno zvezo v celoti držita na vajetih. Brez težav sta z mesta selektorja zamenjala legendarnega Josipa Milkovića

in ga javno uzalila z najhujšimi besedami ter na njegovo mesto pripeljala Zdravka Zovka, trenerja Zagreba! Mimogrede držita Volarević in Gobac na povodu tudi predsednika HRS Boža Susca, znanega TV komentatorja, kar dovolj zgovorno pravi o odnosu samoderžev Zagreba do medijev in novinarjev.

Igralci Cavar, Puc, Banfro, Tomljenović, Gudelja ali Kljajić so odlično plačani, menda vsi v povprečju zaslužijo okrog 100.000 mark na sezono. Pri Zagrebu trenutno igrajo tudi trije Slovenci (Pusić, Puc in Banfro), ki so tudi edina slovenska trojka sportnikov, ki ima raje hrde od tolarjev. Tudi trener Zdravko Zovko se ne pritožuje nad svojim zaslužkom, saj je znano, da dobiha 5.000 mark na mesec. Izток Puc pa se je, da ne bi postavil pod vprašaj svojega visokega materialnega statusa, raje odločil, da bo igral za hrvaško in ne za slovensko reprezentanco. Poleg tega si je izbral Hrvaško kot stalno bivališče, poročen je s hčerko Hrvoja Horvata, znamenitega beljelovskega rokometasa.

Kmalu bo zanimivo videti, koliko se je Zagreb približal najboljši slovenski klub, Celje Pivovarna Lasko. Če bo Celjanom uspelo pridobiti Alvara Nacinovića in golmana Toncija Paribonija, v kombinaciji pa je še Rolando Pusić, potem so lahko kmalu približajo evropskemu vrhu. Ali to napoveduje, da bodo prav Slovenci oznanili konec zagrebskega in hrvaškega rokometnega čudeža?

MENJALNICA HIDA
Pokrita tržnica Ljubljana
MENJAMO TUDI LIRE, DOLARJE, FRANKÉ, KRONÉ, FUNTE IN GULDNE
VEDNO NA ZALOGI TUDI HRVAŠKI DINARJI
Delovni čas: 7.00 do 19.00 Tel.: 061/126-111, 127-273

TENIS / ODPRTO PRVENSTVO FRANCIJE

Prestizni Roland Garros danes in za vse čase

JAKA LUCU

ros se je že spušcal mrak, ko je McEnroe zgrešil »zicer« na mreži in ko je Lendl od veselja zatulil kot se nikoli v življenju. Leta 1985 je spet zmagal Wilander, potem spet dvakrat Lendl in leta 1988 spet Wilander. Ko je leto dni kasneje Chang s krči v nogah in z banano v ustih psihično dotolkel Lendla, se je

Nemec Michael Stich začelo obdobje neevropskih zmagovalcev.

Novi časi in Jim Courier

Tako kot John McEnroe leta 1984 tudi Stefan Edberg leta 1989 ni povsem verjel, da gre lahko z igrarjem servis - volej v pariškem rdečem peku do konca.

Agassi je proti ekvadorskemu veteranu Gomezu izgubil prvi pariški finale in predlani proti Courierju

tudi drugega. Lani je bil Courier pod silovitim pritiskom obrambe naslova, medijev in nasprotnikov a je izgubil samo en niz, v četrtfinalu proti Ivaniseviću. Jim je tudi letos, se posebej po prepričljivi zmagi v Rimu, prvi favorit. Pete Sampras, ki je lani v Kitzbühlu osvojil prvi turnir na pesku v karieri, je med kandidati za zmago, toda v kaksnem »fivesetjerju« si ga težko predstavljamo kot zmagovalca. Edberg se letos na pesku zelo trudi, osvojil je celo turnir v Madridu in če bo preživel dan razburljivje zmagal, in ki ga na turnirjih za grand slam doživi vsak (morda z izjemo Courierja), bo zelo nevaren. Veliko bolj kot Boris Becker, ki je na petih turnirjih na pesku letos dosegel le tri posamične zmage in odpustil (sporazumno) trenerja Güntherja Bresnika. Ivanisević je nepredvidljiv in lahko stori vse: izgubi v prvem kolu ali osvoji turnir; prav tako lanski finalist Petr Korda. Agassi je udeležbo zaradi poškodbe zapestja odpovedal, Lendl bo težko vzdržal visoki ritem največjih turnirjev in Chang bo spet tekal kot nor. Pesčeni specialisti Bruguera, Costa, Larsson, Sanchez, Novacek in Gustafsson so dobri tenisači, ki v Parizu ne morejo zmagati. Lahko pa zmaga Andrei Medvedev, ki zna in zmaga vse. Tudi v seriji premagovati največje ase.

Zenski turnir brez Monike

Po Chris Evert, ki je s sedmimi posamičnimi zmagami se vedno absolutna rekorderka na Roland Garrosu, je Monika Seles suvereno obvladovala pariško tenisko sceno. Skoraj prepričani smo, da bi Monika zmagala tudi letos, toda blaznež iz Turingije je v Hamburgu na silo presegel čudovito serijo zmag. Steffi Graf bo v Parizu poizkusala tretjič osvojiti naslov in spet postati številka 1 na WTA lestvici. Arantxa Sanchez-Vicario se zdi po zmagah v Barceloni in Hamburgu, kjer je v finalu »pomel« z Grafovo, največji favorit. Tudi Conchita Martinez igra prodoren tenis, prav tako Mary Jo Fernandez in Magdalena Maleeva. Capriati je se spet obnaša, kot da tenis igra samo zaradi starešev in gledalcev, Huberjeva pa za vidnejši rezultat nima dovolj talenta. Morda bo Iva Majoli napravila že dolgo napovedovani korak naprej in morda bo Gabriela Sabatini vendarle dovolj zaupala vase. Tako nezainteresirano, trapasto sarmantna je in tako zelo dolgo se že trudi v Parizu, da bi se ji stvari lahko obmile in vrnile. In v Berlinu je spet igrala tenis, s katerim je leta 1990 zmagala v New Yorku. Ko bi le argentinska zasanjanost in dalmatinski temperament letos pozitivno delovala.

FORMULA 1 / VELIKA NAGRADA MONTE CARLA PRIVLAČI VSE

Dirka leta v kneževini

Nekateri vozniki jo sovražijo, drugi ljubijo, za Ayrtona Senna pa je največji izziv

poskoduje avtomobila, kar pa se je Senni v četrti sezoni že pripetilo. »Drvis z veliko hitrostjo in sploh ni casa za napake, enostavno ga ni. Moras biti natančen, zelo pozoren, kar je tudi fizično zelo naporno. Ves cas moras zavijati in biti prisoten tudi psihično. Skrajne meje so zidovi. Vcasih si dalec od zidu, vendar si ob vsakem vstopu v zavoj misliš poljubil bom zid, poljubil bom zid«, tako zelo si hiter. In če poljubis zid, te vrže na drugo stran, imas občutek, da samo bries zid ... To se ne zgodi samo enkrat ali dvakrat, ampak se resnično dogaja ves cas, v vsakem zavoju. Zato pravim, da moras biti popolnoma buden. To mi je vse, ker skrajno mejo približa robu. To velja za vsakogar, ne samo zame,« razlaga svoje občutke Senna.

Na monaških ulicah je za vsakega dirkača težko, še težje pa za tistega, ki poskuša prehitovati. Nigel Mansell ima slabe spomine na lansko dirko, ko ni mogel prehiteti Senna, in to z avtomobilom, ki je bil v posameznem krogu za tri sekunde hitrejši od Brailcevega, kajti »Ayrton ni naredil niti najmanjše napake«. »Da, težko je,« priznava Brailce, »napasti moraš na samem začetku, kajti biti moraš v prvi vrsti, če želiš imeti sploh kako priložnost na dirki.«

Za Senna, ki ima stanovanje v 15. nadstropju Houston Palacea s pogledom na pristanišče, je ta dirka v nekem smislu tudi domača, pa tudi za nekatere voznike, ki živijo v monaški kneževini. Med temi so mladi nemški zvezdnik Michael Schumacher, Fer-

rarijev voznik Gerhard Berger, Italijana Riccardo Patrese in Michele Alboreto in Belgijec Thierry Boutsen...

Vsi ti vedo, da je zmagati v Monte Carlu ena izmed največjih reči, ki se vam lahko zgodi. Imidz, ki si ga pridobite z eno zmagom, je skorajda nedojemljiv. Toda po letu 1984 sta v Monaku zmagovala samo dva. Stirikrat Alain Prost (v letih 1984, 1985, 1986 in 1988) in petkrat Ayrton Senna (1987, 1989, 1990, 1991 in 1992). Zmaga tudi danes bi pomenila izpolnitev Sennovih sanj. Potolkel bo rekord petih zmag v Monte Carlu, ki si ga deli z Grahamom Hillom, in postavil nova me-

reila. Imel bo pet zaporednih zmag in skupaj šest na istem dirkališču, s čimer bo izenačil rekord Alaina Prosta, ki je šestkrat zmagal v eni državi, v Senni Braziliji. »Toda sanje niso samo postaviti rekord - bolj pomembno je izboljšati svoj rekord, kar je najboljši način za podaljševanje lastne motivacije...«

Toda Monako za Senna, »nekronanega kralja kneževine«, ne pomeni samo zmagovanje, temveč je povezan tudi z zelo pomembnim doživljajem: »Monte Carlo, leta 1988, zadnji trening. Ze sem imel prvi startni položaj, a sem kljub temu vozil vse hitreje. Krog za krogom, hitreje, hitreje in hitreje. Izenacil

sem najboljši cas, nato sem bil hitrejši se za pol sekundo, nato za eno sekundo in se zmeraj sem vozil vse hitreje. Nenadoma sem bil dve sekundi hitrejši od drugih, tudi od mostvenega kolega z enakim avtomobilom. Takrat sem dojel, da ne vozim več zavestno, temveč instinktivno. Bil sem v drugacni dimenziji. Kot da bi bil v predoru, ne samo pred hotelom, temveč kot da je celo dirkališče v predoru. Jaz sem samo vozil, vozil, vse bolj in bolj. Bil sem ze cez rob, toda se zmeraj bi lahko vozil se hitreje. Toda tedaj me je nenadoma nekaj prešinilo. Kot da bi se zbudil in dojel sem, da je bilo ozrazje drugacno, kot je si-

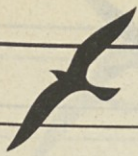
cer. V trenutku sem začel zavirati. Pocasi sem zapeljal proti boksu in tisti dan sploh nisem več hotel na dirkališče. Ustrasil sem se, kajti dojel sem, da sem bil na oni strani svoje zavesti...«

Po tistem nikoli ni dovolil, da bi se mu še kdaj zgodilo kaj takega: »Nisem bil prepričan, da se celotno doživetje ne bi moglo ponoviti, zato si nisem dovolil, da bi sel se enkrat na progo.«

To je zares bilo posebno doživetje v posebnem mestu - mestu, kjer moderna tehnologija formule 1 deluje bolj kot kjer koli drugje, kot da prihaja z drugega planeta, ce gledamo na okolico. (J. M.)

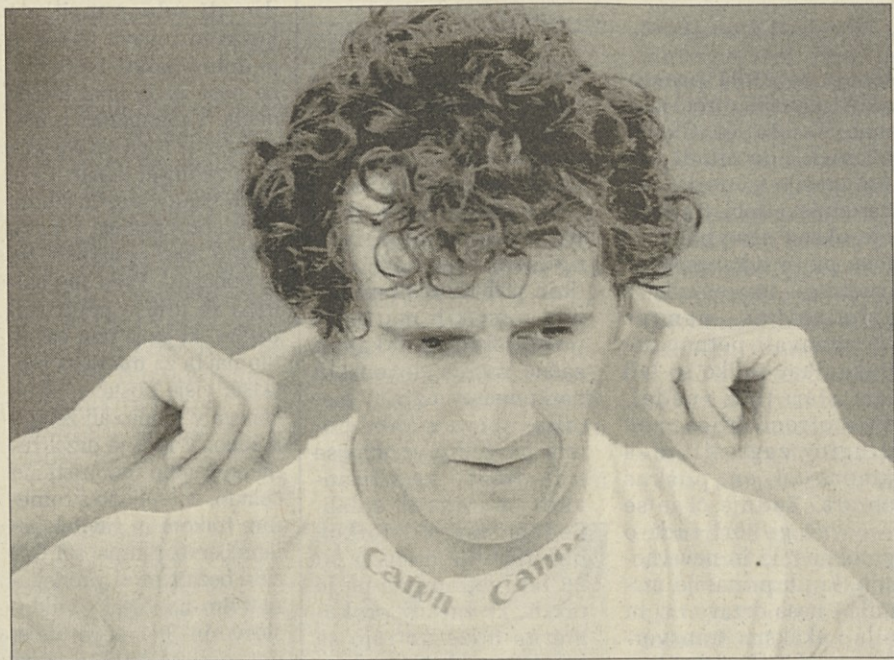
Na monaških ulicah je za vsakega dirkača težko, še težje pa za tistega, ki poskuša prehitovati

FORMULA 1 / VELIKA NAGRADA MONTE CARLA

Prost neuničljiv

Mali Francoz si je že šestič zapored zagotovil najboljši štartni položaj

Francoz Alain Prost bo tudi danes štartal v prvi vrsti (telefoto AP)

dirko: »Avtomobil je za res enkrat in ga je veliko lažje voziti.«

Senna si je ob nesreči poskušal roko, vendar je dejal: »Poskodb se zavedam samo ob močnem sunku koles, ko ta priletijo na rob pločnika, sicer pa je vse v redu.«

Vrstni red na štartu
1. vrsta: Prost (Fra, Williams) 1:20.557 (povprečna hitrost 148.725 km/h), Schumacher (Nem, Benetton) 1:21.190. 2. vrsta: Senna (Bra, McLaren) 1:21.552, Hill (VB, Williams) 1:21.825. 3. vrsta: Alesi (Fra, Ferrari) 1:21.948,

Patrese (Ita, Benetton) 1:22.117. 4. vrsta: Berger (Av, Ferrari) 1:22.394, Wendlinger (Av, Sauber) 1:22.477. 5. vrsta: Andretti (ZDA, McLaren) 1:22.994, Comas (Fra, Larrousse) 1:23.246. 6. vrsta: Lehto (Fin, Sauber) 1:23.715, Warwick (VB, Footwork) 1:23.749. 7. vrsta: Brundle (VB, Ligier) 1:23.786, Herbert (VB, Lotus) 1:23.812. 8. vrsta: Alliot (Fra, Larrousse) 1:23.907, Barrichello (Bra, Jordan) 1:24.086. 9. vrsta: Fittipaldi (Bra, Minardi) 1:24.298, Suzuki (Jap, Footwork) 1:24.524. 10.

vrsta: De Cesaris (Ita, Tyrrell) 1:24.544, Zanardi (Ita, Lotus) 1:24.888. 11. vrsta: Blundell (VB, Ligier) 1:24.972, Katayama (Jap, Tyrrell) 1:25.236. 12. vrsta: Boutsen (Bel, Jordan) 1:25.267, Alboreto (Ita, Lola) 1:26.444. 13. vrsta: Barbarza (Ita, Minardi) 1:26.582; ni se uvrstili: 26. Badoer (Ita, Ferrari Lola) 1:29.613.

Vrstni red dirkačev za SP: Prost 34 točk, Senna 32, Schumacher 14, Hill 12, Blundell in Herbert 6, Lehto in Patrese 5, Brundle 4, Fittipaldi 3, Alliot 2, itn.

NAMIZNI TENIS / SVETOVNO PRVENSTVO

V moškem finalu Seive in Gatién

Pri igralkam zmagala J. Koreja

GÖTEBORG - Juzna Korejka Hyun Jung-hwa je osvojila naslov svetovne namiznoteniske prvakinja med posameznicami. Tretja nosilka je v finalu na hitro premagala Chen Jing iz Tajvana. Chen, 12. nosilka, se je občasno uspešno branila, vendar pa je njeni igri manjkalo pobude. Hyun je največ igrala na »backhand« nasprotnice in jo prisilila k napakam. Po dveh gladkih nizih v korist Juzne Korejke je v tretjem povedla Chen, vendar pa je nova svetovna prvakinja hitro nadoknadila zaostanek in z zmago končala prevlado Kitajk, ki so od leta 1979 sedemkrat zapored osvojile naslov svetovnih prvakinj med posameznicami. Bronasti kolajni sta pripadli Romunki Otiliji Badescu in Kitjaki Gao Jun.

Pri mešanih dvojicah sta zmagala prva nosilca Kitajca Wang Tao in Liu Wei, ki sta tako edina ubranila naslov svetovnih prvakov izpred dveh let. Pri moških dvojicah sta se v finale uvrstila kitajska para Wang Tao/Lu Lin in Ma Wenge/Zhang Lei, nosilca stevilk ena in enajst, pri ženskih dvojicah pa se bodo za prvo mesto pomerila para Deng Yaping/Qiao Hong in Liu

Wei/Qiao Yumping.

V finalu posameznikov se bosta danes pomerila Belgijec Jean-Michel Saive in Francoz Jean-Philippe Gatién. Saive je v treh nizih ugnal olimpijskega zmagovalca in prvega favorita prvenstva Jana-Oveja Waldnerja in dosegel »svojo največjo zmago«. Gledalci v dvorani Scandinavium so kar onemeli ob porazu svojega ljubljence. »Bilo je težko. Nisem igral najbolje. Saive pa je bil izvrsten,« je povedal Sved. »Pri rezultatu 19:12 sem začel igrati vse bolj sproščeno, Waldnerju pa ni uspelo prav nič. Videl sem, da je živčen,« je menil presrečni Belgijec. V drugem polfinalu je imel drugi nosilec Gatién veliko več dela s Hrvatom Zoranom Primorcem. 14. nosilec je že vodil z 1:0 in 2:1 v nizih, v odločilnih trenutkih pa je bil Gatién bolj zbran.

Ženske - polfinale: Hyun Jung-hwa (J. Kor, 3) - Badescu (Rom) 17:21, 21:17, 22:20, 11:21, 22:20, Chen Jing (Tajvan, 12) - Gao Jun (Kit, 4) 21:9, 21:15, 21:14; **finale:** Hyun Jung-hwa (J. Kor, 3) - Chen Jing (Tajvan) 21:16, 21:15, 21:14.

Mešane dvojice - finale: Wang Tao/Liu Wei

(Kit, 1) - Yoo Nam-kyo/Hyun Jung-hwa (J. Kor, 6) 22:20, 13:21, 21:9, 21:1.

Ženske dvojice - četrtfinale: Deng Yaping/Qiao Hong (Kit, 1) - Toth/Ello (Madz) 21:15, 21:15, 21:3, Chai Po Wa/Chen Tan Lui (Hongkong, 5) - Wi Bok Sun/An Hui Suk (S. Kor, 13) 21:19, 21:15, 21:15, Liu Wei/Qiao Yumping (Kit, 10) - Li Bun Hui/Yu Sun Bok (S. Kor, 4) 24:22, 20:22, 23:21, 18:21, 21:14, Gao Jun/Chen Zihe (Kit, 2) - Chen Jing/Xu Jing (Tajvan, 16) 21:19, 17:21, 22:20, 21:14; **polfinale:** Deng Yaping/Qiao Hong (Kit, 1) - Chai Po Wa/Chan Tan Lui (Hong Kong, 5) 21:12, 21:8, 21:14, Liu Wei/Qiao Yumping (Kit, 10) - Gao Jun/Chen Zihe (Kit, 2) 21:9, 21:16, 21:11.

Moske dvojice - polfinale: Wang Tao/Lu Lin (Kit, 1) - Yoo Nam-kyu/Kim Taek-Soo (J. Kor, 3) 22:20, 26:28, 21:16, 22:20, Ma Wenge/Zhang Lei (Kit, 11) - Liu Guoliang/Lin Zhigang (Kit) 21:11, 21:12, 21:18.

Moski - polfinale: J.-M. Saive (Bel, 7) - Waldner (Sve, 1) 21:17, 25:23, 21:16, Gatién (Fra, 2) - Primorac (Hrv, 14) 12:21, 21:16, 17:21, 21:16, 21:11.

NOVICE

Sedaj je najzanimivejši boj za obstanek

MILAN - Kaze, da je glede italijanskega nogometnega državnega naslova po petkovi Milanovi zmagi v Cagliariu (1:0) že vse odločeno, ceprav so se teoretske možnosti, da bi po »scudettu« posegel tudi Inter. Z osvojen točko v Cagliariu bo Milanu v naslednjih dveh tekmah zadostovalo osvojiti dve točki. Capellovo moštvo pa bo v prihodnjem kolu igralo doma proti Brescii, v zadnjem pa v gosteh proti Genoi. Inter, ki bi moral nujno zmagati na vseh preostalih tekmah, da bi lahko se upal na naslov, pa bo že danes pred nelahko nalogo. Spoprijel se bo namreč (sicer doma) z neugodnim nasprotnikom, kot je Foggia, ki je največje presenečenje tega prvenstva. Danasnje, 32. kolo A lige pa bo zanimivo tudi zaradi boja za obstanek. Pravi derbi bo v Firencah, kjer bo Fiorentina gostila Udinese. Za to tekmo so uvedli izredne varnostne ukrepe, saj bo danes stadion v Firencah bolj podoben vojašnici (toliko bo namreč policajev) kot športni areni. Dokaj vroče bo tudi v Brescii, kjer bo gostoval Lazio, in v Genovi (Genoa - Parma). Za nogometne sladokusce pa je priporočljiva tekma v Turinu med Juventusom in Sampdoria.

DANASNJI SPORED: Ancona - Pescara, Brescia - Lazio, Fiorentina - Udinese, Genoa - Parma, Inter - Foggia, Juventus - Sampdoria, Napoli - Torino, Roma - Atalanta.

VRSTNI RED: Milan 48, Inter 43, Parma 37, Juventus in Lazio 36, Cagliari in Sampdoria 34, Torino in Atalanta 33, Roma, Napoli in Foggia 30, Genoa 27, Fiorentina in Udinese 26, Brescia 25, Ancona 17, Pescara 15.

Florjančič zanesljivo na srečanju v Lucci

LUCCA - Eden od derbijev danasnjeja, 35. kola italijanske B lige bo v Lucci, kjer bo domači Lucchese igral proti Cremoneseju, ki je drugi na lestvici in po Reggiani tudi glavni kandidat za napredovanje v A ligo. Ker bo tokrat odsoten najboljši strellec ekipe Tentoni, ker je diskvalificiran, bo njegovo mesto zanesljivo prevzel slovenski reprezentant Florjančič.

Avstrija: po porazu Salzburga prvenstvo spet odprto

SALZBURG/DUNAJ. Nogometno prvenstvo v prvi avstrijski zvezni ligi se ni odločeno. Vodeča ekipa Austria iz Salzburg je predodločno tekmo proti najnevarnejšim zaslodovalcem, dunajsko Avstrijo, izgubila. Ekipa trenerja Ota Barica je bila pred rekordno kuliso 15.000 gledalcev na domačih tleh porazena z 1:3 (1:2), tako da se je vodstvo na lestvici zmanjšalo na samo se dve točki. Nobenih možnosti za osvojitve naslova avstrijskega prvaka pa ima po porazu proti Sportclubu (1:2) Wacker Innsbruck, ekipa, ki jo je v jesenski sezoni uspešno treniral ljubljanski »nogometni profesor« Branko Elsner. (I.L.)

Lestvica po 32. kolu: 1. Austria Salzburg 30 2. Austria Dunaj 28, 3. Wacker Innsbruck 25, 4. Admira-Wacker 25, 5. Rapid Dunaj 22, 6. St. Pölten 21, 7. Wiener Sportclub 18, 8. Vorwärts Steyr 16.

Burillo prvi finalist v Bologni

BOLOGNA - 19-letni Spanec Jordi Burillo je prvi finalist mednarodnega teniskega turnirja v Bologni. V polfinalu je včeraj premagal Italijana Claudia Pistolesija s 6:1, 7:5.

Dirka Čedad - Stara gora

VIDEM - Tudi Clay Regazzoni se bo udeležil tradicionalne, 16. avtomobilistične dirke za gorsko nagrado Čedad - Stara gora, ki bo 27. junija. Vest so sporočili na včerajšnji predstavitvi v Vidmu. Organizator pravi, da bo nastopilo kar 350 pilotov.

Meneghin in Brunamonti najboljša v Forliju

FORLI' - Na all stars tekmah italijanskih kosarkarjev je selekcija Jadrana (Brunamonti 20 točk, Myers in Moretti po 16, Coldebella 14) premagala »tiresko ekipo« (Boni 24, Avenia 17, Pittis 15) s 134:124. Kot najboljša kosarkarja tekme sta bila proglasena Meneghin (Stefanel) in Brunamonti (Knorr).

Gebbia novi trener Trapanija

TRAPANI - Ninni Gebbia (37 let), ki je med drugim treniral tudi goriski klub v B-1 ligi in je v tej sezoni vodil Agrofino iz Battipaglie (B-1 liga), je novi trener Aurige Trapani, ki nastopa v A-2 ligi in pri kateri igra tudi naš rojak Marko Lokar.

Prvi Bouwmans

AIX-LES-BAINS - Nizozemec Eddy Bouwmans je zmagal na klasični alpski kolesarski dirki, potem ko je zaradi predtve gume zaostal francoski favorit Thierry Claveyrolat, ki je bil ze tik pred prepričljivo zmago. Rezultati: 1. Bouwmans (Niz) 5:55, 25, 2. Claveyrolat (Fra) 49 sekund zaostanka, 3. Robin (Fra) 3, 03 zaostanka, 4. Arroyo (Mex), 5. Dufaux (Svi), 6. Roosen (Bel), 7. Trumbheller (Nem), 8. Hamburger (Dan), 9. Millar (Ang), 10. Runkel (Svi).

Sawamatsu in Weisner v finale

STRASBOURG - Na turnirju v Strasbourg sta končana polfinalna dvoboja. Rezultati: Naoko Sawamatsu (Jap, 4) - Sabine Testud (Fra) 6:4, 6:0, Judith Weisner (Av, 3) - Jana Novotna (Ces, 1) 7:6 (11:9), 6:4.

Bruguera premagal Samprasa

DUSSELDORF - Rezultati ekipnega svetovnega pokala v tenisu - modra skupina: ZDA - Španija 2:1 (Sampras - Bruguera 3:6, 1:6; Chang - Carlos Costa 6:7 (3:7), 6:4, 6:1; P. McEnroe/Reneberg - Bruguera/Carbonell 6:3, 6:3; Svica - Rusija 2:1 (Volkov - Hlasek 4:6, 6:3, 3:6; Chesnokov - Mezzadri 6:3, 3:6, 6:4; Volkov/Olhovskiy - Hlasek/Mezzadri 3:6, 3:6).

Principe uspešen

TRST - Na prvi finalni tekmi za italijanski državni naslov v rokometu je včeraj v Trstu domači Principe premagal Ortigio iz Sirakuz z 21:19 (11:8).

KOLESARSTVO / DANES PRVI DVE ETAPI 76. DIRKE PO ITALIJI

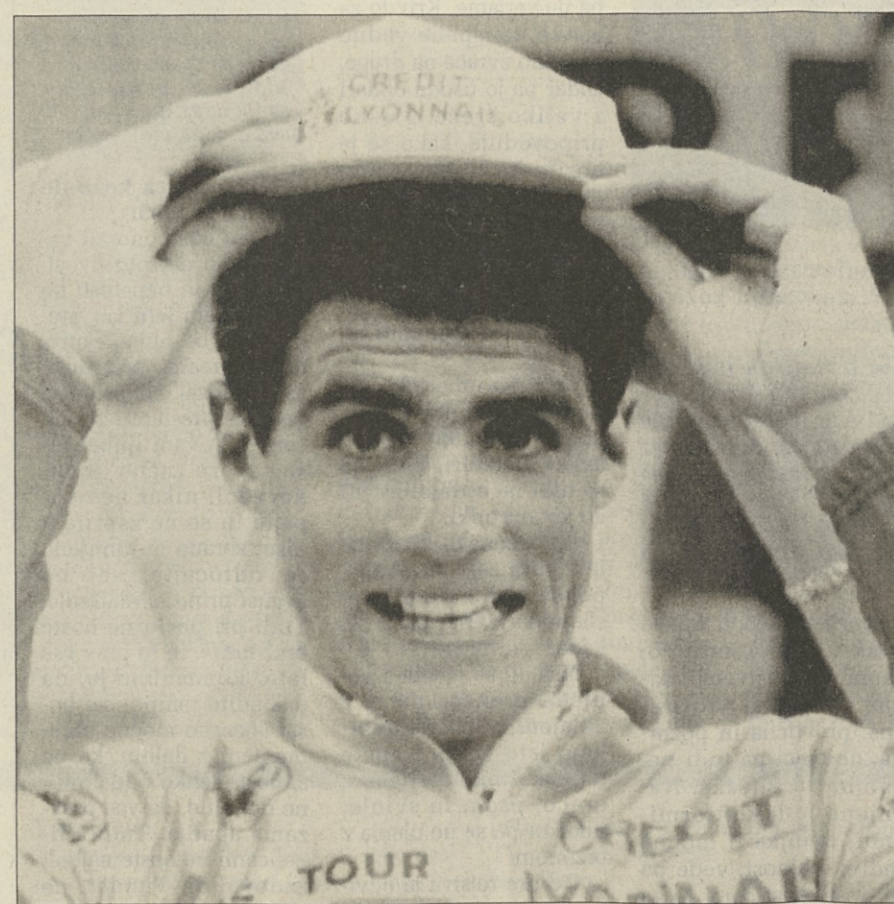
3734 km od Elbe do Milana

Favoriti so Indurain, Bugno in Chiappucci, lahko pa bi presenetil tudi Fondriest - Banesio najmočnejše moštvo - Vrsta razgibanih in zanimivih etap - Slovenec Valter Bonča upa, da bo prišel do cilja v Milanu

Kolesarji se bodo odpravili z otoka Elba po skoraj vsej Italiji do Milana, prevozili bodo 3734 kilometrov. To je v najkrajšem možnem opisu 76. Giro d'Italia, verjetno najbolj znana in pomembna kolesarska dirka po stari celini. V organizacijskem komiteju vrvi kot v panju, saj je tritedenska dirka velik zalogaj, kjer se iz leta v leto ponavljajo odzivi oziroma tekma do zadnje kaplje znoja med najboljšimi kolesarji in seveda proizvajalci koles ter opreme. Letos je le nekaj drugace. Med izizvalce se je tokrat uvrstil tudi organizator, ki je dobro prestal svoj ognjeni krst. Prvo, kar bo de oči, je začetek Gira na otoku Elba, drugo pa nekaj dneva selitev kolesarjev na Sicilijo, kar je povzročalo precejšnje organizacijske težave, ki pa so jih nacrtovalci letošnje podobne Gira uspešno premagali. Precej ljubiteljev kolesarstva pa zanimala tudi, kako se bodo obnesle TV ekipe Berlusconijeve družbe Fininvest, ki je na veliko presenečenje vseh, uspeša iztrgati državni RAI prenose dogodka. Prva posledica te spremembe so urniki tekmovalcev, kar pomeni, da bodo tekmovalci startali dve uri pozneje kot na dosedanjih tekmah.

76. se bodo najboljši kolesarji pomerili na tekmovalni poti, ki iz leta v leto dosega nove rekorde. Tudi letos beležijo več sponzorjev in novinarjev, organizatorji pa so najbolj veseli, ker je največja pozornost me-

dijev in ljudi namenjena tekmovalcem. Tudi v svetu je vse večje zanimanje za to prireditve, ki je, roko na srce, dolgo obdobje zivela v senci dirke po Franciji, Tour de France. Giro je bil za mnoge tekmovalce preprosta trening dirka, nekateri pomembni kolesarji pa na njem sploh niso nastopili, ker so želeli ohraniti moči in energijo za nastop po Franciji. Mnogim se tudi to ni obrestovalo, saj so na Touru potegnili krajši konec ter zaostali za mnogimi, ki so nastopili tudi na Giro, kar je se en dokaz, da se v kolesarstvu določenih stvari preprosto ne da vnaprej programirati. Letos se na Giro vrača Gianni Bugno, z raznobarvno majico svetovnega prvaka, ki jo je uspel odvzeti Benidormu, v eni taktično najbolj čudnih dirk v zgodovini kolesarstva. Bugno je zadovoljen z letošnjimi pripravami, saj mu je slugo vse po nacrth. Bugno se ne mudi, saj dobro pozna vse skrivnosti Gira in ve, da bi lahko končnega zmagovalca dobili že v dirki na kronometer v Senigalliji ali 250 km dolgi etapi Corvara-Alta Badia, v nedeljo 6. junija, teden dni pred zaključkom Gira v Milanu. Tudi zaradi tega na Giro nastopa z novim kolesom, kar naj bi mu pomagalo v ostrem boju s hudo konkurenco. Seveda je drugi kandidat za zmagovalno majico Spanec Miguel Indurain. Tudi »el navarro« se je na letošnjih klasičnih etapah igral skrivnice,

Lanski zmagovalec Gira Miguel Indurain je tudi letos eden od glavnih favoritov (AP)

pokazal je bore malo, toda talenta in izkušenosti mu ne manjka in svoje karte bo zagotovo zaigral na Giro. Ena izmed najbolj zanimivih ekip letošnjega Gira je gotovo team Banesio, ki je prijavil svojo ekipo sele zadnji trenutek, saj so po Vuelti (dirki po Španiji) analizirali rezultate svojih tekmovalcev ter na podlagi tega, dokončno sestavili ekipo za Giro. Banesio je ekipa sestavljena iz vrhunskih kolesarskih zvezdnikov: poleg Bugna so tu še Claudio Chiappucci, Maurizio Fondriest in

Francio Chioccioli. Zanimivo s Chiocciolijem, ki je lani močno util pritisk ljudi, medijev in sponzorjev, skratka popularnost zaradi zmage na Giro leta 1991. Ko doseže nek uspeh, ne zmore svoje dobre pripravljenosti kontinuirano izkoristiti za nadaljevanje dobrih uvrstitev. Edino pozitivno obdobje je imel na Giro 1991, ko je presenetljivo izločil vse najpomembnejše tekmece in zmagal. Letos je položaj drugačen, pripravljav se je v miru in tudi rezultati morda ne bodo izostali. Mauri-

zio Fondriest je že druga zgodba. Letošnja pomlad je Fondriestu prinesla kopico uspehov: Freccia - Vallone, San Remo, Ruta del Sol, Tirreno Adriatico, Giro del Trentino so po vrstem redu dirke, na katerih se je Fondriest izkazal z drzno voznjo, brez neodločnosti, ki so ga v skupinski voznji večkrat stale dobrih uvrstitev. Obdobje, ki ga je preživel v Panasonicu, pod vodstvom športnega direktorja Planckaerta je pomenilo preobrat v njegovi miselnosti, kar je pokazal v ostri zasledovalni voznji

s Chiappuccijem na dirki po Trentinu, ki je se kar nekaj casa razburjal duhove v kolesarskem svetu. Chiappucci ima se zelo svez spomin na te dogodke in burno prerokanje s Fondriestom kar med dirko in mu tega ni pripravljen kar tako odpustiti. Maurizio Fondriest trdi, da ne cilja na zmago, uporabil bo taktiko cakanja, kar pomeni, da bo vozil v skupini skupaj z drugimi in kakal na priloznost. Claudio Chiappucci, imenovan tudi »Il Diabolo« je letos bolj kot po rezultatih znan po zgoraj omenjeni dogodivscini. Na Giro se je temeljito pripravil. Ogleдал si je ter nato tudi prevozil vzpon pri Sestriereu, da bi si najboljše zapomnil 55 kilometrov dolgo voznjo na kronometer, ki bi dva dni pred zaključkom Gira se lahko spremenila razmerje na lestvici. Zadnja priloznost za napad na vodilne bo 20. etapa Torino - Oropa, s prehodom skozi Biellmonte, kar je novost za Giro: 12 km in 766 m višinske razlike, kar bo eden najtežjih delov letošnje roza dirke.

Letošnji Giro ima zanimiv in razgiban program z nekaterimi zahtevnimi gorskimi cilji, zanimivi pa bodo tudi spusti. Nekateri hudo-musno pravijo, da je to Giro za vse okuse. Med outsiderji bo gotovo posebne pozornosti deležen American Lemon, ki mu že nekaj casa ne uspeva doseči vidnejših uvrstitev. Presenetijo lahko tudi kole-

sarji iz bivše Sovjetske zveze, izmed katerih bi izpostavil tri imena: to so Moldavec Dimitrij Konisev, Rus Pavel Tonkov ter Uzbekistanec Abdulaparov. Ti trije kolesarji so telesno odlično pripravljeni in tudi precej izkušeni. Tonkov pa celo nastopa v isti ekipi kot Fondriest. Na Giro, ki se začne danes, bomo stiskali pesti tudi za Valterja Bonco, ki nastopa v ekipi Jolly Componibili, skupaj s tremi zvezdami italijanskega moštva: Konisevom, Leclerkom ter Leonijem. Valter Bonca je letos nastopal na klasičnih dirkah, dobro je vozil na dirki Liege - Baston - Liege, kjer pa je po 3/4 dirke odstopil, dobro s končno uvrstitvijo na sredini lestvice je prevozil dirko po Nizozemski, na izjemno zahtevni dirki po Retoromanski Svici, pa je na zahtevni etapi s tremi gorskimi prelazi prišel na cilj skupaj s favoritom Gira Indurainom, z zaostankom 5 minut. Valter pravi, da je na Giro dobro pripravljen, manjkajo pa mu izkušnje in zato kakšnih vidnejših dosežkov ne pričakuje. Upa, da bo zdržal vse napore, ki jih letos na Giro gotovo ne bo manjkalo ter uspel pripeljati na cilj zadnje etape, v Milano.

Danes sta na sporedu prvi dve etapi. Prva je dolga 85 km, z otoka Elba do Portoferraria, druga pa je se prva preizkušnja posameznikov na kronometer po mestu Portoferraio.

Matteo Paco

CRNA KRONIKA

Površno parkiranje

KOPER - Včeraj ob 11. uri dopoldan je voznik tovornjaka z ohridsko registracijo med vožnjo proti Kopru pri Bertokih ustavil vozilo na odstavnem pasu tako, da je deloma stalo na desnem voznem pasu. Teda je za njim z osebnim avtomobilom trzasko registracije pripeljal Sisović Angelo iz Trsta, ki je trčil v zadnji levi del tovornjaka in drsel ob njem tako, da je trčil ob železno stopnico pod kabino. Trčenje je bilo tako silovito, da je tovorni avto prestavilo za dva metra. V nesreči je bil voznik osebnega avtomobila lažje poškodovan, njegova sopotnica Sisović Silvana pa je med prevozom v izolsko bolnišnico poškodbam podlegla. (B. V.)

Zmajar je trdo pristal

KOPER - Italijanski državljani, ki je včeraj z zma- jem poletel iz Trnovskega gozda, ob pristanku na se nedograjeni avtocesti pri Cebulovici ni imel sreče. Med pristajanjem so se mu noge zapletle v se- dez, pri tem je izgubil kontrolo nad letalno na- pravo in z nekaj metrov višine strmoglavil na cestice, pri čemer si je hudo poškodoval gla- vo. Prepeljali so ga v trzasko bolnišnico Cati- mara. (B.V.)

Povožil punčko, jo pogledal in pobegnil

VELENJE - Osemletna deklica je v petek popol- dne sla s skupino otrok iz Velenja proti jezeru. V bližini restavracije Jezero je, ne da bi se poprej prepirala, ce to lahko stori varno, prečkala ce- sto.

Prav takrat pa je iz smeri Velenja pripeljal rde- ce vozilo znamke zastava 126 P in deklico zade- lo s prednjim desnim delom.

Po tridesetih metrih se je vozilo ustavilo, neznan voznik se je pes vrnil do na tleh lezece deklice, nato pa spet sedel v vozilo in pobegnil s kraja ne- sreče.

Nesrečnega otroka, ki se je huje poškodoval, so najprej prepeljali v velenjski zdravstveni dom, na- to pa v celjsko bolnišnico. (B. P.)

S traktorjem prek fantka

CELJE - Na dvorišče kmetije, last V.T. iz Tiroseka, se je v petek popoldan s traktorjem pripeljal 32-le- tni G. S. iz Tiroseka.

Ko se je cez nekaj casa vrnil k traktorju, je se- del nanj in zapeljal vzvratno. Pri tem je s pred- njim desnim kolesom zapeljal prek osemle- tnega fantka. Ta je dobil tako hude telesne po- škodb, da je med prevozom v celjsko bolni- šnico izdihnil. (B. P.)

POSVETOVANJA

Ah, ta naša mladina

V ZDA priznavajo, da so vojno z mamili izgubili - V sosednji Italiji letno umre okoli 1.500 narkomanov - Kako ukrepati?

VLADO KADUNEC

LENDAVA - V hotelu Lipa v Lendavi je bil ko- nec prejšnjega tedna v organizaciji pomurskega regionalnega Mednaro- dnega policijskega zdru- ženja (IPA) dvodnevni posvet na temo Mladole- tniško prestopništvo, mamila in nasilje. Vsedr- zavnega posveta se je udeležilo 140 stroko- vnikov: kriminalisti, so- dniki, javni tožilci, soci- alni delavci s sol in za- vodov za mladoletnike, pedagogi, psihologi in učitelji iz vse Slovenije- skratka vsi, ki so tako ali drugače vpleteni v reše- vanje problemov odras- cajocih otrok.

Nickaj spodbudno stan- je na naši mladostni- škokriminalni sceni je pravzaprav spodbudilo srečanje v Lendavi, na ministrstvu za notranje zadeve pa so pripravili nekaj ne ravno prijaznih podatkov: v zadnjih dveh desetletjih je mla- dostniški kriminal prav- zdaj najbolj »razvit«, mladiki se vse večkrat zatekajo k ropanju, izsi- ljevanju, tudi posiljeva- nju in objestnemu uniče- vanju tuje lastnine... in to vse pogosteje z vse bolj nasilnimi metodami.

V lanskem letu so or-

gani za notranje zadeve po vsej Sloveniji napisali več kot 9000 ovadb zo- per mladoletne presto-

pničke, kar je dobrih 12 odstotkov vseh storjenih kaznivih dejanj v naši državi - grozljivo pa je se

Kam me bo zapeljalo življenje? (Foto: V. Kadunec)

to, da so 1991 presto- pkov zagrešili otroci stari manj kot 14 let. Človek bi mislil, da mladi naj- več grešijo v »zreli« pu- bertetniški dobi, torej ne- kje okrog osemnajstega leta, pa se tukaj posteno motimo - največkrat so kriminalisti namrec obravnavali petnajstle- tničke. Prav toliko so bili lani stari tudi »nedol- zni« otroci, ki so med drugim zagrešili dva umora in en poskus umora. Zadnje case se vse več govori tudi o problematiki in nevmo- stih, ki jih prinasajo ma- mila - naša država naj bi bila nekakšna transver- zala med Vzhodom, kjer mamila pridelujejo, in Zahodom, kjer jih prodajajo. Seveda pri tem ka- kšen »opojni paketek« pade tudi na slovenska tla - kajti odjemalcev je precej. Da je naše mamil- sko tržišče dobro preskr- bljeno potrjuje dejstvo, da je vse manj vlovov v lekarno, kjer bi obupani odvisniki sicer lahko na- bavili potrebno drogo oziroma njene nadomes- tke. Preprodajalci in uzi- valci pa so zelo premete- ni, saj kriminalistom uspe odkriti le kaka dva odstotka kaznivih dejanj

v zvezi z mamili. Tako je po približnih ocenah slo- venskih kriminalistov pri nas okoli 3000 uzi- valcev mamil, ki vsako leto spravijo vase okoli 320 kilogramov raznih opojnih sredstev, vre- dno približno 32 milijo- nov nemških mark. Po policijskih raziskavah začne večina slovenskih narkomanov uživati ma- mila- sprva mehke po- tem pa vedno močnejše trde droge - že v osno- vni in srednji solah. Sedemdeset odstotkov uzi valcev je mlajših od 25 let, vedno več pa je takih, ki zaradi preko- merne doze umrejo še pred tem letom: leta 1989 je tako zaradi »overdoze« umrl en nar- koman, leto kasneje trije, leta 1991 pet, lani devet, v se ne pol letosnjega le- ta pa že šest naših mla- dih potomcev.

Skratka, številke pove- do dovolj, da bo potre- bno čimprej in konkre- tno ukrepati, pa so meni- li tudi na seminarju v Lendavi. Na tem podro- čju se namrec približuje- mo »razvitosti« Evrope hitreje kot na drugih - za splošno družbeno korist vsekakor donosnejših - »panogah«.

»Daj denar ali streljam!«

CELJE - V petek, dvajset minut pred poldnevom je v menjalnico Publikum v prostorih Avtomotorja na Miklošičevi ulici vstopil moski, star okoli 18 let, vi- sok med 160 in 165 centi- metri, vitke postave, tem- nih las, oblečen v tem- nejše oblačila in v mo- dro ali zeleno majico s kratkimi rokavi. Obraz si je delno zakril z majico, na nosu pa je imel temna ocala. Uslužbenki v men- jalnici je zagrozil s pisto- lo in zahteval denar. Ta je kljub temu sprožil alarm, ki je oboroženega roparja očitno tako prestrašil, da je pobegnil. Pred menjal- nico se mu je pridružil pajdas, ki ga je tam čakal. Slo naj bi za mlajšega mo- skega višje postave, oble- čenega v modro ali zeleno majico. V roki je držal ru- meno-zeleno motoristično celado, oblepljeno z rume- nim trakom in zavitek ze- lene barve. Skupaj sta pri- cela bezati proti prodajal- ni Trim na vogalu Miklo- šičeve in Stanetove ulice, potem pa se je v Stanetovi ulici za njima izgubila vsaka sled. Le hladnokr- vnosti delavke v menjalni- ci in očitni neizkušenosti roparjev gre zahvala, da oborožen rop ni uspel. Ker je imel eden izmed roparjev pri sebi zaščitno ce- lado, lahko domnevamo, da sta imela neke skrit motor in sta z njim pobe- gnila. Policisti prosijo vse, ki bi o poskusu ropa in ro- parjih kar koli vedeli ali pa ju morebiti celo spo- znali na podlagi opisa, da to nemudoma sporočijo najbližji policijski postaji ali OKC v Celju. (B. P.)

JUTRI 24. maja

Poljak Nikolaj Koper- nik, astronom, utemelji- telj revolucionarne plane- tarne astronomije, je po- stavil tudi temelje njenega modernega razvoja. Ro- jen je bil 14. februarja v Torunu ob Visli kot sin premožnega trgovca.

Nikolaj je najprej stu- diral v Krakovu, potem pa ga je stric po materini strani, skof Waczenrode, poslal v Bologno. Tam se ni le seznanil z grškimi klasiki, ampak se je tudi spoprijateljil z astrono- mom Domenicom Novar- ro. Navdušil se je za opa- zovanje vesolja in odšel v Rim, da izpopolni svoje znanje matematike.

Leta 1497 je bil Ko- pemik izvoljen za kanoni- ka v Frauenburgu, kamor je odšel leta 1501. Pozne- je se je vrnil v Italijo, v Padovo, kjer je studiral pravo in medicino, vmes pa je v Ferrari doktoriral iz kanonskega prava.

Svoje medicinsko zna- nje je nesebično upora- bljal za uboge. Bil je izjemno izobražen in raz- gledan. Intenzivno se je poglobljal v sončni sistem in ugotavljal nedoreče- nost Ptolomejskega razu- mevanja vesolja. S pomo- čjo temeljitega znanja matematike in grških vi- rov se je dokopal do spo- znanja, da je središče na- sega sistema Sonce, in ne Zemlja. Vendar svojih spoznanj ni publiciral. Se- le njegovi prijatelji in učenec Joachim Rheticus so razširili Kopernikov heliocentrični sistem z vsemi izračuni in shema- mi.

Umrli je 24. maja 1543 v Frauenburgu.

KITAJSKI HOROSKOP (5)

Inteligentni Konj in skrbna Koza

VERA ŠEGA

Konj (jang)

Sedmi se je pripodil k Budi konj. Kitajci meni- jo, da so se v tem zname- nju rodili cesarji, tirani in revolucionarji. Poglej- te v spodnji razpredelnici, ce sodite v to nebesno znamenje.

od 25.01.1906 do 13.02.1907
od 13.02.1918 do 31.01.1919
od 31.01.1930 do 17.02.1931
od 16.02.1942 do 05.02.1943
od 04.02.1954 do 24.01.1955
od 22.01.1966 do 09.02.1967
od 06.02.1978 do 27.01.1979
od 20.01.1990 do 13.02.1991

Za Konja je značilna inteligenca. Je izrazita osebnost, njegova najve- čja želja pa je, da se »vr- ze v ogenj«, osvaja in ukazuje. Zelo rad prizna- va razredne razlike in te- zko premošča predsod- ke. Konj je močan, trden, lojal in zanesljiv. Poln je energije, naglice in zi- vi polno življenje. Akti- vnost je se bolj izražena pri konju, rojenem med eno in peto uro zjutraj in med 19. in 24. uro. Konj ljubi svobodo, je v ve- čnem boju za zmago in lovorike, pri čemer je vselej pobudnik in vo- dja.

Konj ima potrebo po uspehu in rad občuti pri- padnost skupini. Ima do- bro razvit smisel za hu-

mor in veselje. No, s hu- morjem včasih pretirava in se nevarno približa meji cinizma, s čimer prizadene druge. Ni ravno diplomatski in ni mu mar, kaj drugi meni- jo o njegovem načinu. Rad se spušča na nepre- dividena in nepredvidli- va področja, tudi v ha- zard. Rad tekmuje, ven- dar le v skupinskih igrah. Udeležuje se prire- ditev, ki povečujejo dru- žbeni ugled. Konj je dru- žaben, taktičen in zelo spreten v laskanju.

Kar zadeva kariero, se konj najbolje znajde v tu- rizmu in politiki, ker je dober govornik in nikoli ne nastopa brez argu- mentov. Konj je rojen za aktivista v raznih klubih, za samostojnega kultur- nega delavca, igralca, zlasti pa za sportnika.

V ljubezni ne mara zvestobe do groba, ker ga to začne dolgočasiti. Da razbije monotonijo, si občasno privošču avantu- ro. Konj je zelo strasten, zlasti moski konj. Rad ima družbo nasprotnega spola, ugaja mu pozor- nost, vendar težko vzpo- stavlja pravi odnos.

Najbolj je skladna zve- za s kozo, dobra pa je tu- di s tigrom in zmajem. Prenasa se s petelinom,

psom, opico in svinjo, bizon in podgana pa sta znamenji, s katerima se ne ujame.

Od ure rojstva je odvi- sno, kateri od astralnih znamenj se določa vas značaj. V razpredelnici pogledajte, kakšna mesani- ca ste!

od 23. do 1. ure = podgana
od 1. do 3. ure = bizon
od 3. do 5. ure = tiger
od 5. do 7. ure = macka
od 7. do 9. ure = zmaj
od 9. do 11. ure = koca
od 11. do 13. ure = konj
od 13. do 15. ure = koza
od 15. do 17. ure = opica
od 17. do 19. ure = petelin
od 19. do 21. ure = pes
od 21. do 23. ure = svinja

Napoved za konja do konca leta 1993:

Vse leto je za vas re- šnično obetavno. Seveda to ne pomeni, da se bo- ste lahko na slepo prepusti- li, nasprotno, vse svoje moči in voljo morate usmeriti v de- lo. Cas je, da se spoprimate s težavami, ki ste se jim do- slej izogibali. V ljubezni kaže na lepe trenu- tke in veliko ugodnih prilo- znosti - le osre- dotociti morate svojo razprše-

no energijo. Letos boste resnejši in zanesljivejši. Stare zvezde se bodo okre- pile, nove pa bodo ustvar- jene na solidnih teme- ljih. Pri poslih izrabite vsako ponujeno prilo- znost, saj letos lahko na- predujete in si ustvarite dolgoročno korist. Delaj- te, organizirajte se na več področjih, saj bi letos lahko vse poteze uresni- cili pozitivno. Tudi fi- nancno stanje se vam bo letos močno izboljšalo. Če boste z denarjem ra- vnali modro, letos ne bo- ste trpeli pomanjkanja.

Koza (jin)

Osma je k Budi prišla Koza. Ponekod boste za- sledili ovco namesto ko- ze, kar pa označuje isto astralno znamenje. Tudi koza je Buda obilno po- gostil. Opazil je, da je se- dla za tisti del mize, ki je bil obložen z najbolj pi- sanimi dobrotami. Ven- dar ni jedla z velikim te- kom in je ves čas nekaj pljuvala in odmetavala ostanke hrane pod mizo. Na Budovo vprašanje, zakaj je pospravila do- bršen del cvetja, s katerim je bil pogrinjek okrašen, zelenja, ki gre kozam naj- bolj v slast, pa se ni dota- knila - je odgovorila: »Vse skupaj je bilo tako lepih barv in tako ume- tniško sestavljeno.« Tako

govori seveda le estet. V znamenju kože so rojeni:

od 31.01.1895 do 19.02.1896
od 13.02.1907 do 02.02.1908
od 01.02.1919 do 20.02.1920
od 17.02.1931 do 06.02.1932
od 05.02.1943 do 25.01.1944
od 24.01.1955 do 12.02.1956
od 09.02.1967 do 29.01.1968
od 28.01.1979 do 14.02.1980

Koza je najbolj zenski znak v kitajskem horo- skopu. Je custvena, skr- bna, zaupljiva, širokosr- cna, praktična in pozor- na, obenem pa tudi po- gumna in viteška. Na- gnjena je h konformi- zmu, manjka ji močna individualnost, vede pa se dostojanstveno. Koza je idealna kot otrok, saj spoustuje starše in ne zeli rusiti morale in nacer družinskega življenja. Koza se izogiba ka- kršnemu koli prepri- ru ali spopadu. Raje se potegne vase, zato je pogosto izgublje- na. Vendar je dober diplomat in s tem doseže uspeh tam, kjer agresivnost ne pride v poštev. Je rajši učenka kot uči- teljica, vseeno pa ne pusti, da bi ji kdo ukazoval. Pogosto sanjari, ni prevec za- greta delavka, je oporunistka in se

nagiba k malverzacijam. Je trmasta in na splošno precej nezadovoljna z ži- vljenjem, ne zaupa po- polnoma vase, drugim pa ne verjame. Krivdo za lastne neuspehe vedno uspešno zvrca na druge, kadar pa jo usoda obdari z veliko sreče, glasno pripoveduje, kako se je borila za blagostanje. Smisel za humor in teatralnost ji dajeta poseben sarm, zna pa vnovčiti tu- di svojo prijetno zuna- njost, zato se ji v življe- nju ni treba prelomiti od dela.

Koze so umetniki, ze- lo uspešne so kot kritiki, pero jim gladko in lepo teče v literaturi, obnesejo se tudi na estradni sceni ali kot obrtniki.

Ljubezensko življenje ima koza zelo razgibano, pogosto se zaljubi, ne- skončno zvesta pa je le, kadar »se splača«.

Najbolj se ujema s ko- njem, prenasja pa se z zmajem in predstavni- kom iste vrste. Napete odnose ima s podgano, opico, psom in svinjo, nikakor pa se ne ujema z bizonom.

Od ure rojstva je odvi- sno, katero od astralnih znamenj vpliva na vas zna- saj. Zato poiščite v razpre- delnici svoj ascendent.

od 23. do 1. ure = podgana
od 1. do 3. ure = bizon
od 3. do 5. ure = tiger
od 5. do 7. ure = macka
od 7. do 9. ure = zmaj
od 9. do 11. ure = koca
od 11. do 13. ure = konj
od 13. do 15. ure = koza
od 15. do 17. ure = opica
od 17. do 19. ure = petelin
od 19. do 21. ure = pes
od 21. do 23. ure = svinja

Napoved za kozo do konca leta 1993:

Letos boste morali va- diti svojo potrpežljivost. Skusnjav in napetosti bo v letosnjem letu kar pre- cej, zato bo nujno potre- bno, da realno pretehtate svoj položaj. Nikar pa se ne dajte preslepiti z rozi- cami. Če vam ljubezen- ska zveza začne drveti navzdol, nikar ne obu- pajte in se ne zaprite v hišo; zbrano in umirjeno se odločajte, saj bo avgust prinesel olajšanje. Tudi pri poslu ne boste brez težav, in to prav vse leto. Pomembno je, da uskladite tempo, saj bo- ste občasno močno obre- menjeni z delom, ko pa si boste lahko oddahnili, ne dovolite, da vas prev- zame apatija. Tudi s fi- nancami ne boste najbolj zadovoljni. Vendar, ne odrekajte se sistemu, kar je za vas nujno.

(nadaljevanje prihod- njic)

JEDILNIK

SLAVKO ADAMIČ

kokošja juha
slastni biftek
pečen krompir
solata po želji
breskve z vermutom

Slastni biftek

SESTAVINE:

600 g zmlate govedine, 100 g sunke, jaj- ce, 1/4 l smetane, 4 zlice belega vina, 2 zlici masla, sol

CAS PRIPRAVE: 30 minut

Sunko sesekljamo in jo v skledi zmesamo z zmletim mesom. Dodamo jajce in solimo. Vse skupaj temeljito premešamo, nato razdelimo na 4 dele in oblikujemo okrogle zrezke.

V ponvi segrejemo maslo, vrez polozimo zre- zke in jih pečemo na vročem ognju. Po petih minutah jih obrnemo in pečemo še pet minut. Potem zrezke pri nizki temperaturi dušimo v omaki iz vina in smetane. Ko se polovica omake pokaže, je jed gotova. Zrezke zložimo na kro- znik, polijemo jih z omako in okrasimo z nare- zanim paradiznikom.

VEGETARIJANSKI JEDILNIK

NEVA MIKLAJČ PREDAN

čista sojina juha z rezanci
zdrobovi cmoki
brstični ohrovt v omaki s korenjem
majniška sadna kupa z jagodami

Majniška sadna kupa z jagodami

SESTAVINE:

400 g jagod, 2-3 zlice sladkorja, 4 jabol- ka, 2 dl kisle smetane, zlica kokosove moke

Oprane jagode potresemo s sladkorjem in jih pustimo stati, da spustijo sok. Olupljena jabol- ka narežemo na kockice, jih zmesamo z jagoda- mi in nalozimo v skodelice. Kislo smetano ste- pemo, da bo cimbolj tekoca. Polijemo jo po sa- dju in potresemo s kokosovo moko.

EGIPT / PREDINOČNIM V BLIŽINI AVTOBUSNE POSTAJE

V Kairu avtomobilska bomba zasejala smrt

Nekateri obtožujejo »sovražne tuje sile«, večina pa domneva, da gre za delo islamskih fundamentalistov

KAIRO - V glavnem egiptovskem mestu je predinočnim eksplozija avtomobilske bombe in zahtevala 7 cloveskih zivljenj, ranila pa se drugih 16 ljudi. Atentat se je pripetil v blizini avtobusne postaje v cetrti Kolali, po vsem sodec pa ga je izvedla teroristicna skupina islamskih fundamentalistov.

Na zacetku je kazalo, da bo stevilo zrtev manjše, toda nekateri izmed ranjencev so podle-

GORAZD PRELOVSEK

gli ranam vec ur po eksploziji. Po podatkih, ki jih je posredovala policija, naj bi bil pekleni stroj sestavljen iz 750 gramov trotila, nekateri drugi viri pa pravijo, da je bila količina eksploziva veliko vecja. Avtomobil, v katerem je bila bomba nastavljena, je vsekakor razneslo na nesteto koscev, pod njim pa je nastala globoka luknja in vsa

bliznja okolica je hudo opustošena. Vsi viri se ujemajo v ugotovitvi, da so atentatorji hoteli povzročiti cim vec zrtv, saj so avtomobilsko bombo postavili na tako prometno kraj, kot je pac avtobusna postaja, poleg tega pa so v eksploziv pomesali zeblice in druge kovinske drobce, ki so dobesedno sejali smrt.

Odgovornosti za

predinočni atentat ni nihce prevzel. Podobno se je zgodilo z atentatom, ki se je pripetil 26. februarja letos v kavarni Wadi el Nil na kairskem sredisnem Trgu Tahir. Nekateri pripisujejo oba atentata sovraznim zunanjim silam, pa naj bodo to iranske ali sudanske tajne sluzbe ali pa obicajni izraelski Mosad. Toda vecina domneva, da gre za delo islamskih fundamentalistov. Podcrtati namrec velja, da so prav v teh dneih v teku sodne obravnave proti nekaterim verskim skrajnezem, ki so obtozeni teroristicne dejavnosti, fundamentalisticni krogi pa so ze veckrat zamen zahtevali, naj jih izpuste na svobodo. Doslej v Egiptu niso se zabeležili atentatov z avtomobilskimi bombami. Tudi zato je predvčerajšnji atentat globoko odjeknil v egiptovski javnosti. Krajeno javnost je tudi prereslo dejstvo, da sta med mrtvimi dva brata, eden izmed katerih je bil star komaj 5 let, drugi pa 20. Starsi so manjšega sina cel dan iskali po bolnicah in drugod, končno pa so ga našli v mrtvasnici. Brata sta se ob eksploziji avtomobilske bombe nahajala na avtobusni postaji, ker sta nameravala domov z avtobusom.

Policija na kraju kairskega atentata (Telefoto AP)

EGIPT / 3.200 LET STARA GROBNICA

Pomembno odkritje

Nedaleč od Kaira so te dni odkrili zelo dobro ohranjeno grobnico Nest-Mina, ki je živel pred 3.200 leti. Pokojnik je bil zunanji minister faraona Ramzesa II. (Telefoto AP)

NOVICE

Moskvo je včeraj zajel snežni metez

MOSKVA - Včeraj je rusko prestolnico pobelil sneg. Stvar bi seveda ne bila vredna omembe, ko bi se snežni metez ne pojavil skorajda na pragu poletja in povrh po vrsti prav vročih dni, v katerih so se Moskovčani že hodili soncit v velike mestne parke in k jezercem okrog mesta. Snezna nevihta je trajala dobre pol ure. Ob tem je temperatura zraka močno padla in zapihal je ledeno mrzel veter, tako da so ljudje morali seci po nedavno odloženih plascih in kucmah. Meteorologi pa so v svojih komentarjih opozorili, da v resnici majski sneg v Moskvi ni statistična redkost. Bolj redki naj bi maja bili vroci dnevi, ki so jih Moskovčani letos dozivali.

Kraljica mati dan več v bolnišnici

LONDON - Britanska kraljica mati, 92-letna Elizabetha, bo v bolnišnici v Aberdeenu dan več, kot je bilo prvotno misljeno. Zdravniki so včeraj sporočili, da je sicer dobro prestala manjšo operacijo v grlu, pristavili pa so, da jo bodo zadržali vsaj se eno noč »iz previdnosti«. V sporočilu je tudi receno, da je kraljica mati dobre volje in da se bo lahko normalno hranila.

Kitajske narodnosti različno dolgožive

PEKING - Mancuji so najbolj dolgoživa narodnost na Kitajskem. Njihova povprečna življenjska doba znaša 71, 9 leta, medtem ko povprečno najmanj živijo Hani, in sicer samo 58 let. Vest je objavil Ljudski dnevnik, glasilo Komunistične partije Kitajske, ki se je pri tem skliceval na izsledke nekega znanstvenega simpozija. Na Kitajskem živi okrog 50 narodnosti, njihovo različno dolgoživost pa strokovnjaki pripisujejo različnim materialnim razmeram, v katerih živijo, pa tudi kulturnim razlikam.

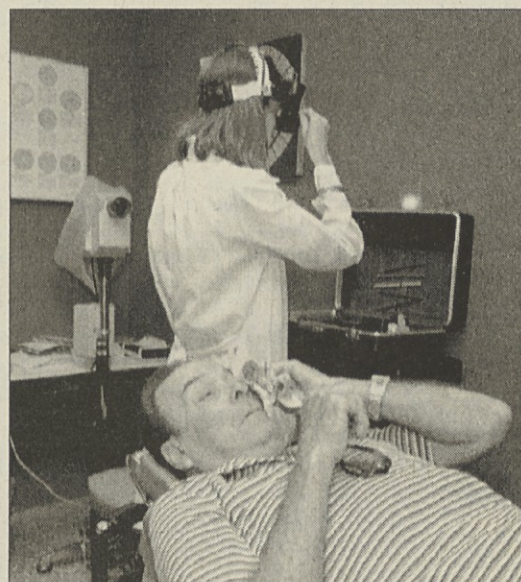
Policaja občila pijanca z vrelo vodo

TOKIO - Japonska policija je uvedla preiskavo proti naredniku in agentu, ki sta občila vrocekrvnega pijanca z vrelo vodo, da bi ga umirila. Dogodek se je pripetil že lanskega decembra, toda vest so objavili sele zdaj, potem ko je preiskavo proti policajema odredil prefekt pokrajine Kanagawa, na cigar območju se je domnevni prekršek izvršil.

Strela udarila v balon: 4 mrtvi

DUNAJ - V blizini Mistelbacha v Avstriji se je v petek zvečer pripetila nesreča med poletom balona, v kateri so izgubile življenje štiri osebe, druge štiri pa so bile hudo ranjene. Kot je povedala policija, so umrle dunajska zdravnica in dve njeni hceri ter se ena mlajša zenska, med ranjenci pa sta moza dveh izmed zrtev. Našli so jih več sto metrov daleč od kraja incidenta. V balon je zadela strela.

Epidemija očesnega nevritisa na Kubi

RIM - Na Kubi so do 30. aprila zabeležili 22.959 primerov očesnega nevritisa. Tako bomo v dokumentu, ki ga je v teh dneh objavilo kubansko veleposlanstvo v Rimu. V dokumentu je se receno, da se ta cas epidemija se vedno širi. Nevritis je posledica pomanjkanja nekaterih vitaminov, zato so oblasti zacele brezplačno deliti zlasti vitamine A in B v tabletah.

PRIPIRAVILA: SILVO KOVAČ

ZDA / BIZNIS S POKOJNIM

Ameriška pokopališča se v borbi za obstoj spreminjajo v zabavišča

NEW YORK - Govoreci kipi, stazisti preoblečeni v Abrahama Lincolna ali Jezusa Kristusa, koncerti, iskanje zakladov... ameriška pokopališča se v boju za preživetje spreminjajo v velika zabavišča.

Boom »pokopališč-luna parkov« je sprožil uspeh kalifornijskega Forest Lawna, ki so ga že prekrstili v Disneyland pokopališče, saj je v nekaj dneh postalo prava turistična atrakcija (najbolj obiskano pokopališče po arlingtonskem in washingtonskem).

S pomočjo agresivnih reklamnih tehnik - na stotine cestnih reklamnih napisov, ponavljajočih se televizijskih spotov, časopisnih reklam - je vodstvo Forest Lawna, kjer počiva tudi Walt Disney, pokopališče spremenilo v družinsko zabavišče.

Govoreci kipi, stazisti preoblečeni v Abrahama Lincolna in Montezuma (Jezus Kristus nastopi le ob veliki noči), so z vodometi, trgovinami spominčkov in okrepčevalnicami glavne značilnosti teh pokopališč, ki se zgle-

dujejo po Forest Lawnu, ki ga je leta 1917 ustanovil Hubert Eaton s skrajno jasno filozofijo: »Pokopališča so le zacetek in ne konec.«

Nastanek »pokopališč-zabavišč« v ZDA ocenjujejo kot pravilni odgovor na zatoni klopi sta predvsem podaljšana življenjska doba in razmah upepeljevanja. »Konkurenca je strasna«, je priznal neki glasnik Ameriškega pokopališkega združenja.

Stari triki - kreditne olažjave, grobnice z lepim razgledom, popusti za družine - ne vzgejo več. Samo losangeško pokopališče Rose Hills ima 1250 neizkoriščenih hektarjev zelenih površin, ki bi lahko poskrbele za več kot 3 milijone pokojnikov in pokojnic.

Da bi poiskali izhod iz te krize so se odgovorni pri losangeleskem pokopališču odločili, da z odločno propagando skušajo pokopališče prikazati kot prostor za zabavo in družbeno udejstvovanje.

BRAZILIJA / PEDRO PISTOLEIRO OPRAVI SVOJ POSEL HITRO IN ZANESLJIVO

Zaradi revščine na voljo vedno več plačanih morilcev

Za kmeta prgišče cruzeirosov, za škofa debele milijone

OLIVIERO PLUVIANO / ANSA

SAO FELIX - Brazilija je zaradi gospodarske krize in izredne suse v severnovzhodnih predelih vse bolj podobna »divjemu zahodu«. Zakoni izgubljajo veljavo, pojavljajo se revolverasi, ki ubijajo za nekaj cruzeirosov.

Pedro dos Santos, star »veliko več kot 50 let«, ob pivu v vasi Sao Felix, v zaledju Bahie, pripoveduje, da zahteva za umor kake pomembne osebnosti, na primer kakega župana ali politika, plačilo 200 milijonov cruzeirosov, okrog 8 milijonov lir, polovico takoj, ostalo potem, ko je opravil posel. Pravijo mu Pedro »Pistoleiro«, to je revolveras, ljudje se ga boje. Njegovo pogled spominja na pogled Joseja Serafima Salesa, ki mu pravijo »Barreirito« in je zaprt v belemski ječi. Velja za najznamenitejšega revolverasa pokrajine Bico do Papa-

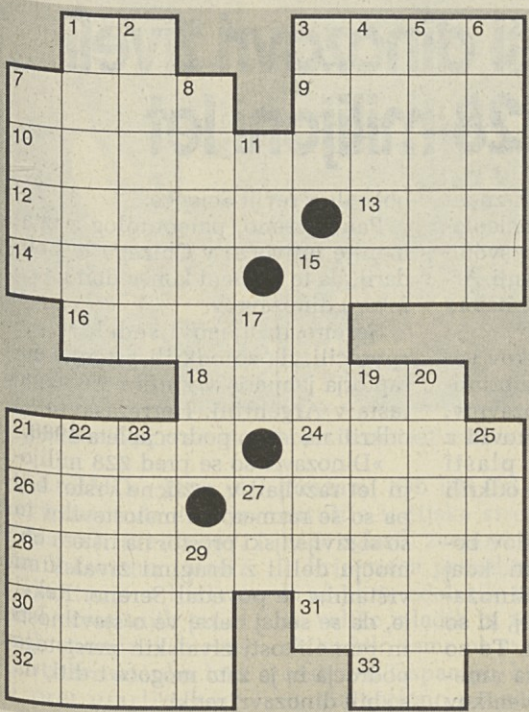
gayo, na meji z Amazonko, ki je na prvem mestu po številu ubitih sindikalnih in verskih predstavnikov, ki se borijo za pravico do zemlje revnejših kmetov.

Baje »fazendeiros«, to se pravi posestniki, raje najamejo neuravnovešene ubijalce, to pa zato, ker taki za sodnike niso zanesljivi, v primeru, da jih ujamejo in povedo, kdo je plačal za posel. Pedro pravi, da je spiritist in da povprašujejo po njem, ker mu zaradi tega daru nobena zrtv ne more uiti. Vendar ni videti nor, ko razlaga, kateri so njegovi pogoji. Pravi, da sprejme katerokoli znamko in vrsto pistole, vendar zahteva dušilec. Posla je konec, sele potem, ko je orozje odvrgel, tako da ga je nemogoče najti. Tarife revolverasev so celo objavili v brazilskem tedniku »Istoe«. Za smrt kakega kmeta s severovhoda

vprašujejo približno 100.000 lir, za smrt kakega škofa pa okrog 30 milijonov lir.

Škof Alfonso Felipe Gregory je baje na seznamu 142 osebnosti, ki so jim ure stete. V zadnjih desetih letih so v Braziliji po naročilu posestnikov in politikov umorili 1.017 ljudi. Največ ljudi je ubil Sebastiao Pereira Dias, ki mu pravijo Sebastiao da Terezona, ker je poročil neko debelihinjno. Obdolžen je 50 umorov na jugu brazilске pokrajine Para.

Pedro dos Santos pravi, da je življenje revolverasev trdo in opisuje leta, ki jih je preživel v zaporu in v norisnici v San Paulu, ki so jo pozneje zaprli. Pravi, da je bil tam poskusni kunec in je preživel le zaradi podkupovanja. Tudi zaradi tega se ne kesa svojih preteklih in bodocih dejanj.

Vodoravno:

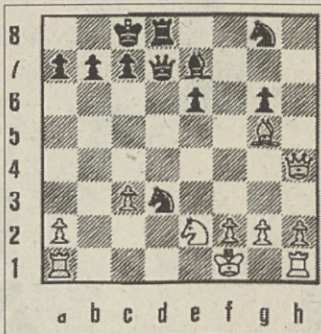
1. učenje, 3. ozek kos blaga, 7. zelo drobno porazdeljena trdna snov, 9. ime slovenske harfistke Kosi, 10. sovražnik napredka, nazadnjak, 12. posledica duševne ali telesne preobremenitve, 13. ime nemške književnice Seidel, 14. pokrajina v zahodni Sloveniji, v zaledju Trzaskega zaliva, 15. grški mitološki letalec, 16. ime slovenskega opernega pevca Dermote, 18. reka v Sibiriji, desni pritok Lene, 21. posteklina, emajl, 24. spansko mesto ob vznožju Pirenejev ob Biskajskem zalivu, 26. ljubkovalna oblika imena Edvard, 27. ptic z močnim telesom, s kljukasto zapognjenim zgornjim delom kljuna in ostrimi kremplji, ki se hrani predvsem z nevretenčarji, 28. bolgarski pisatelj s pravim imenom Dimitr Ivanov, 30. prinos imetja v zakon, 31. italijanski izraz za hiso, 32. antično ime za pripadnika nomadskih ljudstev

južne Rusije, 33. zacetnici amerijskega TV mogotca Turnerja.

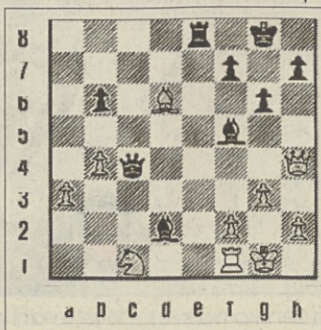
Navpično:

1. secna cev, secnica, 2. gosto tekoca temno rjava masa, ki nastane pri destilaciji premoga, ter, 3. oblika naselja, 4. novgorodski knez v 9. stoletju, zacetnik najstarejše ruske dinastije, 5. mesto v jugovzhodni Turciji, 6. nekdanji madzarski partijski voditelj (Janos), 7. parjenje srnjadi in gamsov, 8. ptic kosove velikosti, ki se oglasa s hrescecim glasom, 11. sredisce vrtenja, 15. prebivalec azijske, pretežno hindujske drzave, 17. pijaca starih Slovanov, 19. srednjevska burgundska kraljevina, katere glavno mesto je bil Arles, 20. naturist, 21. vele-mesto v srednji Angliji, blizu Bradforda, 22. pravni akt, ki ga izda oblast, 23. pripadniki religiozne struje islama, 25. roman francoskega književnika Zolaja, 27. nada, 29. perje pri repi.

losc, Irun, Edi, ufeja, Elin Felin, Ruda, Petrograt, stres, Ina, Kras, Ikar, Anton, Aldan, Vodoravno: uk, Irak, Praha, Ruda, Petrograt, stres, Ina, Kras, Ikar, Anton, Aldan, RESITEV

Naloga 173 Naloga 174

sahovska naloga st. 173 Janovski - Muratov / SZ 1988

Za zrtvovano kvaliteto je crni uspel belemu preprediti rokado, medtem ko je crni kralj na varnem. V nastali poziciji je na potezi crni, ki je z izredno prvo potezo postavil belega pred neresljive probleme. Kako poteka zmagovita kombinacija crnega?

sahovska naloga st. 174 Kotenko - A. Makarov / dopisna partija 1988

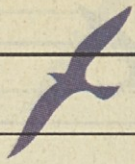
Da bi resil skakača na polju c1, je beli ponudil zamenjavo dam. Toda crni, ki je na potezi, se ne odloči za to možnost, temveč z učinkovitim manevrom zaključi partijo v svojo korist. Veliko uspeha in užitkov pri reševanju naloge!

Resitev naloge st. 171

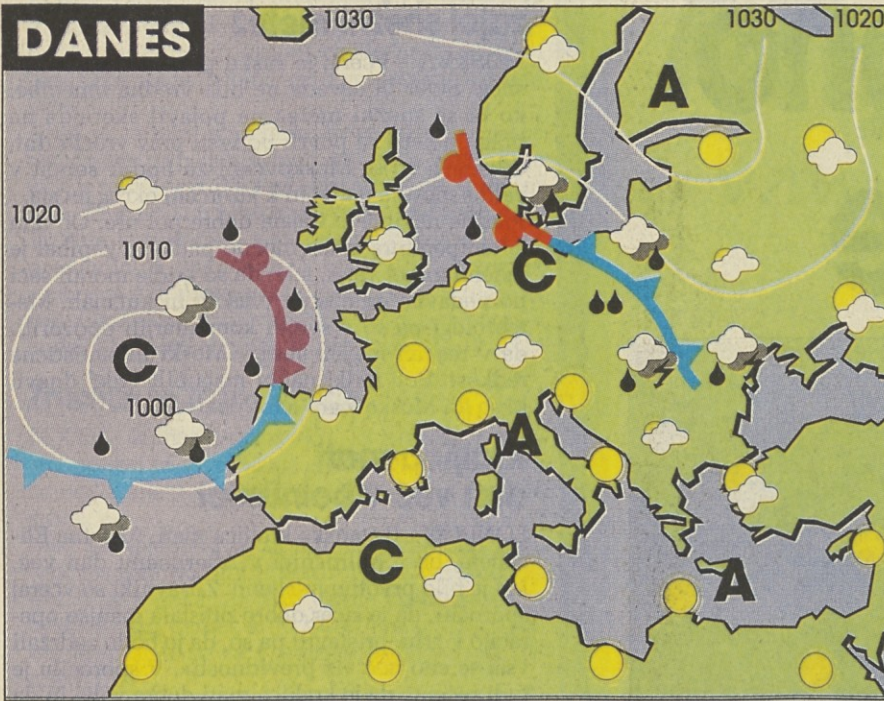
Ze prva poteza crnega je nenavadna in vodi k aktivni igri crnih figur. 1...Th2+!! 2.Kb2: Na 2.Db2: sledi 2...Le4+ 3.Ka1 (3.Kc1 Sd3+!) 3...Sc2+ 4.Ka1 Sb4+ 5.Ka1 Sc2+ REMI. V partiji je sledilo: 2...Le5! 3.f6+ Kf7 4.De5: Sd3+ 5.Ka3 Se5: 6.Tc1 Tc8 7.Tc8: Lc8: 8.Sd4 Sg6 9.h5 Sf4 10.Ld1 h6 REMI!

Resitev naloge st. 172

Nerodno postavljena bela dama na a liniji je dala crnemu motiv za naslednjo kombinacijo, ki ga popelje k zmagi: 1...Th2+ 2.Kh2: Dh6+! 3.Kg1 Ld4+ in bela dama na polju a6 je nezascitena in beli se vda! Neprickakovani, hiter zlom bele vojske!

EVROPA / ŠIBAK ANTICIKLON NAD SREDOZEMLJEM

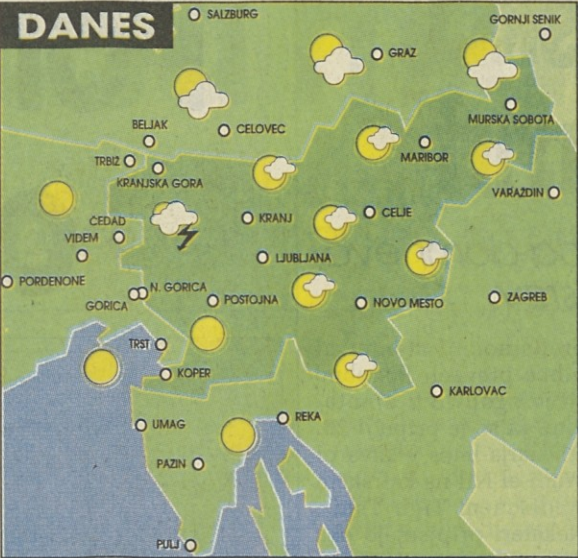

Vremenska slika
Nad srednjo Evropo, Sredozemljem in Balkanom je območje enakomernega zračnega pritiska. S sibijskimi zahodnimi vetrovi priteka k nam malo toplejši in suh zrak. V visinah se nad Panonsko nizino še zadržuje jedro hladnega in vlažnega zraka.

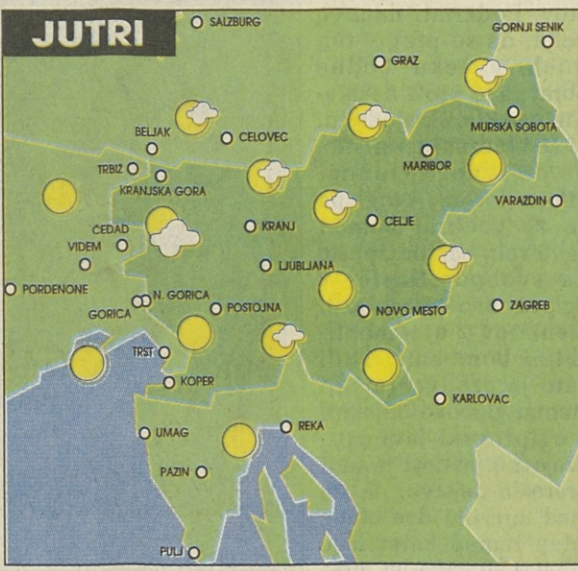
ALPE JADRAN / SONČNO IN TOPLO

OBLACNOST	DEŽ/SNEG mm na dan
☀ pod 10%	☔ * pod 5
☁ 10-30%	☔ ** 5-10
☁ 30-50%	☔ *** 10-30
☁ 50-80%	☔ **** 30-60
☁ nad 80%	☔ ***** nad 60
VETER	NEVIHTE
↗ 5-10 m/s	⚡
↗ nad 10 m/s	⚡

Slovenija: Danes bo sončno, v gorskem svetu so popoldne možne posamezne plohe ali nevihte. Najvišje dnevne temperature bodo od 20 do 25°C.

Sosednje pokrajine: Pretežno jasno bo, v vzhodni Avstriji in na Madžarskem pa spremenljivo oblačno s popoldanskimi plohami ali nevihtami.

V Sloveniji
V ponedeljek bo sončno in se malo topleje.

Obeti
V torek se ne bo spremembe vremena.

RAZMERE NA CESTAH V SLOVENIJI
Ceste so normalno prevozne. Promet se odvija brez zastojev. Meje je mogoče prestopiti brez daljšega čakanja.

O TOČI

Najpogostejša tarča ledenih zrn so polja

ANDREJ KRANJC

Prejšnji teden smo se nekoliko seznanili s pogoji za nastanek neviht, danes pa si poglejmo enega od produktov tega intenzivnega vremenskega pojavnega toča.

Toča imenujemo ledene kosčke ali včasih kar kose ledu, ki padajo navadno iz močno razvitih nevihtnih oblakov. Če imajo ti delci premer pod 5 mm, se imenujejo soda, večjim pa pravimo toča. Večinoma imajo premer okoli 1 cm, dosežejo pa tudi mnogo izdatnejše dimenzije, saj so zabeležili že padanje več kot 1 kg težkih kosov ledu.

V nevihtnih oblakah delujejo vzponski in padajoči vetrovi, ki prenasajo zrna toče po oblaku gor in dol; pri tem se le-ta na račun podhlajenih vodnih kapljic in drobnih ledenih zrn, ki se lepijo nanja, debelijo in izpadajo iz oblaka sele, ko zaidejo v močan padajoci tok oz. ko postanejo tako težka, da jih vzponski tokovi ne morejo več zadrževati v oblaku. Iz tega sledi, da so zrna toče tem debelejša, čim močnejši so vzponski tokovi v oblaku; ti pa lahko dosežejo hitrost tudi prek 50 m/s.

Zaradi večkratnega potovanja po oblaku gor in dol imajo zrna toče podobno strukturo kot cebula, torej so sestavljeni iz več plasti; to se dobro vidi, če zrna toče prerežemo.

Iz števila teh plasti lahko ugotovimo, kolikokrat je zrno potovalo gor in dol.

Toča nastopa predvsem v zmernih geografskih širinah, torej tudi pri nas, in napravi vsako leto dosti škode. Ta je največja v kmetijstvu, kar je razumljivo, saj so praktično vse rastline na točo zelo občutljive, poleg tega pa so kmetijske površine velike in jih toča v mnogih primerih zadene, čeprav je sama kot pojav krajevno zelo omejena. Bolj poredko se zgodi, da močna toča pada na kaksno naselje in takrat povzroči škodo predvsem na avtomobilih in okenskih steklih. Na sliki vidimo posledice padanja toče v vinogradu.

TEMPERATURE ALPE JADRAN včeraj ob 7. in ob 13. uri	TEMPERATURE PO EVROPI včeraj ob 8. in ob 14. uri
LJUBLJANA..... 13/22	HELSINKI..... 5/16
TRST..... 17/22	STOCKHOLM..... 12/26
CELOVEC..... 10/20	KOPENHAVN..... 14/26
BRNIK..... 13/22	MOSKVA..... -1/14
MARIBOR..... 16/22	BERLIN..... 12/28
CELJE..... 15/22	LONDON..... 14/28
NOVO MESTO..... 13/22	AMSTERDAM..... 6/15
NOVA GORICA..... 15/23	BRUSelj..... 6/16
MUR. SOBOTA..... 14/22	PARIZ..... 9/18
PORTOROŽ..... 15/23	DUNAJ..... 11/28
POSTOJNA..... 7/21	MÜNCHEN..... 9/15
ILIRSKA BISTRICA..... 7/22	ZÜRICH..... 4/11
KOČEVJE..... 12/21	ZENEVA..... 4/15
CRNOMELJ..... 12/23	RIM..... 12/24
SLOV. GRADEC..... 12/20	MILAN..... 8/22
BOVEC..... 10/21	BEOGRAD..... 15/29
RATEČE..... 6/18	BARCELONA..... 10/19
VOGEL..... 7/12	BUKARESTA..... 12/25
KREDARICA..... -1/3	ISTAMBUL..... 15/21
VIDEM..... 15/-	MADRID..... 9/24
GRADEC..... 15/21	LIJON..... 12/21
MONOSTER..... 14/20	ATENE..... 18/25
ZAGREB..... 18/23	TUNIS..... 15/24
REKA..... 19/21	MALTA..... 17/28
	KAIRO..... 18/27

DOLŽINA DNEVA
Sonce bo danes vzšlo ob 05.22 in zšlo ob 20.36. Dan bo dolg 15 ur in 14 minut. Luna bo vzšla ob 22.33 in zšla ob 06.41.
SETVENI KOLEDAR
Luna je v znamenju Raka, element voda. Dan je primeren za presajanje in nego listnate zelenjave.
TEMPERATURE JEZER, REK IN MORJA
Jezera: Blejsko NP, Bohinjsko NP. Jadransko morje: Portorož NP, Trst NP, Gradec NP, Crikvenica 20,5°C, Pulj NP, Lošinj NP, Split 20,7°C, Hvar 19,9°C, Vis 20,3°C, Hvar 16°C. Reke: Mura (G. Radgona) 11,6°C, Sava (Radece) 14,6°C, Savinja (Lasko) 12°C, Ljubljanka (Moste) 12,1°C, Bistrica (Sodražica) 10,5°C, Paka (Sostanj) NP, Sora (Suha) 10,9°C, Gradascica (Dvor) 9,4°C, Iska (Iska) 9,8°C.
PLIMOVANJE
Danes: ob 5.31 najnižje -57 cm, ob 11.56 najvišje 27 cm, ob 17.09 najnižje -17 cm, ob 23.09 najvišje 47 cm. Jutri: ob 6.05 najnižje -54, ob 12.38 najvišje 24 cm, ob 17.45 najnižje -11 cm, ob 23.40 najvišje 41 cm

Horoskop

pisala
Aleksandra Zorc Berce

OVEN 21-3/20-4 : Nekoliko ste se le spocili in ceprav se se vedno ne morete osredotociti na nobeno pravo delo, vas bodo dogodki prav hitro potegnili za sabo.

BIK 21-4/20-5 : Vendarle so se zadeve doma zacele odvijati tako, kot ste si zeleti, pa ceprav bi najraje zanemarili ves trud, ki ste ga v to morali vložiti. Prilaganje z vase strani je potrebno.

DVOJČKA 21-5/21-6 : Prijeten dan boste preživeli s prijatelji, izogniti pa bi se morali pogovoru o temi, ki vas ze nekaj casa razburja, saj stalica lahko uničijo vso dobro voljo.

RAK 22-6/22-7 : Ujeli boste zadnje trenutke priprave na daljše potovanje, od katerega si obetate veliko uspeha. Naj vas ne skrbi, kako bodo domaci ta cas preživeli brez vas.

LEV 23-7/23-8 : Po daljšem obdobju si zelite obrniti list in preživeti današnji dan na vas precej nenavaden način. Ali vam bo to uspelo, je popolnoma odvisno od vaše prepričljivosti.

DEVICA 24-8/24-9 : Živčnost zaradi dogodkov v službi in doma se pri vas jasno odraža ter prenaša na druge osebe. Napak ste ukrepali, sedaj pa ne veste, kako popraviti napako.

TEHTNICA 23-9/22-10 : Danes boste dosegli skoraj vse, kar si boste želeli. Zato se vam obetajo nepozabne urice v intimni družbi. Samo na svoj dolgi jezik boste morali paziti.

SKORPIJON 23-10/22-11 : Čeprav je današnji dan namenjen počitku, bi sedaj lahko zelo veliko naredili. Zaostale opravke boste postorili, ne da bi se pri tem prevec pretegnili.

STRELEC 23-11/21-12 : Če ste se nameravali odpraviti na izlet, upajmo, da ste to že naredili, kajti čaka vas nepozaben dan v izbrani družbi. Jutri pa boste morali krepko zavahati rokave.

KOZOROG 22-12/20-1 : Vse, kar ste načrtovali, se vam je tudi uresničilo. Odpravili pa se boste tudi na krajše potovanje, ki vas bo zelo sprostil.

VODNAR 21-1/19-2 : Čedalje bolj ugotovljate, da je vaša dolgotrajna zveza pravzaprav izvor vse vaše sreče in da so temne misli popolnoma odveč.

RIBI 20-2/20-3 : Oglasil se vam bo prijatelj, o katerem že dolgo časa niste dobili glasu. Prošnja, s katero se bo obrnil na vas, pa bo neprijetno presenečenje.

CIUDAD MEXICO

Najlepša tokrat iz Puerto Rica

Tekmovanje za najlepšo žensko na svetu, ki je te dni potekalo v Ciudad Mexico se je končalo z izvolitvijo miss Puerto Rico, Dayanore Torres, za miss Universe (Foto AP)

TURČIJA / »NAJSTAREJŠA OBRT« IMA TUDI POZITIVNE PLATI

Ruskje »nataše« vsestransko razživele antični Trabzon

Samo tamkajšnje domačinke jih vidijo kot trn v peti

FRANCESCO CERRI / ANSA

TRABZON - V senci železnih zavese je Trabzon več kot sedemdeset let čutil negativne posledice delitve Evrope na vzhod in zahod. Leta 1988 pa je Mihail Gorbačov dovolil, da so zopet odprli turško-sovjetsko mejo, ki je bila zaprta od leta 1917, po oktobrski revoluciji. S tem je antični Trabzon, bivša prestolnica biznanskega cesarstva, znova oživel in si zadal novo, ambiciozno nalogo postati glavno mesto Crnega morja, »nova pljuča za razvoj jugovzhodne Evrope, stičišče Rusije, Ukrajine, Turčije, Bolgarije, Romunije, novih kavkaskih držav nastalih po razpadu Sovjetske Zveze in, neposredno, tudi Irana in Grčije«.

Ko so zopet odprli mejo na Crnem morju, so v Trabzon navalili turisti iz bivše Sovjetske zveze. Leta 1988 jih je v mesto prislo 356, leta 1992 pa jih je pripotovalo kar 900.000. Ob prihodu ladje, ki sedaj povezuje Trabzon s pristaniščem Soci v Rusiji in Sevastopolom na Krimu, se posebej izstopa na desetine mladih in lepih plavalok, ki vsak dan prihajajo v to turško mesto, da bi se posvečale, ceprav samo začasno, prostituciji. Po poklicu so učiteljice, profesorice, odvnetice in inženirji, ki med bivanjem v Trabzonu zaslužijo v eni sami noči med 50 in 100 dolarjev, to se pravi petkrat več kot je njihova mesečna plača.

Možje jim pravijo »nataše« in so domala hvalni tem dekletom, ki so na svoj način pripomogle k razvoju krajevne trgovine, tako da je danes mesto ponovno v razcvetu.

»Ruske prostitutke so veliko boljše in manj drage od turskih. Poleg tega so izobražene in s tem prispevajo h kulturnemu razvoju in bolj odprti miselnosti našega mesta,« je priznal župan Atay Aktug. Prihod natus je travmatiziral trabzonske ženske. Mesto se namreč strogo drži tradicij, tako da sta dva od šestih poslanev člana islamske stranke. Trabzonske ženske, ki v glavnem nosijo do gležnjev dolga krila in si pokrivajo obraz z dolgim svilenim robcem, nasprotujejo prihodu svobodomiselnih plavalok v minikrilih, ker jih te spodrivajo. »Privlačnost teh belopoltnih in spolno emancipiranih žensk je na nekatere moske učinkovala tako, da so zapustili družino in se zaradi natus začolžili,« je izjavil sef policije Aydin Genc.

Vendar pa mnogi v Trabzonu poudarjajo, da imajo natus v tem delu moderne Turčije, ki je bil do pred stiri leti popolnoma pžabljen, vlogo, ki ni samo kulturna. Na turskem ministrstvu za turizem so povedali, da posilstev in spolnega nadlegovanja nasploh od leta 1988 tu skoraj ni več. Prisotnost natus v

Trabzonu je poleg tega tudi pospešila neke vrste »medkrajevni spolni turizem«. Zaradi tega in razvoja trgovine je župan Aktug obljubil, da bo dal zgraditi nove in bolj luksuzne hotele. Mlade nepoklicne prostitutke iz Rusije, Ukrajine in Grčije so tudi pospešile malo trgovino med Trabzonom, Tbilisijem, Jerevanom, Socijem in Bakujem. V Trabzonu kupijo usnjene izdelke, krzna in gospodinjske pripomočke in na ta način potrosijo večji del svojega zaslužka. Predsednik mestne trgovinske zbornice Mazhar Afacan je naglasil, da vsak turist iz bivše Sovjetske Zveze potroši povprečno 500 dolarjev letno v Trabzonu.

Najstarejši dinozavri živeli pred 228 milijoni let

CHICAGO - Najstarejši nam znani dinozavri so se, po mnenju paleontologov, ki so napisali poročilo o svojih odkritjih, potepali po današnji Argentini pred 228 milijoni let, najbrž pa so bili dokaj osamljeni.

Starost mesojedih sorodnikov eoraptorjev in herrerasavrov, najprimitivnejših in najstarejših dinozavrov, ki so jih kdaj odkrili, so ugotovili z analizo kristalov tanke plasti vulkanskega pepela, ki so ga odkrili ob fosilih eoraptorja.

Z ugotovitvijo starosti fosilov bodo znanstveniki mogli odkriti, kdaj so ziveli skupni predniki dinozavrov in, morda, izvor teh bitij, ki so izumrli pred 65 milijoni let. To so zaključki, ki jih je skupina ameriških in argentinskih znanstvenikov objavila v reviji Science.

Paul Sereno, paleontolog z znamenite univerze v Chicagu je poudaril, da to pomeni konec domnev o izvoru dinozavrov.

Sereno in njegovi sodelavci so sporocili, da so odkrili ostanke eoraptorja januarja v kotlini Ischigualasta v Argentini. Herrerasavra so odkrili na istem področju leta 1988.

»Dinozavri so se pred 228 milijoni let razvijali v različne vrste, bili pa so se razmeroma malostevilni in so si življenjski prostor na tistem območju delili z drugimi živalskimi vrstami,« je povedal Sereno. Rekel je, da se sedaj nekaj ve o stevilnosti in raznolikosti živalskih zvrst tega področja in je zato mogoče trditi, da so bili dinozavri redki.